

Utval: Kommunestyret
Møtestad: Roan Fyresdal Næringshage
Dato: 14.12.2017
Tid: 13:00
Gruppemøte frå kl 09:00

Forfall meldast til sentralbordet på tlf. 35 06 71 00.
Varamedlemmer møter bare etter nærmere varsel.

Overføring på webTV frå 13:00

Saksliste

Utvals- saksnr	Innhald
PS 51/17	Referatsaker
PS 52/17	Høyringsuttale til endring av Vannforskriften
PS 53/17	Ny føresegn for innsamling og handsaming av hushaldsavfall, tøming av slamskiljarar, privat, tette tankar mv. og for avfallsgebyr for kommunane Fyresdal, Kviteseid, Seljord, Tokke og Vinje i Vest-Telemark.
PS 54/17	Lokal forskrift om feiing og tilsyn med fyringsanlegg, samt regulering av feiegebyr.
PS 55/17	Oppnak av lån til investeringar 2017
PS 56/17	Plan for trafikktryggleik, Fyresdal 2018-2021
PS 57/17	Plan for kulturbygg, idrett- og friluftsliv, handlingsprogramm 2018-2021
PS 58/17	Økonomiplan 2018 - 2021 og årsbudsjett 2018

Fyresdal 8. desember 2017

Erik Skjervagen
ordførar

Fellestenesta
utvalsssekretær

PS 51/17 Referatsaker

RS 48/17 Referat frå Vest-Tekniskrådet

RS 49/17 Orienteringar

RS 50/17 Kontrollutvalet sin møte og arbeidsplan 2018

Saksframlegg

Høyringsuttale til endring av Vannforskriften

Utval	Utvalssak	Møtedato
Hovudutval for plan og miljø	48/17	04.12.2017
Kommunestyret	52/17	14.12.2017

Endeleg vedtaksrett i saka har: Kommunestyret

Vedlegg:

- 1 Høyringsnotat(1)
- 2 Høring av forslag til endring i vannforskriften og naturmangfoldloven(1)

Bakgrunn for saka: Klima- og miljødepartementet og Olje- og energidepartementet har sendt på høyring forslag til endringar av vannforskriften og naturmangfoldlova. Forslaget gjeng ut på at fylkeskommunen ikkje lengre skal ein formell rolle i vannforvaltningsarbeidet. Arbeidet skal no gjerast av Miljødirektoratet, og fylkesmennene skal koordinere det forberedande arbeidet.

Frist for høyringsinnspeil er 15. januar 2018

Vurdering:

Spørsmålet/saka er vurdert ut frå følgjande mål i økonomiplanen for 2017 – 2020, arealforvaltinga i kommunen skal take omsyn til busetjing, næringsliv og naturkvalitetar. Noreg slutta seg til EUs rammedirektiv for vann (vanndirektivet) gjennom Forskrift om rammer for vannforvaltning (vannforskriften) som trådde i kraft 2007. Formålet med vannforskriften er «å gi rammer for fastsettelse av miljømål som skal sikre en bærekraftig bruk av vannforekomstene». Forskriften skal også sikre at det utarbeidast regionale vannforvaltningsplanar med sikte på oppnå miljømåla. Vannforvaltningsplanene utarbeidast no som regionale planar etter plan- og bygningsloven og vannforskriften. Arbeidet følgjer ikkje kommune- og fylkesgrenser, men nedbørsfelt. Vidare skal ein jobbe heilhetleg på tvers av sektoransvar og geografiske grenser i eit langsiktig perspektiv for å oppnå godt vann.

Vannregion Agder består av Vest-Agder, Aust-Agder, ein del av Telemark med Fyresdal og litt av Rogaland. Vest-Agder fylkeskommune er vannregionmynde. I vannregion Agder er det i samsvar med vannforskriften utarbeida Regional plan for vannforvaltning for vannregion Agder 2016-2021. Planen blei vedtatt i fylkestinga innan fristen 1. juli 2015, og endeleg godkjend av Klima- og miljødepartementet (KLD) i juli 2016, med endringar innafor vannkraft.

Etter tidlegare signal har ein trudd at ein skulle jobbe vidare med denne modellen, men så kom dette høyringsnotatet med framlegg til endringar. No skal ikkje vannforvaltningsplanane være regionale planar etter plan- og bygningslova, men heimlas i naturmangfaldlova. Det er då Miljødirektoratet med Fylkesmennene som skal stå for utarbeiding av vannforvaltningsplanane. Dei meiner at dette skal gjera til meir effektive prosessar, kostnadseffektivitet og betre samsvar med vanndirektivet. Det vil då seie at ein vil gå frå regionale planar til statlege planar.

Endringa i naturmangfaldlova er berre ein ny paragraf som heimlar vannforvaltningsplanane.

Rådmannen meiner at plan- og bygningslova er eit godt reiskap som kan sikre god sektorovergripande og heilskapleg vannforvaltning. Den endringa som det er lagt opp til vil kunne gje mindre lokal forankring og gjennomføring og såleis svekke føremålet med vannforskriften som er å ha godt vatn. Det er her tale om å flytte dette arbeidet frå demokratiske arenaer lokalt og til statlege kontorar. Det er og merkeleg i høve til at regjeringa har drive fram ein regionreform som skulle gje Fylkeskommunen fleire oppgåver og ikkje færre.

Det er oppretta 2 stillingar som vannområdekoordinatorar i vannregion Agder, desse er tilsett i Vest-Agder fylkeskommune og lønna gjennom statlege midlar til vannregionmyndigheten. Kommunen har hatt stor nytte av desse og ved usikkerhet rundt vidareføring vil desse kunne forsvinne.

Det er argumentert med at det er behov for å forenkle arbeidet med vannforvaltningsplanane og at staten bør ha ansvaret der det er nasjonale interesser. Det ligg då under at demokratiske prosessar vert sett på som for tidkrevjande og at det er effektiviserande å fjerne desse.

Arbeidet utarbeidingsa av vannforvaltningsplanane etter plan- og bygningsloven har vore omfattende og ressurskrevende. Eit moment er at det tok tid å bygge opp ein god organisering og samarbeidsprosesser som inkluderte alle dei involverte. No når dette er på plass, vil neste planprosess bli betydeleg mindre ressurskrevende og meir effektiv. Om ein no skal gjere om på alt saman vil mykje av arbeidet gjerast på nyt.

Konklusjon:

Dei regionale vannforvaltningsplanane har berre virka i knapt 1,5 år og så vidt kome igang med gjennomføringa. Det er då meiningslaust å kaste 7 års arbeid på båten ved å sitta att med uforpliktande planar svekka for felles einighet om mål og tiltak. Dårleg eigarskap i kommune og region vil gjera til at ein vil miste mykje av framdrifta i dette arbeidet, det vil ikkje gje noko effektivisering.

Ein bør ikkje gjera slike omfattande endringar no, spesielt ikkje når ein samstundes er inne i ein regionreform som i utgangspunktet skulle fordele fleire oppgåver ut til regionalt nivå.

Innstilling frå rådmannen:

1. Fyresdal kommune støttar ikkje endringane som er foreslått i vannforskriften om at vannforvaltningsplanene ikkje lengre skal handsamast som regionale planar etter plan- og bygningslova og at fylkeskommunen ikkje lengre skal ha ein formell rolle i vannforvaltningsarbeidet. Kommunen meiner at regional plan etter plan- og bygningsloven er et godt verktøy for å fremme sektorovergripande heilhetlig vannforvaltning og for å nå målene om godt vannmiljø.
2. Dagens organisering av vannforvaltninga bør oppretthaldast for å sikre ein god politisk forankring i kommunane, engasjerte lokalsamfunn og aktiv deltaking frå alle partar.
3. Det regionale forvaltningsnivået som fylkeskommunen er bør framleis ha plan- og prosessansvaret for dei regionale vannforvaltningsplanane med tiltaksprogram av di

fylkeskommunen har ein omfattande rolle som regional samordnar og samfunnsutviklar, noko staten ikkje vil kunne være.

Handsaming i Hovudutval for plan og miljø - 04.12.2017

Samrøystes i samsvar med innstilling frå rådmannen.

Vedtak i Hovudutval for plan og miljø - 04.12.2017

4. Fyresdal kommune støttar ikkje endringane som er foreslått i vannforskriften om at vannforvaltningsplanene ikkje lengre skal handsamast som regionale planar etter plan- og bygningslova og at fylkeskommunen ikkje lengre skal ha ein formell rolle i vannforvaltningsarbeidet. Kommunen meiner at regional plan etter plan- og bygningsloven er et godt verktøy for å fremme sektorovergripande heilhetlig vannforvaltning og for å nå målene om godt vannmiljø.
5. Dagens organisering av vannforvaltninga bør oppretthaldast for å sikre ein god politisk forankring i kommunane, engasjerte lokalsamfunn og aktiv deltaking frå alle partar.
6. Det regionale forvaltningsnivået som fylkeskommunen er bør framleis ha plan- og prosessansvaret for dei regionale vannforvaltningsplanane med tiltaksprogram av di fylkeskommunen har ein omfattande rolle som regional samordnar og samfunnsutviklar, noko staten ikkje vil kunne være.

Ketil O. Kiland	
rådmann	Einar Mikkelsen
	senioringeniør

Høringsnotat

Forslag til endringer i naturmangfoldloven og vannforskriften

Innhold

1.	Innledning	3
2.	Departementenes forslag til endringer i organiseringen av vannforvaltningsarbeidet	3
2.1	<i>Bakgrunnen for forslaget</i>	3
2.2	<i>Departementenes forslag til ny organisering</i>	4
3.	Endringer for bedre samsvar med direktivet, retting av feil og strukturelle endringer	11
4.	Økonomiske og administrative konsekvenser	13
	Vedlegg I – forslag til endringsforskrift	15
	Vedlegg II – forslag til lov om endringer i naturmangfoldloven	36

1. Innledning

Klima- og miljødepartementet og Olje- og energidepartementet foreslår endringer i forskrift 15. desember 2006 nr. 1446 om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften).

Vannforskriften ble fastsatt i 2006 som en gjennomføring i norsk rett av EUs rammedirektiv for vann fra 2000 (vanndirektivet). Vannforskriftens formål er å beskytte, og om nødvendig forbedre, tilstanden i ferskvann, grunnvann og kystnære områder og gi rammer for fastsettelse av miljømål som skal sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene. For å oppfylle miljømålene, skal det utarbeides tverrsektorielle forvaltningsplaner og tiltaksprogram.

De første vannforvaltningsplanene som Norge var forpliktet til å utarbeide i henhold til vanndirektivet ble godkjent av Klima- og miljødepartementet 1. juli 2016, etter vedtakelse av planene i fylkestingene. Planene representerer et løft for vannmiljøet, og bidrar til å oppfylle norske miljømål for naturmangfold og forurensning, og gjennomføring av Meld. St. 14 (2015-2016) *Natur for livet - Norsk handlingsplan for naturmangfold* i vassdrag og kystvann. Ifølge vanndirektivet skal vannforvaltningsplanene revurderes og oppdateres hvert sjette år.

På bakgrunn av erfaringene fra arbeidet med gjeldende forvaltningsplaner, og fordi disse i fremtiden kun skal revurderes og oppdateres, foreslår Klima- og miljødepartementet og Olje- og energidepartementet (etter dette "departementene") endringer i vannforskriften.

Endringene gjelder hovedsakelig organiseringen av vannforvaltningsarbeidet etter vannforskriften, men det foreslås også endringer for å bringe vannforskriften mer i samsvar med vanndirektivet. Forslaget innebærer blant annet at vannforvaltningsplanene ikke lenger skal gis som regionale planer etter plan- og bygningsloven, og at naturmangfoldloven erstatter plan- og bygningsloven som en av de tre hjemmelslovene for vannforskriften. Departementene foreslår at en hjemmel for dette tas inn i naturmangfoldloven ved en endring av loven.

2. Departementenes forslag til endringer i organiseringen av vannforvaltningsarbeidet

2.1 Bakgrunnen for forslaget

Det fremgår av Prop. 1 S (2016-2017) for Klima- og miljødepartementet at det på grunnlag av en gjennomført evaluering vil bli vurdert om det er behov for endringer i vannforskriften og i organiseringen av arbeidet med å følge opp vanndirektivet. I dette høringsnotatet foreslår Klima- og miljødepartementet i samarbeid med Olje- og energidepartementet en rekke endringer i forskriften som i hovedsak er knyttet til organiseringen.

Departementenes forslag til endringer er først og fremst begrunnet i erfaringene fra arbeidet med gjeldende planer. Utarbeidelse av planer etter plan- og bygningsloven, med utvalgte fylkeskommuner som vannregionmyndigheter var omfattende, omstendelig og ressurskrevende. For neste planperiode skal det bare skje en revurdering og oppdatering av de vedtatte planene. Dette tilsier en mindre omfattende prosess enn for utarbeidelsen av de første planene.

Departementene viser til at det i retningslinjer for oppgavefordeling i *Meld. St. 22 (2015-2016) Nye folkevalgte regioner – rolle, struktur og oppgaver* slås fast at staten bør ha

ansvaret for oppgaver som gjør krav på sentrale beslutninger, og som forutsetter et nasjonalt helhetsgrep for god oppgaveløsning.

Arbeidet etter vannforskriften er et eksempel på en slik oppgave, selv om dette arbeidet også innebærer stor grad av deltakelse fra lokale og regionale myndigheter, samt bred deltakelse fra allmennheten. Departementene viser til at forsyningssikkerhet for elektrisk kraft er et nasjonalt ansvar. Departementene viser videre til at vannforvaltningsplanene utgjør Norges oppfølging av et EU-direktiv. Det er et nasjonalt ansvar å oppfylle direktivets krav, og etter direktivet skal det i vannforvaltningsplanene fastsettes konkrete miljømål for alle Norges ca. 30 000 vannforekomster. Disse miljømålene skal rapporteres til ESA, og Norge er i utgangspunktet forpliktet til å nå miljømålene. Dette kan få stor betydning for viktige nasjonale interesser som vannkraft, landbruk, drikkevann, miljø mv. Det er derfor viktig at Norge vedtar og rapporterer velbegrunnede og realistiske mål som er vurdert også i et nasjonalt perspektiv.

Etter en lovendring av plan- og bygningsloven i 2016 er det ikke andre regionale planer enn vannforvaltningsplanene som fortsatt skal godkjennes sentralt. Dette underbygger at vannforvaltningsplanene krever større grad av nasjonale helhetsgrep enn andre regionale planer.

På denne bakgrunn mener departementene at arbeidet med å revurdere og oppdatere gjeldende vannforvaltningsplaner bør forenkles og ikke vedtas som regionale planer etter plan- og bygningsloven. En slik frakobling fra plan- og bygningsloven medfører også at de fylkeskommunene som i dag er vannregionmyndigheter med ansvar for å koordinere arbeidet på regionalt nivå, ikke lenger kan pålegges noen formell rolle i arbeidet.

2.2 Departementenes forslag til ny organisering

Ved departementenes vurdering av ny organisering har særlig tre spørsmål stått sentralt:

- Hvem er best egnet til å lede det forberedende regionale arbeidet og legge til rette for at lokale og regionale aktører skal kunne gi innspill til endringer i gjeldende forvaltningsplaner og tiltaksprogrammer?
- Hvem er best egnet til å koordinere innspill til endringer fra lokale og regionale aktører og fremstille disse på en konsistent og oversiktlig måte?
- Hvem er best egnet til å vurdere lokale og regionale endringsforslag i et nasjonalt perspektiv, og sikre at de oppdaterte vannforvaltningsplanene og tiltaksprogrammene ligger innenfor direktivets krav?

Ansvar for det forberedende regionale arbeidet

Fylkesmannen er miljøfaglig myndighet, og har hatt det overordnede ansvaret for å vurdere miljøtilstand og påvirkningsfaktorer i vannforekomstene, og det overordnede ansvaret for den løpende oppdateringen av kunnskapsgrunnlaget. Fylkesmannen er også ansvarlig myndighet for flere av virkemidlene for å gjennomføre miljøforbedrende tiltak for å nå miljømålene, og har ansvaret for deler av overvåkningen etter forskriften.

Fylkesmannen har med dette et betydelig ansvar også i dag, med god faglig og praktisk kompetanse og kjennskap til arbeidet etter vannforskriften. Fylkesmannen er også statens representant i fylkene, med ansvar for å følge opp vedtak, mål og retningslinjer fra Stortinget og regjeringen, og er underlagt departementenes faglige instruksjonsmyndighet.

Videre har fylkesmannen allerede en sentral rolle som samordningsorgan for staten på regionalt nivå, også overfor kommunene. Etter departementenes syn vil dermed fylkesmannen på en god måte kunne tilrettelegge for deltagelse fra lokale og regionale aktører i vannforvaltningsarbeidet etter vannforskriften.

Departementene viser også til at fylkesmannen tidligere har vært ansvarlig regional koordinerende myndighet i den såkalte pilotfasen, før ansvaret ble overført til de 11 utvalgte fylkeskommunen i 2010.

Etter departementenes syn har fylkesmannen etter dette gode forutsetninger for å lede det forberedende arbeidet med å innhente innspill og koordinere disse, jf. de to første spørsmålene over. I realiteten er fylkesmannen også det eneste reelle alternativet til fylkeskommunene som ansvarlig koordinator for det forberedende arbeidet på regionalt nivå.

Det foreslås på denne bakgrunn at fylkesmannen, i tillegg til de oppgaver fylkesmannen allerede har etter vannforskriften, får ansvar for å koordinere det forberedende regionale arbeidet for å revurdere og oppdatere gjeldende planer, og eventuelt også tiltaksprogrammene, for kommende planperioder. Dette vil omfatte utarbeidelse og høring av utkast til fremdriftsplan og arbeidsprogram for oppdateringen, samt utarbeidelse og høring av foreløpig oversikt over vesentlige spørsmål. Det foreslås også at fylkesmannen får ansvaret for å innhente begrunnede innspill til forslag til nødvendige endringer i gjeldende forvaltningsplan, og eventuelt i tiltaksprogram, fra lokale og regionale aktører i forbindelse med høringen av fremdriftsplan, arbeidsprogram og vesentlige spørsmål, og å samordne de ulike innspillene til forslag til endringer.

Det foreslås også at fylkesmannen skal ha ansvar for å legge til rette for deltagelse fra lokale og regionale myndigheter og andre berørte parter innenfor vannregionen i forbindelse med utarbeidelsen av utkast til fremdriftsplan og arbeidsprogram. Alle interesserte skal gis anledning til å delta aktivt i gjennomføringen av vannforvaltningsplanarbeidet, og særlig ved å komme med innspill til oppdateringen av forvaltningsplan. For lokale og regionale myndigheter vil det være viktig å synliggjøre bruk av egne virkemidler og peke på eventuelle behov for unntak fra miljømålene. Direktoratene vil på dette stadiet kunne bidra med råd og veiledning om behov for, virkning og kostnad av aktuelle tiltak innenfor deres sektor.

Departementene mener at den nærmere organiseringen og prosessen på regionalt og lokalt nivå bør kunne tilpasses behov og ønsker i den enkelte vannregion, og at den nærmere organiseringen derfor skal fastsettes i vannforskriften. Eksempelvis kan fylkesmannen, dersom det er hensiktsmessig, utpeke et vannregionutvalg og eventuelt også vannområder. Det vises i denne sammenheng til forskriftsforslaget § 22 siste ledd. Det foreslås videre at fylkesmannen i tillegg til å gjennomføre egne oppgaver, følger opp myndigheter som har oppgaver i henhold til forskriften. Departementene understreker at det i dag skjer mye godt samarbeid på vannområdenivå for å bedre vannmiljøet. Den foreslår nye organiseringen av arbeidet åpner for fortsatt samarbeid på lokalt nivå, og det er viktig også framover å legge til rette for nye lokale initiativ for å bedre vannmiljøet.

I tråd med de oppgaver det er redegjort for, foreslås det at fylkesmannen som regional koordinator får betegnelsen "regional vannkoordinator", og ikke "vannregionmyndighet" som er den betegnelsen de utpekt fylkeskommunene har i dag.

Det foreslås at Kongen i eget vedtak utpeker hvilket fylkesmannsembete som skal være regional vannkoordinator for den enkelte vannregion, i lys av den vedtatte strukturen for fylkesmannsembetene som skal gjelde fra 1. januar 2019. På denne bakgrunn foreslår departementene at gjeldende vedlegg I i forskriften, som i dag angir vannregioner og vannregionmyndigheter, utgår og erstattes av et eget vedtak som utpeker fylkesmenn som regionale vannkoordinatører for de enkelte vannregioner. Dette gjelder også for grensene for de ulike vannregionene.

For å sette de fylkesmennene som utpekes som regionale vannkoordinatører i stand til å løse de nye oppgavene, foreslås det at en stor del av midlene som i dag går til forvaltningsaktiviteter på fylkeskommunalt nivå overføres til de fylkesmannsembetene som får økt ansvar som regional vannkoordinator.

Bestemmelser som angir fylkesmannens oppgaver som regional vannkoordinator, er foreslått tatt inn i nye §§ 20-22 i nytt kapittel 4 om "Organisering av arbeidet" (se vedlagte forslag til endringsforskrift). Disse bestemmelsene erstatter i stor grad gjeldende §§ 26-28.

Ansvaret for utarbeidelse, høring og godkjenning av oppdatert vannforvaltningsplan

Planene må bygge på nasjonale føringer, kalibreres i sammenheng på nasjonalt nivå og ligge innenfor vanndirektivets og vannforskriftens juridiske rammer. Disse hensynene skal etter departementenes syn legges til grunn i utkast til oppdatert vannforvaltningsplan før høring. Dette peker mot et klarere ansvar for nasjonale myndigheter.

Departementene har vurdert om regional vannkoordinator også bør få ansvaret for å utarbeide forslag til oppdatert vannforvaltningsplan, og på bakgrunn av høringsinnspill bearbeide forslaget. Etter departementenes syn blir kalibrering av endringsforslagene på et nasjonalt nivå krevende, slik det også er med dagens organisering. Dette ville igjen kunne føre til at det må gjennomføres store endringer i planene i forbindelse med departementets godkjenning. Å angi konkret hva de nasjonale føringerne betyr for den enkelte vannregion kan være vanskelig før utkast til alle de oppdaterte planene og tiltaksprogrammene kan ses i sammenheng. Et alternativ med å kvalitetssikre et utkast til oppdatert forvaltningsplan og tiltaksprogram på nasjonalt nivå før høring, ville forsinke og komplisere prosessen.

Den mest effektive løsning synes etter dette å være at Miljødirektoratet, i samråd med berørte direktorater, utarbeider utkast til oppdatert vannforvaltningsplan og eventuelt tiltaksprogram, basert på innspillene til endringer fra vannregionene og egne vurderinger. Forslaget vil kunne bidra til mer treffsikre miljømål for neste periode, og kunne sikre at oppdaterte planer og tiltaksprogram får en mer enhetlig form. Dette alternativet vil også gi en god samordning med de formelle rapporteringskravene som er Norges forpliktelser etter vanndirektivet.

Forslaget vil også sikre at utkastene som sendes på høring blir sett i et helhetlig perspektiv, reflekterer nasjonale føringer og ligger innenfor det handlingsrommet som direktivet åpner for. Det er rimelig å anta at utkastene som da sendes på høring vil gi grunnlag for mer presise og relevante høringsinnspill.

På denne bakgrunn foreslår departementene at Miljødirektoratet i samråd med berørte direktorater får ansvar for å vurdere de regionale forslagene til endringer som vannkoordinatorene har innhentet, og basert på disse forslagene og direktoratenes egne faglige vurderinger, utarbeide utkast til oppdatert vannforvaltningsplan og eventuelt

tiltaksprogram. Direktoratenes forslag til endringer i gjeldende planer og tiltaksprogram kan være begrunnet i nasjonale hensyn og i direktivets krav, herunder endret kunnskapsgrunnlag, feil eller uheldige prioriteringer i gjeldende planer, endrede rammebetingelser knyttet til miljømålene og kravene til innholdet i de oppdaterte vannforvaltningsplanene. Det enkelte direktorat bør i denne sammenheng ha et særlig ansvar for å vurdere behovet for endringer av miljømål, og behov for unntak som angår eget ansvarsområde. Direktoratenes forslag til endringer innarbeides i høringsforslag til oppdatert plan.

Det foreslås at Miljødirektoratet får det formelle ansvaret for å utarbeide og sende utkast til oppdaterte planer på høring. Miljødirektoratet kan overlate den praktiske gjennomføringen av høring og sammenstilling av høringsinnsprill til fylkesmannen (regional vannkoordinator), mens avveining av innspillene skal gjøres av direktoratene i fellesskap.

Etter at Miljødirektoratet og de berørte direktoratene har bearbeidet høringsinnsprillene, foreslås det at direktoratene oversender sin tilrådning til oppdatert vannforvaltningsplan til Klima- og miljødepartementet for endelig godkjenning. Dersom direktoratene ikke oppnår enighet om tilrådningen, skal uenighet gjengis i utkast til oppdatert plan, og avklares ved departementets godkjenning.

I forbindelse med departementets godkjenning foreslås det å videreføre bestemmelsen om at departementet kan gjøre slike endringer som finnes påkrevd ut fra hensynet til rikspolitiske interesser.

Forslag til bestemmelser som angir oppgavene til Miljødirektoratet og Klima- og miljødepartementets godkjenning og virkningene av de endelig godkjente oppdaterte planene, er foreslått tatt inn i nye §§ 20, 23 og 24 i forslaget til nytt kapittel 4 om "Organisering av arbeidet" (se vedlagte forslag til endringsforskrift). Disse bestemmelsene erstatter i stor grad gjeldende §§ 28 og 29.

Forslag til ny hjemmel for vannforskriften i naturmangfoldloven

Forslaget om at de oppdaterte vannforvaltningsplanene ikke lenger skal gis som regionale planer etter plan- og bygningsloven, innebærer at plan- og bygningsloven utgår som en av hjemmelslovene for vannforskriften. Når vannforskriften ikke lenger skal hjemles i plan- og bygningsloven, vil de øvrige hjemmelslovene for vannforskriften - vannressursloven og forurensningsloven - ikke i tilstrekkelig grad dekke alle områder som direktivet regulerer. Departementene foreslår derfor at vannforskriften, i tillegg til å være hjemlet i vannressursloven og forurensningsloven, hjemles i naturmangfoldloven som erstatning for plan- og bygningsloven.

Departementene mener at det bør vedtas en egen forskriftshjemmel (§ 26 a) i naturmangfoldloven for å oppfylle forpliktelsene etter vanndirektivet, og at den nye bestemmelsen plasseres i lovens kapittel III. Vannforskriften favner videre enn artsforvaltning, og det foreslås derfor en tilføyelse i overskriften i lovens kapittel III ("mv."). Forslag til endringer i naturmangfoldloven fremgår av vedlegg II til dette høringsnotatet.

Som en følge av forslaget vil ikke vannforvaltningsplanene lenger ha status som regionale planer etter plan- og bygningsloven, men de vil fremdeles være nedbørfeltbaserte vannforvaltningsplaner ("river basin management plans") slik vanndirektivet krever. Grenseverdier for tillatt forurensning eller kvalitetsmål for vassdrag vil fortsatt gis etter

henholdsvis forurensningsloven og vannressursloven, jf. naturmangfoldloven § 13 annet ledd. Ved å innføre en hjemmel i naturmangfoldloven, vil det blir klarere at bestemmelsene i vannforskriften også gjelder for kystvannforekomster som utsettes for annen påvirkning enn det som klart kan anses som forurensning. I tillegg vil hjemmenen sikre en klarere forankring av bestemmelser om organisering av planarbeidet.

Rettsvirkningen av endelig godkjent plan følger av gjeldende vannforskrift § 29: "*Godkjente forvaltningsplaner skal legges til grunn for regionale organers virksomhet og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i vannregionen, jf. plan- og bygningslovens § 8-2.*" Departementene foreslår at denne bestemmelsen videreføres, men uten henvisningen til plan- og bygningsloven § 8-2 som en følge av forslaget om at plan- og bygningsloven ikke lenger skal være en av hjemmelene for vannforskriften. Det må foreligge endringer i forutsetningene, som oppdatert kunnskap, endrede rammevilkår, eller andre særlige grunner, for å fravike en vedtatt plan.

For øvrig foreslår departementene at forarbeidene til plan- og bygningsloven § 8-2 fremdeles skal gjelde for tolkning av bestemmelsen i vannforskriften om virkningene av endelig godkjent forvaltningsplan.

Endringer knyttet til at gjeldende planer og tiltaksprogram kun skal revurderes og oppdateres

Vannforskriften er utformet med tanke på første planperiode. Det skal ikke vedtas nye vannforvaltningsplaner og tiltaksprogram for kommende planperioder. Gjeldende forvaltningsplaner skal kun revurderes og oppdateres, mens tiltaksprogrammene kun skal oppdateres dersom det anses nødvendig. Dette er bakgrunnen for at det flere steder er foreslått endringer i forskriften.

Det foreslås videre at samtlige datoer i forskriften fjernes, og at datoene gjennomgående erstattes av henvisninger til "planperioder", slik at forskriften ikke skal kreve endringer kun fordi datoene må oppdateres. Det foreslås også en tilhørende definisjon av begrepet "planperiode", se vedlagte forslag til endringsforskrift.

Tabellarisk oversikt over forslag til ny organisering av arbeidet - med den andre landsdekkende planperioden (2022-2027) som eksempel for fristene:

Oppgave	Ansvarlig myndighet	Frist
Utarbeide utkast til fremdriftsplan og arbeidsprogram (tidligere "planprogram")	Fylkesmannen som regional vannkoordinator i samråd med berørte aktører	Før høring av dokumentet, se under
Utarbeide utkast til oppdatert foreløpig oversikt over vesentlige spørsmål vedrørende vannforvaltning i vannregionen	Fylkesmannen som regional vannkoordinator i samråd med berørte aktører - Fortsatt regional og lokal deltagelse gjennom hhv. vannregionutvalg og vannområdetutvalg (med vannområdekoordinator) der det er behov og ønske om det	Før høring av dokumentet, se under
Sende utkast til fremdriftsplan og arbeidsprogram på offentlig høring	Fylkesmannen som regional vannkoordinator	Senest 1. januar 2019 (frist 1. aug. 2019)
Sende foreløpig oversikt over vesentlige spørsmål vedrørende vannforvaltning i vannregionen på høring. I høringen ber fylkesmannen også om begrunnede forslag til nødvendige endringer i gjeldende forvaltningsplaner og tiltaksprogram, både fra relevante myndigheter og andre interesser	Fylkesmannen som regional vannkoordinator	Senest 1. januar 2019 (frist 1. aug. 2019) (Opprinnelig 2 år før 2022 jf. WFD, men Norge velger å høre samtidig med fremdriftsplan og arbeidsprogram for å unngå mange høringer samt ha bedre tid til å utarbeide gode oppdateringer av planene)
På bakgrunn av innspillene under høringen over, utarbeide forslag med begrunnelse til nødvendige endringer i forvaltningsplan og tiltaksprogram, og sende	Fylkesmannen som regional vannkoordinator etter innspill fra berørte aktører - ved hjelp av vannregionutvalg og	Senest 1. januar 2020

<p>forslaget til Miljødirektoratet, der det er mulig sammen med en rangering av forslag til endringer i miljømål ut fra viktighet. Det skal arbeides for at det oppnås enighet om innspill til nødvendige endringer og eventuell rangering av disse.</p> <p>Eventuell uenighet kan kreves gjengitt i innspillene til Miljødirektoratet.</p>	<p>vannområdeutvalg (med vannområdekoordinator) der det regionalt er behov og ønske om det</p>	
Utarbeide eventuelle nasjonale føringer	Departementene	Senest 1. januar 2020
<p>Utarbeide utkast til oppdatert forvaltningsplan og tiltaksprogram. Den enkelte sektormyndighet på sentralt nivå har et særlig ansvar for å vurdere miljømål, tiltak og unntak som angår eget ansvarsområde.</p> <p>Forslaget sendes på høring</p>	Miljødirektoratet i samråd med andre berørte direktorater	Senest 1. juli 2020 (frist 1. januar 2021) ¹
<p>Utarbeide endelig tilrådning til oppdatert forvaltningsplan på bakgrunn av høringsinnsprillene</p> <p>Oversende tilrådningen til Klima- og miljødepartementet for godkjenning.</p> <p>Eventuell uenighet gjengis i planen</p>	Direktoratsgruppen for vannforskriften koordinert av Miljødirektoratet	Frist for oversendelse til departementet 1. juli 2021

¹ Vi har fremskyndet denne fristen til 1. juli 2020, med frist for høringsinnsprill 1. januar 2021, slik at vi rekker prosessene både regionalt, i direktoratsgruppen og departementets godkjenning.

Godkjenning av oppdatert plan	Klima- og miljødepartementet i samråd med andre berørte departementer (<i>ingen endringer</i>)	Senest 31. desember 2021
Tiltakene skal være operative senest tre år etter at tiltaksprogrammet er fastsatt	Sektormyndighetene (<i>ingen endringer</i>)	Senest 3 år etter at tiltaksprogrammet er vedtatt – 1. januar 2025

3. Endringer for bedre samsvar med direktivet og strukturelle endringer

3.1. Endringer for bedre samsvar med direktivet

Flere av endringene foreslås for å bringe vannforskriften mer i samsvar med vanndirektivets ordlyd. Departementene viser for øvrig til den planlagte evalueringen av vanndirektivet i EU som etter planen skal skje i 2019. Departementene vil avvente denne prosessen før det eventuelt foreslås ytterligere endringer i vannforskriften på bakgrunn av revideringen av direktivet.

Departementene foreslår nå følgende endringer:

Beskyttede områder (§ 3, ny § 6 a, § 16 og vedlegg IV)

Beskyttede områder er ikke definert i vanndirektivet, men i gjeldende vannforskrift § 3 bokstav s. Departementene foreslår en endring i definisjonen for å klargjøre denne.

Miljømålet for beskyttede områder er beskrevet i vanndirektivets artikkel 4.1(c). Vannforskriften har ingen tilsvarende bestemmelse. I utgangspunktet skal også beskyttede områder nå de miljømål som stilles i vannforskriften til grunnvann eller overflatevann. I tillegg skal beskyttede områder oppfylle eventuelle andre miljømål som fremgår av grunnlaget for beskyttelsen (hjemmelen). Departementene foreslår en ny § 7 for å presisere dette.

For å klargjøre hvilken myndighet som har ansvar for å holde registeret over beskyttede områder oppdatert, foreslår departementene en endring i vannforskriften § 16. Miljødirektoratet skal sørge for løpende oppdatering av registeret. Det foreslås også en presisering i § 16 om at det er ansvarlig sektormyndighet skal angi områdene som skal inn i registeret. Det foreslås også enkelte endringer i forskriftens vedlegg IV.

Miljømål for prioriterte stoffer (§§ 7 og 8)

Vannforskriften § 7 angir miljømålet for prioriterte stoffer. Tiltak for å nå målene skal gjennomføres umiddelbart og for prioriterte farlige stoffer innen utgangen av 2020, jf. § 8 tredje ledd. Gjeldende bestemmelse tar sikte på å gjennomføre målsetningen i vanndirektivets artikkel 4(1) (iv) som pålegger medlemslandene å implementere tiltak i henhold til artikkel

16(1) og (8), for å gradvis redusere utslipp av prioriterte stoffer og fase ut utslipp av prioriterte farlige stoffer.

Den måten artikkkel 4(1) (iv) i vanndirektivet er gjennomført på i vannforskriften § 7, gir et feilaktig inntrykk av at det i planprosessen skal foreslås tiltak med sikte på å stanse og fase ut disse stoffene. Miljømålet knyttet til prioriterte stoffer og prioriterte farlige stoffer i dag fremgår som et krav om god kjemisk tilstand i vannforskriften §§ 4-6, basert på fastsatte miljøkvalitetsstandarder i forskriftens vedlegg VIII. Departementene foreslår derfor at vannforskriften § 7 og § 8 tredje ledd slettes. Dette vil ikke innebære noen realitetsendring.

Unntak fra miljømål (§§ 9, 10, 11 og 12)

Departementene foreslår en tilføyelse i vannforskriften § 9 siste ledd for å bringe bestemmelsen i samsvar med artikkkel 4.4 d) i vanndirektivet. Det foreslår også enkelte tilføyelser i forskriften § 10 for bedre samsvar med direktivets artikkkel 4.5.

Flere av vilkårene for å kunne tillate midlertidige endringer i eller forringelse av miljøtilstanden i henhold til vanndirektivets artikkkel 4.6 bokstavene d) til e) er ikke gjennomført i vannforskriften § 11. Departementene foreslår at disse vilkårene tas inn i forskriften § 11 som forutsetninger for å innvilge midlertidige unntak som følge av naturgitte omstendigheter.

Departementene foreslår en tilføyelse om begrunnelse i forvaltningsplanen i § 12 siste ledd, som en følge av at § 14 foreslås slettet og i stedet innlemmes i §§ 9-12.

Drikkevann (§ 17)

Det foreslås enkelte presiseringer i § 17 for å bringe bestemmelsen mer i samsvar med direktivet.

Overvåningsprogram (§ 18)

Departementene foreslår enkelte endringer i § 18 for å bringe bestemmelsen mer i samsvar med direktivet. Det foreslås også en tilføyelse om at overvåningsprogrammet skal revurderes og om nødvendig oppdateres hvert sjette år.

Forvaltningsplan (§ 26)

I tillegg til endringsforslag om organisering av vannforvaltningen, som beskrevet over, foreslås det enkelte presiseringer i vannforskriften § 26 for å bringe bestemmelsen mer i samsvar med vanndirektivet.

3.2. Strukturelle endringer

Departementene foreslår også enkelte strukturelle endringer i vannforskriften:

§ 24 om miljømål

Departementene foreslår en ny § 4 i vannforskriften som erstatter nåværende § 24. I forslaget til ny § 4 presiseres det at alle vannforekomster skal ha miljømål, og at miljømålene skal være i samsvar med bestemmelsene i forskriften og nasjonale føringer. Det foreslås også en presisering om sektormyndighetenes og kommunenes ansvar for å revurdere miljømålene innenfor eget ansvarsområde i forbindelse med oppdateringen av planene.

§ 30 om første planperiode

Bestemmelsen omhandler arbeidet med planlegging av første planperiode ("pilotperioden"), som gjaldt 20% av vannforekomstene. Ettersom dette er nå et tilbakelagt stadium, er bestemmelsen blitt overflødig og foreslås slettet.

3.3 Språklige endringer

Departementene foreslår for øvrig enkelte språklige endringer i vannforskriften. Alle endringsforslag fremgår av vedlagte forslag til endringsforskrift.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget vil gi noe økte økonomiske og administrative kostnader for de fylkesmennene som blir regional vannkoordinator og for Miljødirektoratet. Samtidig vil de administrative og økonomiske kostnadene arbeidet har for de fylkeskommunene som i dag er vannregionmyndigheter, reduseres betydelig.

Bevilgningen over Klima- og miljødepartementets budsjett over de siste ti årene til statlige vannmiljøtiltak utgjør over 740 millioner kroner, og en del av dette har gått til å finansiere forvaltningsaktiviteter på kommunalt eller fylkeskommunalt nivå.

De administrative og økonomiske konsekvensene for Miljødirektoratet og øvrige berørte direktorater vil dekkes innenfor de til enhver tid gjeldende budsjetttrammene. I denne sammenheng viser departementene til at arbeidet i direktoratsgruppen som følge av forslaget i mindre grad vil gjelde utarbeidelse av veiledere om prosessen med å oppdaterte vannforvaltningsplaner og tiltaksprogrammer, ettersom direktoratene i stor grad selv skal stå for oppdateringen av disse dokumentene.

At vannforvaltningsplanene og tiltaksprogrammene etter forslaget ikke lenger skal vedtas regionalt i fylkestingene, vil bidra til reduserte kostnader. Forslaget vil også bidra til at det i Klima- og miljødepartementets godkjenning av direktoratenes tilrådning til oppdaterte vannforvaltningsplaner kreves mindre omfattende vurderinger og endringer, ettersom direktoratene allerede har vurdert planene og tiltaksprogrammene i et nasjonalt perspektiv.

Å gjennomføre de foreslåtte endringene i organiseringen ved endringer i vannforskriften og naturmangfoldloven, vil få økonomiske og administrative konsekvenser særlig for Klima- og miljødepartementet og Olje- og energidepartementet. Disse vil dekkes innenfor de til enhver tid gjeldende budsjetttrammer.

I sum forventes forslaget å gi en betydelig reduksjon i økonomiske og administrative konsekvenser.

Endringene som foreslås for å få bedre samsvar med direktivet og de strukturelle endringene, vil etter departementenes vurdering i all hovedsak kun medføre administrative og økonomiske konsekvenser i forbindelse med gjennomføringen av endringene, først og fremst for Klima- og miljødepartementet og Olje- og energidepartementet. De økonomiske kostnadene vil dekkes innenfor de til enhver tid gjeldende budsjetttrammer.

Det tas sikte på ikrafttredelse av de foreslalte endringene 1. juli 2018. Departementene mener at det er mulig å gjennomføre endringene i organiseringen før arbeidet med revurderingen og oppdateringen av gjeldende planer og tiltaksprogram tar til for fullt.

Vedlegg I – forslag til endringsforskrift

Forskrift om endringer i forskrift 15. desember 2006 nr. 1446 om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften)

I

I forskrift 15. desember 2006 nr. 1446 om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) gjøres følgende endringer:

Kapittel 1 overskriften skal lyde:

Kapittel 1 Innledende bestemmelser (fra § 1 til og med § 3)

§ 1 overskriften skal lyde:

§ 1 Formål

§ 1 annet ledd skal lyde:

Forskriften skal sikre at *vedtatte vannforvaltningsplaner med tilhørende tiltaksprogrammer revurderes og oppdateres hvert sjette år.*

§ 2 overskriften skal lyde:

§ 2 Vedlegg

§ 3 overskriften skal lyde:

§ 3 Definisjoner

§ 3 bokstav g, q, r, s, u, x, z og æ skal lyde:

g) *Sterkt modifisert vannforekomst:* En forekomst av overflatevann som på grunn av fysiske endringer som følge av menneskelig virksomhet i vesentlig grad har endret karakter, og som er utpekt som sterkt modifisert i medhold av § 5.

q) *Vannregion:* Ett eller flere tilstøtende nedbørfelt med tilhørende grunnvann og kystvann som til sammen utgjør et *hensiktsmessig planområde inndelt ved eget vedtak i medhold av § 20.*

- r) *Vannområde: En valgfri avgrenset del av en vannregion som kan bestå av ett enkelt, deler av eller flere nedbørfelt med tilhørende grunnvann og eventuelt kystvann, jf. § 22.*
- s) *Beskyttet område: Områder som er angitt som beskyttet i samsvar med § 16 og vedlegg IV og som inngår i registeret opprettet i henhold til § 16.*
- u) *Regional vannkoordinator: Fylkesmannsembete med ansvar for å koordinere de oppgavene som skal gjennomføres på vannregionnivå utpekt ved eget vedtak i medhold av § 20.*
- x) *Innblandingssone(r): Område(r) i en vannforekomst, i direkte tilknytning til et punktutslipp, hvor de fastsatte miljøkvalitetsstandardene i vedlegg VIII kan overskrides, så lenge dette ikke påvirker resten av vannforekomsten.*
- z) *Planperiode: Periode på seks år som vannforvaltningsplan gjelder for. Første planperiode er 1.1.2016-31.12.2021, andre planperiode er 1.1.2022-31.12.2027, tredje planperiode er 1.1.2028-31.12.2033, og planperiodene fortsetter deretter på samme vis hvert sjette år.*
- æ) *Vann-Nett: Database som inneholder informasjon om vannforekomstene.*

Kapittel 2 overskriften skal lyde:

Kapittel 2 Miljømål (fra § 4 til og med § 14)

§ 4 skal lyde:

§ 4 Miljømål

Alle vannforekomster skal ha miljømål etter bestemmelserne i §§ 4 - 7. Miljømålene skal være i samsvar med bestemmelserne i denne forskriften og nasjonale føringer.

Sektormyndigheter og kommuner har et særlig ansvar for å revurdere miljømålene innenfor eget ansvarsområde i forbindelse med oppdateringen av gjeldende planer og tiltaksprogrammer. Revurderingen skal ta utgangspunkt i gjennomførte karakteriseringer og analyser, jf. § 15 og tiltaksvurderinger, jf. § 25.

Nåværende § 4 blir § 4 a. § 4 a overskriften skal lyde:

§ 4 a Miljømål for overflatevann

§ 5 overskriften skal lyde:

§ 5 Miljømål for kunstige og sterkt modifiserte vannforekomster

§ 5 fjerde ledd skal lyde:

En slik utpeking, og begrunnelsen for den, skal *fremgå av forvaltningsplanen*, og revurderes hvert sjette år.

§ 6 skal lyde:

§ 6 Miljømål for grunnvann

Tilstanden i grunnvann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes og balansen mellom uttak og nydannelse sikres med sikte på at vannforekomstene *minst skal ha god kjemisk og kvantitativ tilstand*, i samsvar med klassifiseringen i vedlegg V, jf. terskel- og vendepunktverdiene gitt i vedlegg IX.

§ 7 skal lyde:

§ 7 Miljømål for beskyttede områder

Beskyttede områder som inngår i registeret i henhold til § 16 skal oppfylle miljømålene i §§ 4 - 6 og eventuelle miljømål som følger av grunnlaget for beskyttelse.

§ 8 overskriften skal lyde:

§ 8 Frister for å nå miljømålene

§ 8 første og annet ledd skal lyde:

Miljømålene i §§ 4 - 7 skal i utgangspunktet nås innen utgangen av den til enhver tid gjeldende planperiode.

Hvis vesentlige kostnader eller andre tungtveiende hensyn vanskeliggjør oppfyllelse av miljømålene innen fristen i første ledd, kan *det besluttes* at fristen for å nå miljømålene utsettes til neste planperiode.

Nåværende § 8 fjerde ledd blir tredje ledd.

§ 9 overskriften skal lyde:

§ 9 Utsatte frister for å nå miljømålene

§ 9 annet og tredje ledd skal lyde:

Ytterligere fristforlengelse ut over det som følger av første ledd, kan bare gis dersom det foreligger slike naturforhold at miljømålene i §§ 4 - 7 ikke kan oppfylles innenfor denne perioden.

Fastsettelsen av utsatte frister og begrunnelsen for det, samt et sammendrag av tiltak som er nødvendig for å gradvis bringe miljøtilstanden i overensstemmelse med miljømålet innen den forlengede fristen, årsaken til at tiltakene er vesentlig forsinket, og en forventet tidsplan for gjennomføring av tiltak, skal fremgå av forvaltningsplanen. En revurdering av gjennomføringen av tiltakene og en oppsummering av eventuelle nye tiltak skal inkluderes i forvaltningsplanen når den oppdateres.

§ 10 skal lyde:

§ 10 *Mindre strenge miljømål*

Når en vannforekomst er så påvirket av menneskelig virksomhet at det er umulig eller uforholdsmessig kostnadskrevende å nå målene i §§ 4 - 7, kan det fastsettes mindre strenge miljømål dersom følgende vilkår er oppfylt:

- a) de miljømessige og samfunnsøkonomiske behov som denne menneskelige virksomheten tjener, ikke uten uforholdsressige kostnader kan oppfylles på andre måter som er miljømessig vesentlig gunstigere,
- b) det sikres en *best mulig økologisk og kjemisk tilstand for overflatevann og minst mulig avvik fra god kvantitativ tilstand for grunnvann gitt påvirkningene som er til stede, og som ikke med rimelighet kan unngås sett hen til typen av menneskelig virksomhet eller forurensning*, og
- c) det ikke forekommer ytterligere forringelse av tilstanden i den berørte vannforekomsten.

Fastsettelsen av mindre strenge miljømål og begrunnelsen for den skal fremgå av forvaltningsplanen, og skal revurderes hvert sjette år.

§ 11 skal lyde:

§ 11 *Midlertidig forringelse som følge av utforutsette omstendigheter*

Midlertidig forringelse av tilstanden i en vannforekomst er ikke i strid med miljømålene i §§ 4-7, dersom forringelsen skyldes ekstraordinære eller uforutsette naturlige omstendigheter, særlig ekstrem flom og langvarig tørke, eller ulykke som ikke med rimelighet kunne forutses, forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:

- a) alle praktisk gjennomførbare tiltak treffes for å forhindre ytterligere forringelse av tilstanden og for å unngå forringelse av tilstanden i andre vannforekomster enn de som er berørt,

- b) forvaltningsplanen må redegjøre for de forhold som gjør at omstendighetene er ekstraordinære eller at de ikke med rimelighet kunne forutses,
- c) tiltakene som skal treffes i slike tilfeller skal inngå i tiltaksprogrammet, og skal ikke begrense mulighetene for å gjenopprette tilstanden så snart den uforutsette situasjonen er over, og
- d) tilstanden i vannforekomsten vurderes årlig med sikte på å vurdere alle praktisk gjennomførbare tiltak for å gjenopprette tilstanden i vannforekomsten så raskt som praktisk mulig.

Ved oppdatering av forvaltningsplanen skal det tas inn en beskrivelse av virkningene av de utforutsette omstendighetene på vannforekomsten og de tiltak som er gjennomført eller planlagt gjennomført.

§ 12 overskriften skal lyde:

§ 12 *Ny aktivitet eller nye inngrep*

§ 12 første ledd (før bokstav a) skal lyde:

Ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst kan gjennomføres selv om dette medfører at miljømålene i §§ 4 - 7 ikke nås eller at tilstanden forringes, dersom dette skyldes

§ 12 annet ledd skal lyde:

Der ny aktivitet eller nye inngrep er gjennomført i planperioden, skal begrunnelsen for dette gjengis i oppdatert forvaltningsplan. Dersom det er gitt tillatelse til nye aktiviteter eller nye inngrep, skal dette også fremgå av forvaltningsplanen.

§ 13 overskriften skal lyde:

§ 13 *Forholdet til andre miljøbestemmelser*

§ 14 skal lyde:

§ 14 *Vann-Nett*

Miljømålene i gjeldende plan, i tillegg til andre relevante data om vannforekomstene, skal fremgå av Vann-Nett. Vann-Nett skal understøtte deltagelse og informasjon til offentligheten. Miljødirektoratet har ansvar for Vann-Nett.

Kapittel 3 overskriften skal lyde:

Kapittel 3 Kunnskapsgrunnlaget (fra § 15 til og med § 18)

§ 15 skal lyde:

§ 15 Karakterisering, vurdering av miljøpåvirkning og økonomisk analyse

Følgende analyse og vurdering skal revurderes og om nødvendig oppdateres hvert sjette år, og foreligge senest to år før påfølgende planperiode:

- a) vannforekomstenes egenskaper skal være beskrevet i samsvar med vedlegg II,
- b) miljøeffekten av menneskeskapt påvirkning for vannforekomstene skal være vurdert, og
- c) en økonomisk analyse av vannbruk skal være utarbeidet i samsvar med vedlegg III.

§ 16 skal lyde:

§ 16 Register over beskyttede områder

Miljødirektoratet skal sørge for løpende oppdatering av registeret over beskyttede områder i Vann-Nett, i samsvar med vedlegg IV. Registeret skal inneholde alle overflatevannforekomster og grunnvannsforekomster som har status som beskyttet etter sektorlovverk.

Ansvarlig sektormyndighet skal angi områdene som skal inn i registeret.

§ 17 skal lyde:

§ 17 Vann som brukes til uttak av drikkevann

Alle vannforekomster som brukes til uttak av drikkevann og hvor uttaket er mer enn 10 m³ vann per dag i gjennomsnitt eller forsyner flere enn 50 personer, skal identifiseres. Dette gjelder også vannforekomster som er planlagt for slik bruk i fremtiden.

Forekomster av overflatevann utpekt som drikkevannskilder og som gir mer enn 100 m³ per dag i gjennomsnitt, skal overvåkes i samsvar med vedlegg V.

Vannforekomster identifisert som drikkevannskilder etter denne bestemmelsen skal oppfylle miljømålene i §§ 4 - 7 og kravene til råvann for drikkevann i annet regelverk, slik at omfanget av rensing ved produksjon av drikkevann reduseres.

§ 18 skal lyde:

§ 18 Overvåkningsprogram

Det skal være etablert tilstrekkelige regionale programmer for å sikre en helhetlig overvåkning av tilstanden i vannregionen. Disse skal revurderes og om nødvendig oppdateres hvert sjette år, i samsvar med kravene i vedlegg V. Overvåkningsprogrammene skal

- a) For overflatevann omfatte økologisk og kjemisk tilstand og økologisk potensial, og i tillegg vannføring og/eller vannstand, i den grad det er relevant for økologisk og kjemisk tilstand og økologisk potensial.
- b) For grunnvann omfatte kjemisk og kvantitativ tilstand.
- c) For beskyttede områder suppleres overvåkningsprogrammene med krav fra regelverket som hvert enkelt område er opprettet i henhold til.

Kapittel 4 overskriften skal lyde:

Kapittel 4 Organisering av arbeidet (fra § 19 til og med § 24)

§ 20 skal lyde:

§ 20 Vannregioner og myndigheter med særskilte oppgaver

Landet deles inn i nedbørfeltvise vannregioner. Ett fylkesmannsembete innenfor hver vannregion skal utpekes som regional vannkoordinator. Kongen fastsetter vannregioninndelingen og utpeker de regionale vannkoordinatorene.

Regional vannkoordinator har ansvar for å koordinere det forberedende regionale arbeidet med å revurdere og oppdatere gjeldende forvaltningsplaner og tiltaksprogram i samsvar med § 21 for de vannregioner eller deler av internasjonale vannregioner som ligger i Norge.

Miljødirektoratet utarbeider og sørger for høring av oppdaterte vannforvaltningsplaner etter innspill om nødvendige endringer fra regional vannkoordinator, og oversender tilrådning til Klima- og miljødepartementet i samsvar med § 23.

Klima- og miljødepartementet godkjenner de oppdaterte vannforvaltningsplanene i samsvar med § 24.

§ 21 skal lyde:

§ 21 Regional vannkoordinators oppgaver

Regional vannkoordinator skal koordinere det forberedende regionale arbeidet med å revurdere og oppdatere gjeldende forvaltningsplaner og tiltaksprogram i samsvar med denne forskriften, herunder

- a) oppdatere kunnskapsgrunnlaget sammen med andre berørte fylkesmannsembeter i samsvar med bestemmelserne i kapittel 3,
- b) utarbeide utkast til fremdriftsplan og arbeidsprogram for det regionale planarbeidet, og foreløpig oversikt over vesentlige spørsmål vedrørende vannforvaltning i vannregionen,

- c) gjennomføre offentlig høring på minst 6 måneder av utkast til fremdriftsplan og arbeidsprogram og foreløpig oversikt over vesentlige spørsmål vedrørende vannforvaltningen senest tre år før påfølgende planperiode,
- d) legge til rette for begrunnde innspill fra lokale og regionale aktører til nødvendige endringer i gjeldende forvaltningsplan i forbindelse med høringen nevnt i bokstav c,
- e) på bakgrunn av høringsinnspillene, sammenstille en oversikt over vesentlige spørsmål vedrørende vannforvaltningen i vannregionen og begrunnde forslag til endringer i gjeldende forvaltningsplan og eventuelle forslag til endringer i tiltaksprogram, som oversendes til Miljødirektoratet senest to år før påfølgende planperiode, der det er mulig sammen med en rangering av forslag til endringer i miljømål ut fra viktighet.

I forbindelse med oppgavene etter første ledd skal regional vannkoordinator legge til rette for deltagelse og samarbeid innenfor vannregionen etter § 22 og samordne de ulike bidragene. Regional vannkoordinator skal arbeide for at det oppnås enighet om innspill til nødvendige endringer og eventuell rangering av disse. Eventuell uenighet kan kreves gjengitt i innspillene til Miljødirektoratet. Regional vannkoordinator skal i tillegg til å gjennomføre egne oppgaver følge opp myndigheter som har oppgaver i henhold til forskriften.

§ 22 skal lyde:

§ 22 Organiseringen av arbeidet i vannregionen

I forbindelse med utarbeidelsen av utkast til fremdriftsplan og arbeidsprogram skal regional vannkoordinator legge til rette for en hensiktsmessig organisering og prosess for det regionale arbeidet. Organiseringen skal sikre deltagelse fra relevante sektormyndigheter, og tilgang til informasjon og mulighet til deltagelse fra alle berørte parter og interesserte, særlig ved oppdateringen av forvaltningsplaner og tiltaksprogrammer.

Det bør i særlig grad legges vekt på å sikre deltagelse fra de myndigheter og interessegrupper som ikke er representert på direktoratsnivå.

Der det er hensiktsmessig kan regional vannkoordinator innenfor den enkelte vannregion opprette et vannregionutvalg og dele hele eller deler av vannregionen i vannområder.

§ 23 skal lyde:

§ 23 Miljødirektoratets oppgaver

Basert på innspill og eventuell rangering oversendt fra vannregionene, jf. § 21, skal Miljødirektoratet i samarbeid med berørte direktorater

- a) i samsvar med vedlegg V utarbeide utkast til oppdaterte forvaltningsplaner og tiltaksprogrammer for samtlige vannregioner i samsvar med kravene i denne forskriften,

- b) ha gjennomført offentlig høring i minst 6 måneder av utkast til oppdatert forvaltningsplan senest ett år før påfølgende planperiode,
- c) ha sendt tilrådning til oppdatert forvaltningsplan som er i samsvar med vedlegg V til Klima- og miljødepartementet senest et halvt år før påfølgende planperiode.

Det enkelte direktorat har et særlig ansvar for å revurdere og oppdatere de delene av gjeldende forvaltningsplaner og tiltaksprogram som angår eget ansvarsområde før og etter høring.

Direktoratene skal arbeide for at det oppnås enighet om tilrådningen. Eventuell uenighet blant direktoratene skal gjengis i utkast til oppdatert plan, og avklares i forbindelse med departementets godkjenning.

§ 24 skal lyde:

§ 24 Godkjenning og virkning av forvaltningsplaner

Utkastet til oppdatert forvaltningsplan skal godkjennes av Klima- og miljødepartementet før neste planperiode begynner. I forbindelse med godkjenningen kan departementet gjøre slike endringer i direktoratets tilrådning som finnes påkrevd ut fra hensynet til rikspolitiske interesser.

Godkjent forvaltningsplan skal legges til grunn for regionale organers virksomhet og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i vannregionen.

Kapittel 5 overskriften skal lyde:

Kapittel 5 Innholdet i tiltaksprogram og forvaltningsplaner (fra § 25 til og med § 26)

§ 25 overskriften skal lyde:

§ 25 Tiltaksprogram

§ 25 første ledd skal lyde:

Tiltaksprogrammet skal være sektorovergripende og skal bygge på gjennomførte analyser og vurderinger. Tiltaksprogrammet skal være i overensstemmelse med nasjonale føringer.

§ 25 siste ledd skal lyde:

Oppdatert tiltaksprogram utarbeides og fastsettes av Miljødirektoratet i samarbeid med berørte direktorater, og skal foreligge sammen med oppdatert forvaltningsplan hvert sjette år. Tiltakene skal være operative senest tre år etter at tiltaksprogrammet er fastsatt.

§ 26 skal lyde:

§ 26 Forvaltningsplanen

Forvaltningsplanen skal være i samsvar med vedlegg VII og blant annet

- a) angi miljømål for vannforekomstene,
- b) sammenfatte karakteristika i vannregionen,
- c) gi en analyse av menneskeskapte påvirkninger i vannregionen,
- d) gi en oversikt over beskyttede områder,
- e) gjøre rede for overvåkning og resultatene av denne,
- f) sammenfatte tiltaksprogrammet.

Forvaltningsplanen kan suppleres med mer *detaljerte planer utarbeidet* for deler av vannregionen, sektorer, *påvirkningstyper, vanntyper eller vannforekomster*.

Oppdatert forvaltningsplan skal foreligge hvert sjette år.

Kapittel 6 overskriften skal lyde:

Kapittel 6 Internasjonale vannregioner (fra § 27 til og med § § 28)

Nåværende § 31 blir § 27, som skal lyde:

§ 27 Internasjonale vannregioner innenfor EØS-området

Når et nedbørfelt strekker seg inn på en annen EØS-stats territorium, skal den aktuelle vannregionen defineres som en internasjonal vannregion. *Regional vannkoordinator* skal samarbeide med den ansvarlige myndigheten i den tilgrensende EØS-staten med sikte på å etablere felles løsninger, slik at ønsket miljøtilstand kan oppnås for hele nedbørfeltet.

Regional vannkoordinator skal sørge for å utveksle relevant informasjon med den ansvarlige myndigheten i den tilgrensende EØS-staten. Tiltaksprogrammer og forvaltningsplaner for det berørte nedbørfeltet skal være koordinert med de tilgrensende EØS-statene.

Reglene om offentlig informasjon og høring gjelder i denne forbindelse tilsvarende overfor den ansvarlige myndigheten i den tilgrensende EØS-staten.

Nåværende § 32 blir § 28, som skal lyde:

§ 28 Internasjonalt samarbeid utenfor EØS-området

Når et nedbørfelt strekker seg utenfor EØS-området, skal det tas initiativ til internasjonalt samarbeid med sikte på å oppnå ønsket miljøtilstand for hele nedbørfeltet.

Kapittel 7 overskriften skal lyde:

Kapittel 7 Avsluttende bestemmelser (fra § 29 til og med § 31)

Nåværende § 32 a blir § 29, som skal lyde:

§ 29 Rapportering

Sektormyndigheter og kommuner skal fremskaffe de opplysninger som departementet trenger for å oppfylle rapporteringsforpliktelser i henhold til direktiv 2000/60/EU.

§ 30 oppheves.

Nåværende § 31 blir § 27.

Nåværende § 32 blir § 28.

§ 33 blir § 30, som skal lyde:

§ 30 Endring av forskriften

Forskriften kan endres av Klima- og miljødepartementet og Olje- og energidepartementet.

Vedlegg Va og VIII kan endres av Miljødirektoratet.

§ 34 blir § 31, som skal lyde:

§ 31 Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2007.

Forskriftens vedlegg I Vannregioner og vannregionmyndigheter oppheves.

I forskriftens vedlegg II gjøres følgende endringer:

Vedlegg II overskriften skal lyde:

Vedlegg II. Karakterisering, identifisering av påvirkninger og vurdering av miljøvirkninger

Punkt 1.1 Karakterisering av typer av forekomster av overflatevann nr. v) skal lyde:
Økoregioner og den geografiske fordelingen til vanntypene skal foreligge i Vann-Nett som kart (i et GIS-format).

Punkt 1.2 Fastsettelse av typespesifikke referanseforhold for typer av overflatevannforekomster nr. iii) og iv) skal lyde:

- iii) Typespesifikke vilkår for formålene i nr. i) og ii) og typespesifikke biologiske referanseforhold kan bygge på målte verdier, eller på modellering, eller kan utledes ved en kombinasjon av disse metodene. Dersom det ikke er mulig å bruke disse metodene, kan *det* utvises skjønn for å fastsette slike vilkår. Ved definisjon av svært god økologisk tilstand med hensyn til konsentrasjoner av bestemte syntetiske forerensende stoffer er deteksjonsgrensene de som kan oppnås ved hjelp av tilgjengelig teknikk på tidspunktet for fastsettelse av typespesifikke vilkår.
- iv) For typespesifikke biologiske referanseforhold som baserer seg på måleverdier, skal *det* utvikles et referansenettverk for hver type overflatevannforekomst. Nettverket skal inneholde tilstrekkelig mange referansesteder med svært god tilstand til å gi tilstrekkelig høy grad av pålitelighet for verdiene for referanseforholdene, gitt variasjonen i verdiene til kvalitetselementene som tilsvarer svært god økologisk tilstand for typen overflatevannforekomst og modelleringsteknikkene som anvendes i henhold til nr. v).

Punkt 1.3 Identifisere belastninger, første avsnitt, skal lyde:

Opplysninger om type og omfang av vesentlige menneskeskapte belastninger som forekomster av overflatevann i hver vannregion kan bli utsatt for skal samles inn og *registeres* og oppbevares i *Vann-Nett*. Dette gjelder særlig følgende opplysninger:

Punkt 1.4 Vurdering av miljøvirkninger skal lyde:

1.4. Vurdering av *miljøeffekten av påvirkninger*

Det skal vurderes hvor påvirkelig overflatevannforekomstenes tilstand er for belastningene nevnt ovenfor.

Opplysningene innsamlet i tråd med beskrivelsen ovenfor og eventuelle andre opplysninger skal brukes, herunder eksisterende miljøovervåkningsdata, til å vurdere *sannsynligheten* for at forekomster av overflatevann innen vannregionen ikke vil oppfylle miljømålene. Det kan brukes modelleringsteknikker til hjelp ved vurderingen.

Vannforekomster som *vurderes til* ikke å kunne nå miljømålene, skal eventuelt karakteriseres ytterligere for å optimalisere utformingen av overvåkningsprogram og tiltaksprogram.

Forskriftens vedlegg III Økonomisk analyse skal lyde:

Vedlegg III. Økonomisk analyse

Den økonomiske analysen skal *bygge på solid dokumentasjon med nødvendige opplysninger, herunder at hensyn skal tas til kostnadene forbundet med innsamling av relevante data slik at det kan foretas:*

- relevante beregninger som er nødvendige for å ta hensyn til prinsippet om kostnadsdekning
- a) for vanntjenester, idet det tas hensyn til langsigtige prognosenter tilbud og etterspørsel etter vann i vannregionen og, om nødvendig
 - overslag over mengde, pris og kostnader forbundet med vanntjenester, og
 - overslag over relevante investeringer *fremover*,
 - b) vurdering av den mest kostnadseffektive kombinasjonen av tiltak med hensyn til vannbruk som skal inngå i tiltaksprogrammet på grunnlag av overslag over potensielle kostnader ved slike tiltak.

Forskriftens vedlegg IV Beskyttede områder skal lyde:

Vedlegg IV. Beskyttede områder

1. Registeret over beskyttede områder som kreves i henhold til § 16, skal omfatte følgende typer beskyttede områder *som har status som beskyttet etter sektorlovverk:*
 - i) områder utpekt eller tiltenkt for uttak av drikkevann i samsvar med § 17,
 - ii) områder utpekt *til beskyttelse* av økonomisk betydelige akvatiske arter,
 - iii) vannforekomster utpekt til rekreasjonsformål,
 - iv) områder følsomme for næringsstoffer, herunder områder utpekt som sårbare soner i henhold til forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav § 24 og områder utpekt som følsomme områder i henhold til forskrift om begrensning av forurensning kapittel 11 om *generelle bestemmelser om avløp*, og
 - v) områder utpekt *til beskyttelse* av *naturtyper som består av eller er i vann eller arter som lever i vann, der opprettholdelse eller forbedring av vannets tilstand er viktig for å beskytte habitatet eller arten.*
2. Sammendraget av registeret, som kreves som en del av forvaltningsplanen for vannregionen, skal omfatte kart som viser beliggenheten til hvert beskyttet område og en beskrivelse av de bestemmelser eller vedtak som ligger til grunn for *beskyttelsen av området*.

I forskiftens vedlegg V Klassifisering og overvåking gjøres følgende endringer:

I punkt 1. Overflatevann, 1.1 Kvalitetselementer for klassifisering av økologisk tilstand, oppheves tredje strekpunkt ("Ferskvannsgjennomstrømming") i fjerde kolonne under Kystvann.

Punkt 1. Overflatevann, 1.1 Kvalitetselementer for klassifisering av økologisk tilstand, første strekpunkt i siste kolonne under Elver, skal lyde:

- Forurensning fra alle prioriterte stoffer som er påvist *tilført* i vannforekomsten

Punkt 1. Overflatevann, 1.2.1 Definisjoner for svært god, god og moderat økologisk tilstand i elver, første avsnitt i tredje kolonne under Moderat tilstand i tabellen om biologiske kvalitetselementer, skal lyde:

Sammensetning og mengde av fiskearter avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene som følge av menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitetselementer.

Punkt 1. Overflatevann, 1.2.1 Definisjoner for svært god, god og moderat økologisk tilstand i elver, første avsnitt i første kolonne under God tilstand i tabellen om fysisk-kjemiske kvalitetselementer, skal lyde:

Temperatur, oksygenkonsentrasjon, pH, syrenøytraliserende kapasitet og ledningsevne (ioneinnhold) når ikke nivåer som er utenfor intervallet som er fastsatt for å sikre at det typespesifikke økosystemet fungerer, og for at verdiene ovenfor for biologiske kvalitetselementer oppnås.

Punkt 1. Overflatevann, 1.2.2 Definisjoner for svært god, god og moderat økologisk tilstand i innsjøer, første avsnitt i andre kolonne under God tilstand i tabellen om biologiske kvalitetselementer, skal lyde:

Det er små endringer i sammensetning og mengder av makrofytt- og bunnvegetasjonstaksa sammenlignet med typespesifikke samfunn. Disse endringene innebærer ikke økt vekst av bunnvegetasjon eller høyere former for planteliv som medfører uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannforekomsten eller i den fysisk-kjemiske kvaliteten til vannet.

Punkt 1. Overflatevann, 1.2.2 Definisjoner for svært god, god og moderat økologisk tilstand i innsjøer, andre avsnitt i første kolonne under God tilstand i tabellen om fysisk- kjemiske kvalitetselementer, skal lyde:

Konsentrasjonene av næringsstoffer overstiger ikke nivåene fastsatt for å sikre at økosystemet fungerer, og at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer oppnås.

Punkt 1. Overflatevann, 1.2.3 Definisjoner for svært god, god og moderat økologisk tilstand i brakkvann, andre avsnitt i første kolonne under God tilstand i tabellen med biologiske kvalitetselementer, skal lyde:

Det er små endringer i biomasse sammenlignet med typespesifikke forhold. Disse endringene innebærer ikke økt algevekst som medfører uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannforekomsten eller i *den fysisk-kjemiske kvaliteten til vannet*.

Punkt 1. Overflatevann, 1.2.4 Definisjoner for svært god, god og moderat økologisk tilstand i kystvann, første avsnitt i første kolonne under Svært god tilstand i tabellen om biologiske kvalitetselementer, skal lyde:

Sammensetningen av planteplankontaksa tilsvarer uberørte forhold.

Punkt 1. Overflatevann, 1.2.4 Definisjoner for svært god, god og moderat økologisk tilstand i kystvann, første, andre og tredje avsnitt i første kolonne under God tilstand i tabellen om biologiske kvalitetselementer, skal lyde:

Sammensetning og mengde av planteplankontaksa viser små tegn på forstyrrelser.

Disse endringene *indikerer ikke akselerert* algevekst som medfører uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannforekomsten eller *vannkvaliteten*.

En liten økning i frekvensen og intensiteten til typespesifikke planktonoppblomstringer kan forekomme.

Punkt 1. Overflatevann, 1.2.4 Definisjoner for svært god, god og moderat økologisk tilstand i kystvann, nytt andre avsnitt i andre kolonne under God tilstand i tabellen om biologiske kvalitetselementer, skal lyde:

Dekningsgraden for makroalger og mengden av angiospermer viser små tegn til forstyrrelser.

Punkt 1. Overflatevann, 1.2.4 Definisjoner for svært god, god og moderat økologisk tilstand i kystvann, andre og tredje avsnitt i første kolonne under Svært god tilstand i tabellen om fysisk-kjemiske kvalitetselementer, skal lyde:

Konsentrasjonen av næringsstoff er innenfor et område som normalt forbindes med uberørte forhold.

Temperatur, oksygenkonsentrasjon og siktedyd viser ikke tegn på menneskeskapte forstyrrelser, og er innenfor området som normalt forbindes med uberørte forhold.

Punkt 1. Overflatevann, 1.2.4 Definisjoner for svært god, god og moderat økologisk tilstand i kystvann, første kolonne under God tilstand i tabellen om fysisk-kjemiske kvalitetselementer, skal lyde:

Temperatur, oksygenkonsentrasjon og siktedypradioaktivitet nivåer som er utenfor intervallet som er fastsatt for å sikre at det typespesifikke økosystemet fungerer, og betyr at verdiene ovenfor for biologiske kvalitetselementer kan oppnås.

Konsentrasjonen av næringsstoff overstiger ikke nivåene fastsatt for å sikre at økosystemet fungerer, og betyr at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer kan oppnås.

Punkt 1. Overflatevann, 1.3 Overvåkning av økologisk og kjemisk tilstand i overflatevann, første og andre avsnitt, skal lyde:

Overvåkningsnettverket for overflatevann skal opprettes i samsvar med kravene i § 18. Overvåkningsnettverket skal utformes slik at det gir en sammenhengende og omfattende oversikt over den økologiske og kjemiske tilstanden i hver vannregion, og skal gjøre det mulig å klassifisere vannforekomster i fem klasser etter de normative definisjonene i nr. 1.2. Det skal utarbeides ett eller flere kart som viser overvåkningsnettverket for overflatevann i forvaltningsplanen for vannregionen.

På grunnlag av karakteriseringen og vurderinger av miljøvirkninger utført i samsvar med § 15 og vedlegg II skal det i hver planperiode som forvaltningsplanen for vannregionen gjelder for, utarbeides et program for basisovervåking og et program for tiltaksorientert overvåking. Det kan i enkelte tilfeller også være behov for å utarbeide problemkartleggingsprogrammer.

Punkt 1. Overflatevann, 1.3.1 Utforming av basisovervåking, andre avsnitt under første overskrift Mål, skal lyde:

Resultatene av denne overvåkningen skal vurderes og brukes, sammen med vurdering av påvirkninger som beskrevet i vedlegg II, til å fastsette krav til overvåkningsprogrammene i eksisterende og framtidige forvaltningsplaner for vannregionen.

Punkt 1. Overflatevann, 1.3.1 Utforming av basisovervåking, andre overskrift, skal lyde:

Valg av overvåkningslokaliteter

Punkt 1. Overflatevann, 1.3.1 Utforming av basisovervåking, første avsnitt under overskriften Valg av kvalitetselementer (før strekpunktene), skal lyde:

Basisovervåkingen skal utføres for hver overvåkningslokalitet i et tidsrom på ett år i løpet av forvaltningsplanens gyldighetsperiode for vannregionen for

Punkt 1. Overflatevann, 1.3.2 Utforming av tiltaksorientert overvåking, andre avsnitt, skal lyde:

Programmet kan endres i løpet av gyldighetstiden for en forvaltningsplan for vannregionen på grunnlag av opplysninger innsamlet i *henhold til* kravene i vedlegg II eller dette vedlegg, særlig for å muliggjøre en reduksjon i frekvensen dersom virkningen ikke er vesentlig eller den relevante belastningen er fjernet.

Punkt 1. Overflatevann, 1.3.2 Utforming av tiltaksorientert overvåking, avsnittet før strekpunktene under overskriften *Valg av overvåkningslokaliteter*, skal lyde:

Tiltaksorientert overvåking skal utføres på alle vannforekomster som på grunnlag av virkningsvurderingen i henhold til vedlegg II eller basisovervåkingen anses å stå i fare for ikke å nå miljømålene, og for vannforekomster som det slippes ut prioriterte stoffer i. Det skal velges overvåkningslokaliteter som angitt i regelverket som fastsetter den relevante miljøkvalitetsnorm. I alle andre tilfeller, herunder i forbindelse med prioriterte stoffer når det ikke er gitt spesifikk veiledning i regelverket, skal overvåkningslokalitetene velges som følger:

Punkt 1. Overflatevann, 1.3.2 Utforming av tiltaksorientert overvåking, første strekpunkt under overskriften *Valg av overvåkningslokaliteter*, skal lyde:

- for vannforekomster som er i fare som følge av betydelige punktkildebelastninger, skal det være tilstrekkelig mange overvåkningspunkter innen hver vannforekomst til at omfang og konsekvenser av punktkildebelastningene kan vurderes. Dersom en vannforekomst er *utsatt* for en rekke punktkildebelastninger, kan overvåkningspunktene velges slik at omfang og konsekvenser av belastningene kan vurderes i sin helhet,

Punkt 1. Overflatevann, 1.3.4 Overvåkningsfrekvens, tredje avsnitt, skal lyde:

For tiltaksorientert overvåking skal overvåkningsfrekvensen som er nødvendig for hver parameter, *fastsettes på* en slik måte at det framkommer tilstrekkelige data til en pålitelig vurdering av tilstanden til det relevante kvalitetselement. Som retningslinje bør overvåkningen finne sted med intervaller som ikke overstiger dem som er angitt i tabellen nedenfor, med mindre større intervaller er berettiget ut fra tekniske kunnskaper og ekspertvurderinger.

Punkt 1. Overflatevann, 1.3.5 Ytterligere overvåkningskrav for beskyttede områder, første setning i første avsnitt under overskriften *Uttakssteder for drikkevann*, skal lyde:
Forekomster av overflatevann utpekt som drikkevannskilder jf. § 17, som gir mer enn 100 m³ per dag i gjennomsnitt, utpekes som overvåkningslokaliteter og underkastes den ytterligere overvåkning som er nødvendig for å oppfylle kravene i § 17.

Punkt 1. Overflatevann, 1.3.5 Ytterligere overvåkningskrav for beskyttede områder, første punktum under overskriften *Habitat- og artsvernområder*, skal lyde:

Vannforekomster som utgjør slike områder, skal tas med i programmet for tiltaksovervåking nevnt ovenfor dersom de på grunnlag av virkningsvurderingen og basisovervåkingen anses å stå i fare for ikke å nå miljømålene.

I punkt 1. Overflatevann, 1.4.1 Biologiske overvåkningsresultaters sammenlignbarhet nr. i), ii) og iii), skal "overvåkningssystemer" endres til "klassifiseringssystemer".

I punkt 1. Overflatevann, 1.4.2 Presentasjon av overvåkningsresultater og klassifisering av økologisk tilstand og økologisk potensial nr. i) og ii), og i punkt 1.4.3. Presentasjon av overvåkningsresultater og klassifisering av kjemisk tilstand andre avsnitt, skal "hvert nedbørfeltdistrikt" endres til "hver vannregion".

Punkt 2. Grunnvann, 2.2.1 Overvåkningsnett for grunnvannsstand, skal lyde:

2.2.1 Overvåkningsnettverk for grunnvannsstand

Et overvåkningsnettverk for grunnvann skal opprettes i samsvar med kravene i § 18. Overvåkningsnettverket skal utformes slik at det gir pålitelig vurdering av alle grunnvannsforekomsters eller grupper av grunnvannsforekomsters kvantitative tilstand, herunder vurdering av tilgjengelige grunnvannsressurser. Det skal utarbeides et kart som viser grunnvannsnettverket i forvaltningsplanen for vannregionen.

Punkt 2. Grunnvann, 2.2.2 Overvåkningsstedenes tetthet, skal lyde:

2.2.2. Overvåkningslokalitetenes tetthet

Nettverket skal omfatte tilstrekkelig representative overvåkningslokaliteter til at grunnvannsstanden kan vurderes i hver grunnvannsforekomst eller gruppe av grunnvannsforekomster, idet det tas hensyn til kortsiktige og langsiktige variasjoner i nydannelse av grunnvann; det skal særlig sikres

- for grunnvannsforekomster som anses å stå i fare for ikke å nå miljømålene, at overvåkningslokalitetene ligger tilstrekkelig tett til at virkningene av uttak og utslipp på grunnvannsstanden kan vurderes,
- for grunnvannsforekomster der grunnvann strømmer over en lands grenser, at det er tilstrekkelig mange overvåkningslokaliteter til at grunnvannets strømningsretning og vannføring over landets grense kan vurderes.

Punkt 2. Grunnvann, 2.2.4 Tolkning og presentasjon av grunnvannets kvantitative tilstand, første setning, skal lyde:

Resultatene fra overvåkningsnettverket for en grunnvannsforekomst eller gruppe av grunnvannsforekomster skal brukes til å vurdere vannforekomsten(e)s kvantitative tilstand.

Overskriften i punkt 2.4.1 Grunnvannsnettverk for grunnvann, skal lyde:

2.4.1. Overvåkningsnettverk for grunnvann

Punkt 2. Grunnvann, 2.4.1 Overvåkning av grunnvannets kjemiske tilstand, første avsnitt, skal lyde:

Et overvåkingsnettverk for grunnvann skal opprettes i samsvar med kravene i § 18. Overvåkningsnettverket skal utformes slik at det gir en sammenhengende og omfattende oversikt over grunnvannets kjemiske tilstand innen hver vannregion, og slik at vesentlige og vedvarende økende trender når det gjelder forurensninger blir oppdaget.

Overskriften i punkt 2.4.3 Tiltaksorientert overvåking, skal lyde:

2.4.3 *Tiltaksovervåking*

Punkt 2. Grunnvann, 2.4.3 Tiltaksorientert overvåking, avsnittet under overskriften Mål og før punktlisten, skal lyde:

Tiltaksovervåking skal utføres i periodene mellom basisovervåkingsprogrammene for å fastslå

Punkt 2. Grunnvann, 2.4.3 Tiltaksorientert overvåking, første setning i avsnittet under overskriften Valg av overvåkningslokaliteter og før punktlisten, skal lyde:

Tiltaksovervåking skal utføres for alle grunnvannsforekomster eller grupper av grunnvannsforekomster som på grunnlag av *en vurdering av effekten av påvirkninger* utført i henhold til vedlegg II, og som ved basisovervåkingen anses å stå i fare for ikke å nå miljømålene.

Punkt 2. Grunnvann, 2.4.3 Tiltaksorientert overvåking, avsnittet under overskriften Overvåkningsfrekvens, skal lyde:

Tiltaksovervåking skal utføres for tidsrommene mellom basisovervåkingsprogrammene med en frekvens som er tilstrekkelig til å oppdage virkningene av relevante belastninger, men minst én gang i året.

Punkt 2. Grunnvann, 2.4.4 Identifikasjon av trender for konsentrasjoner av forurensende stoffer, tredje setning, skal lyde:

Det skal brukes data fra basis- og *tiltaksovervåking* til å identifisere vesentlige og vedvarende økende trender i konsentrasjoner av forurensende stoffer, og til å snu slike trender.

Punkt 2. Grunnvann, 2.4.5 Tolkning og presentasjon av grunnvannets kjemiske tilstand, første setning, skal lyde:

Ved vurderingen av tilstand samles resultater fra individuelle overvåkningslokaliteter innen en grunnvannsforekomst for grunnvannsforekomsten som helhet.

I forskriftens vedlegg VII Krav til forvaltningsplaner i vannregionene gjøres følgende endringer:

Vedlegg VII overskriften skal lyde:

Vedlegg VII. Krav til vannforvaltningsplaner

Vedlegg VII del A nr. 5, 7, 7.3, 7.4, 7.5, 7.7, 7.9, 7.11 og 12 skal lyde:

5. en liste over miljømål fastsatt for overflatevann, grunnvann og beskyttede områder, herunder særlig identifikasjon av tilfeller der § 9 - § 12 er anvendt, samt tilhørende opplysninger som påkrevd i disse bestemmelsene,
7. et sammendrag av tiltaksprogrammet eller -programmene *utarbeidet* i henhold til § 25, herunder måten miljømålene *fastsatt i henhold til § 4* er ment å skulle nås:
 - 7.3 et sammendrag av tiltak truffet for å oppfylle kravene *til drikkevann* i § 17,
 - 7.4 et sammendrag av kontrolltiltakene for uttak og magasinering av vann, *jfr. § 25 bokstav e)*,
 - 7.5 et sammendrag av kontrolltiltak vedtatt for punktkildeutslipp og annen virksomhet som påvirker vannets tilstand, i samsvar med § 25 bokstav f),
 - 7.9 et sammendrag av tiltak som er truffet dersom overvåking eller andre data tyder på at tiltaksprogrammet ikke er tilstrekkelig for å nå miljømålene i vannforekomsten, *jfr. § 25*,
 - 7.11 nærmere opplysninger om tiltak som er truffet for å unngå økning i forurensningen av marine farvann i samsvar med § 25,
11. kontaktpunkter og framgangsmåter som gir adgang til bakgrunnsdokumentasjonen og -informasjonen omtalt i § 27 og § 28, og særlig nærmere opplysninger om kontrolltiltakene vedtatt i henhold til § 25 bokstav f) og g) og de faktiske overvåkningsdataene samlet inn i henhold til § 18 og vedlegg V.

12. For alle typer register- og kartdata som kreves i forvaltningsplanen kan det vises til Vann-Nett.

Vedlegg VII del B overskriften skal lyde:

En oppdatering av forvaltningsplanen skal i tillegg inneholde

Vedlegg VII del B nr. 4 skal lyde:

4. et sammendrag av eventuelle ytterligere midlertidige tiltak som er truffet i henhold til § 25 på grunn av vansker med å nå miljømålene etter offentliggjøringen av forrige versjon av forvaltningsplanen.

II

Forskriften trer i kraft 1. juni 2018.

Vedlegg II – forslag til lov om endring i naturmangfoldloven

Lov om endring i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

I

I lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) gjøres følgende endring:

Lovens kapittel III overskriften skal lyde:

Kapittel III. Artsforvaltning mv.

Ny § 26 a skal lyde:

§ 26 a *Gjennomføring av vanndirektivet*

Kongen kan fastsette de forskrifter som er nødvendige for å oppfylle Norges forpliktelser som følge av Europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/60/EF av 23. oktober 2000 om fastsettelse av rammer for fellesskapstiltak for vannpolitikk (vanndirektivet).

II

Loven trer i kraft 1. juni 2018.

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

12/3974

5. oktober 2017

Høring av forslag til endringer i vannforskriften og naturmangfoldloven

Klima- og miljødepartementet sender med dette på høring forslag til endringer i vannforskriften og naturmangfoldloven. Endringene gjelder hovedsakelig forenklinger i organiseringen av vannforvaltningsarbeidet.

Det foreslås at vannforvaltningsplanene ikke lenger skal vedtas som regionale planer etter plan- og bygningsloven. En slik frakobling fra plan- og bygningsloven medfører at de fylkeskommunene som i dag er vannregionmyndigheter ikke lenger skal ha en formell rolle i arbeidet. Det foreslås at utvalgte fylkesmenn får ansvaret for å koordinere det forberedende regionale arbeidet, mens Miljødirektoratet i samråd med øvrige berørte direktorater utarbeider og sørger for høring av oppdaterte vannforvaltningsplaner, og oversender tilrådning til Klima- og miljødepartementet.

Det foreslås videre at en hjemmel for forskriften tas inn i naturmangfoldloven, og at naturmangfoldloven dermed erstatter plan- og bygningsloven som en av de tre hjemmelslovene for vannforskriften. Videre foreslås enkelte justeringer for å bringe vannforskriften mer i samsvar med vanndirektivet.

Liste over høringsinstanser følger nedenfor. Høringsinstansene bør vurdere om saken skal sendes til eventuelle underliggende etater, tilsluttede virksomheter eller samarbeidende organisasjoner.

Alle som ønsker det kan uttale seg, selv om de ikke er oppført på listen over høringsinstanser.

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Tелефon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 882

Avdeling
Naturforvaltnings-
avdelingen

Saksbehandler
Linn Helmich
Pedersen
22 24 58 69

Frist for høringsinnspill er 15. januar 2018. Høringsvar sendes til postmottak@kld.dep.no.

Med hilsen

Lene Lyngby (e.f.)
ekspedisjonssjef

Lindis Nerbø
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Høringsliste:

Finansdepartementet
Forsvarsdepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet
Justis- og beredskapsdepartementet
Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Nærings- og fiskeridepartementet
Samferdselsdepartementet
Utenriksdepartementet

Sametinget

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Miljødirektoratet
Norges vassdrags- og energidirektorat
Kystverket
Fiskeridirektoratet
Havforskningsinstituttet
Mattilsynet
Landbruksdirektoratet
Vegdirektoratet
Jernbanedirektoratet
Direktoratet for mineralforvaltning
NGU

Fylkesmennene

Vannregionmyndigheter:

Vest-Agder fylkeskommune
Buskerud fylkeskommune
Finnmark fylkeskommune
Hordaland fylkeskommune
Møre og Romsdal fylkeskommune
Nordland fylkeskommune
Rogaland fylkeskommune
Sogn og Fjordane fylkeskommune
Sør-Trøndelag fylkeskommune
Troms fylkeskommune
Østfold fylkeskommune

Øvrige fylkeskommuner:

Akershus fylkeskommune

Aust-Agder fylkeskommune
Hedmark fylkeskommune
Oppland fylkeskommune
Telemark fylkeskommune
Nord-Trøndelag fylkeskommune
Vestfold fylkeskommune

KS
Kommunene

Energi Norge
Sjømat Norge
Huseiernes Landsforbund
Landssammenslutninga av vassdragskommunar
Norges Bondelag
Norges Fiskarlag
Norske Havner
Norges skogeierforbund
Norsk industri
Norsk Vann
Næringslivets hovedorganisasjon (NHO)
SABIMA (Samarbeidsrådet for biologisk mangfold)
Norsk friluftsliv
Naturvernforbundet
Norges Jeger- og Fiskerforbund
WWF-Norge
DNT (Den norske turistforening)

Saksframlegg

Ny føresegn for innsamling og handsaming av hushaldsavfall, töming av slamskiljarar, privat, tette tankar mv. og for avfallsgebyr for kommunane Fyresdal, Kviteeid, Seljord, Tokke og Vinje i Vest-Telemark.

Utval	Utvallssak	Møtedato
Hovudutval for plan og miljø	44/17	04.12.2017
Kommunestyret	53/17	14.12.2017

Endeleg vedtaksrett i saka har: Kommunestyret

Kommunestyret.

Vedlegg i saka:

- Utkast til ny og endeleg tekst – lokale føresegner, datert 02.11.17.

Bakgrunn for saka:

Opphavleg forskrift:

Fastsett av Kviteeid kommunestyre 17. juni 1999, Vinje kommunestyre 29. juni 1999, Fyresdal kommunestyre 26. august 1999, Seljord kommunestyre 2. september 1999 og Tokke kommunestyre 6. september 1999 med heimel i Lov om vern mot forureiningar og om avfall (forureiningslova) av 13. mars 1981 nr. 6, § 26 tredje ledd, § 29, § 30 andre og tredje ledd, § 33, § 34 og § 83, og Lov om helsetjenesten i kommunene av 19. november 1982 nr. 66, kap. 4a. Endra 16 feb. 2006 nr. 314 (heile føresegna kunngjort).

Orsak til endring av gjeldande føresegn:

Gjeldande føresegn blei vedteken av kommunestyra i eigarkommunane ultimo 2005 / primo 2006

Aktuelle endringar vert gjort av omsyn til naudsante og lovpålagte tilpassingar til dei sentrale lovverka på området, med ref. til m.a; Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forureiningslova) samt Lov om helsetenesta i kommunane.

Vurdering:

Saka er vurdert ut frå følgjande mål i økonomiplanen for 2017 - 2020/måla i budsjettet for 2017 i sektor for plan og teknikk der det heiter; Fokus på klima og miljøtiltak

Endra og ny føresegn blei handsama som sak 03/17 i representantskapsmøte 25.04.2017.

Vedtaket lyder slik:

Renovest skal gjera justering av framlagt og ny føresegn.

Dispensasjonsreglar jf. §20, pkt. B.2 setjast ned frå 2 kilometer til 1 kilometer.

Korrigert pkt. skal lyde:

§20 Dispensasjonsreglar

B. Det kan søkjast om fritak frå renovasjonsordninga når:

2) - eigedomen ligg meir enn 1 km frå køyrbar heilårsveg

Styret har, etter nemnde møte i repr. skapet, handsama flg. endringsforslag:

Styremøte 08.08.2017 / sak 15/17

- endring av utkast til lokal føresegn

Styreleiar lufta forslag om endring av §20 i ny lokal føresegn / dispensasjonsregel for abonnentar som kan søkje fritak aukast frå 1 til 2 km (kjørbar heilårsveg).

Eigarrepresentantane som var til stades i møtet gav uttrykk for at det var viktig at ny føresegn er gjennomtenkt og at representantskapsvedtaket ikkje treng tolkast absolutt, dette gjeld også sakshandsamingsreglar generelt for fritak. Styret tek dette til etterretning og arbeider vidare med framlegg til ny føresegn.

Styremøte 05.09.2017 / sak 18/17

Styret har flg. endringsforslag:

- §20 Dispensasjonsreglar - pkt. B. 2) endrast til: - eideomen ligg meir enn 2 km frå kjørbar heilårsveg

- § 23 under generelt blir følgjande lagt til:

Det skal vera kjørbar åtkomst til alle stoppunkt heile året, med minimum vegstandard «skogsbilveg kl. 3», heilårs landbruksveg.

Alle slamavskiljarar skal tømast med avvatningsbil, og tette tankar med sugebil.

Traktortøming skal ikkje brukast for nye anlegg godkjent etter at denne forskrifta er vedteken.

Representantskapet i Renovest IKS handsama styret sitt forslag til ny føresegn i møte den 3. okt. 2017, sak nr. 07-17, og flg. vedtak blei gjort:

Representantskapet vedtek styret sitt utkast til endringar, jf. styresak 18/2017, av den lokale føresegna, og rår kommunestyra i eigarkommunane til å vedta den framlagte nye «Føresegn for innsamling m.v. av forbruksavfall, tøming av slamavskiljarar, privèt, tette tankar m.v. og for avfallsgebyr for kommunane».

Utkast til ny føresegn vedteke i representantskapsmøte den 3. okt. 2017

- Sak 18 / 2017 (handsama i styremøtet 05.09.2017)

- Sak 07 / 2017 Representantskapet / vedtak i representantskapsmøte 03.10.2017

Endringane vert gjort av omsyn til naudsynte og lovpålagte tilpassingar til dei sentrale lovverka på området, med ref. til m.a; Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forureiningslova) samt Lov om helsetenesta i kommunane.

Høyningsperiode vart sett til: 9. oktober - 31. oktober 2017

Innkomne høyningsuttaler

Innan fastsett frist (31.10.2017) for uttale er det registrert flg.:

1. Seljord kommune v/ teknisk avdeling, motteke 31.10.2017

Renovest IKS - Høyring - Lokal føresegn om renovasjon og slam- administrativ uttale

Vi viser til høyring – endring av lokal forskrift.

Vi ser at det i fleire høve er brukta ordet brukseining og bueining. Vi meiner at ordet bueining bør brukas.

§3 Definisjonar - bør innehalde definisjon på bueining.

§3 Pkt 23 Hybel endras til: Hybel er bueining for utleige med eige kjøkken/kjøkkenkrok eller felleskjøkken.

§3 Pkt 24 Leilegheit er bueining med stove, kjøkken/kjøkkenkrok og eige soverom.

§2 Verkeområde - bør her skrive litt om på teksten på 1., 2. og 3. avsnitt til ;

Føresegna omfattar alle registrerte grunneigedomar der det oppstår hushaldsavfall, medrekna kvar enkelt seksjonerte del av bygning og kvar enkelt sjølvstendige bueining i bygning. Som sjølvstendig bueining i bygning som ikkje er seksjonert, skal alltid kvar enkelt bueining med eige kjøkken rekna likt med sjølvstendig bueining. Utover to hyblar som deler felles kjøken, vert det rekna ei bueining per to hyblar.

Kommunen avgjer i tvilstilfelle kva som skal rekna som sjølvstendig bueining i bygning som ikkje er seksjonert.

§4 Kommunal innsamling av avfall

Her er ordet eigedommar nytta (fyrste avsnitt, 2. setning). §4 må også gjelde for bueining.

2. Tokke kommune ved teknisk avdeling, motteke 31.10.2017

Permanent oppsett campingvogn (kan vel ikkje gjelde campingplassar) ?

Kor lenge må ein bustad ikkje vere i bruk før ein får fritak ?

Eg foreslår tillegg/endring av §20, nytt pkt. B.3:

Bustadeigedom som er fråflytta seks - 6 månader eller meir og ikkje blir nytta som fritidshusvære kan etter søknad få tidsavgrensa fritak i to - 2 år.

Auka volum på oppsamlingseining ? All den tid det er med, så bør vi kanskje ha ein pris på dette ?

Heilårsbustad /fritidseigedom utan vassklosett.

Då har dei vel bare ein gråvasstank, privet etc. ?

Eg foreslår fylgjande tillegg:

Abonnentar med gråvasstank og privet er ikkje pålagt tøming, men kan om ynskjeleg leggjast inn på fast tøming.

Det var liten respons i forbindelse med høyringa, berre to registrera forslag / innspeil til endringar.

Frå administrasjonen i Renovest IKS si side oppfattar ein begge forslagstillarane sine innspeil som gode.

Dei er verken «kontroversielle» i forma eller av ei form som vesentleg endrar styret/representantskapet sitt utkast, og difor kan/vil vi oppmøde kommunane til å vedta endringane frå høyringsuttalene som tillegg/korrigering til vedtatt utkast.

I vedlagte forslag til ny føresegn er desse endringane innarbeida.

Konklusjon:

Fyresdal kommune godkjenner ny føresegn for innsamling og handsaming av hushaldsavfall, tøming av slamskiljarar, privet, tette tankar mv. Og for avfallsgebyr med dei endringane frå høyringsuttalene som tillegg/korrigering til vedteke utkast.

Innstilling frå rådmannen:

Fyresdal kommune godkjenner ny føresegn for innsamling og handsaming av hushaldsavfall, tøming av slamskiljarar, privet, tette tankar mv. og for avfallsgebyr likelydande for kommunane Fyresdal, Kviteseid, Seljord, Tokke og Vinje i Vest-Telemark.

Handsaming i Hovudutval for plan og miljø - 04.12.2017

Samrøystes i samsvar med innstilling frå rådmannen.

Vedtak i Hovudutval for plan og miljø - 04.12.2017

Fyresdal kommune godkjenner ny føresegn for innsamling og handsaming av hushaldsavfall, tøming av slamskiljarar, privet, tette tankar mv. og for avfallsgebyr likelydande for kommunane Fyresdal, Kviteseid, Seljord, Tokke og Vinje i Vest-Telemark.

Ketil O. Kiland	
rådmann	Ketil O. Kiland
	Rådmann

Korttittel	Dato	Sakshandsamar
Føresegn om avfall mv.	02.11.17	Toralf Orekåsa

Utkast til ny og endeleg tekst - lokale føresegn:

Sak 07 / 2017 Representantskapet / vedtak i representantskapsmøte 03.10.2017

Sak 18 / 2017 (handsama i styremøtet 05.09.2017)

Høringsuttaler med tekstmateriale er tatt inn med uthøva/kursivera tekst i det fylgjande

Føresegn for innsamling og handsaming av hushaldsavfall, töming av slamskiljarar, privet, tette tankar mv. og for avfallsgebyr for kommunane Fyresdal, Kviteseid, Seljord, Tokke og Vinje i Telemark.

Opphavleg:

Fastsett av Kviteseid kommunestyre 17. juni 1999, Vinje kommunestyre 29. juni 1999, Fyresdal kommunestyre 26. august 1999, Seljord kommunestyre 2. september 1999 og Tokke kommunestyre 6. september 1999 med heimel i *Lov om vern mot forureininger og om avfall* (forureiningslova) av 13. mars 1981 nr. 6, § 26 tredje ledd, § 29, § 30 andre og tredje ledd, § 33, § 34 og § 83, og *Lov om helsetjenesten i kommunene* av 19. november 1982 nr. 66, kap. 4a. Endra 16 feb. 2006 nr. 314 (heile føresegna kunngjort).

Dato	FOR-1999-09-06-1570
Publisert	II 2000 53
Gjeld fra	1.1.2000
Sist endra	FOR-2006-02-16-314 fra 1.1.2006
Endrar	FOR-1995-03-30-1210
Gjeld for	Fyresdal, Kviteseid, Seljord, Tokke og Vinje kommunar, Telemark.
Heimel	LOV-1981-03-13-6-§26 , LOV-1981-03-13-6-§29 , LOV-1981-03-13-6-§30 , LOV-1981-03-13-6-§33 , LOV-1981-03-13-6-§34 , LOV-1981-03-13-6-§83 , LOV-1982-11-19-66
Kunngjort	
Korttittel	Forskrift om avfall mv., Telemark

Høyring

Dato	9.10.2017
Høringsperiode	9.10 - 31.10.2017
Gjeld fra	1.1.2018
Sist endra	FOR-2006-02-16-314 fra 1.1.2006
Endrar	FOR-1995-03-30-1210
Gjeld for	Fyresdal, Kviteseid, Seljord, Tokke og Vinje kommunar, Telemark.
Heimel	LOV-1981-03-13-6-§26 , LOV-1981-03-13-6-§29 , LOV-1981-03-13-6-§30 , LOV-1981-03-13-6-§33 , LOV-1981-03-13-6-§34 , LOV-1981-03-13-6-§83 , LOV-1982-11-19-66
Kunngjort	Vest-Telemark Blad, Telemarksavisa, Varden og heimesider til eigarkommunane samt Renovest IKS
Korttittel	Føresegn om avfall mv., Telemark

Del I Avfall

§ 1 Mål for avfallssektoren

Føresegna har som mål å sikre miljømessig, økonomisk og helsemessig forsvarleg oppsamling, innsamling, transport, attvinning og slutthandsaming av forbruksavfall.

§ 2 Verkeområde

Føresegna omfattar alle registrerte grunneigedomar der det oppstår hushaldsavfall, medrekna kvar enkelt seksjonerte del av bygning og kvar enkelt sjølvstendige bueining i bygning.

Som sjølvstendig bueining i bygning som ikkje er seksjonert, skal alltid kvar enkelt bueining med eige kjøkken rekna likt med sjølvstendig bueining. Utover to hyblar som deler felles kjøken, vert det rekna ei bueining per to hyblar.

Kommunen avgjer i tvilstilfelle kva som skal rekna som sjølvstendig bueining i bygning som ikkje er seksjonert.

Føresegna gjeld også for hytter og fritidseigedomar, medrekna permanent oppsett campingvogn. Med permanent meiner ein her oppstilling på same oppstillingsområde i fire månadar eller meir per år.

Campingvogn plassert på lagerplass vert ikkje rekna som permanent oppstilt den tida ho står på lager, og det i tillegg kan dokumenterast at ho ikkje er i bruk.

Denne føresegna gjeld kjeldesortering, innsamling, oppsamling og transport av hushaldsavfall.

I tillegg omfattar føresegna oppsamling, innsamling og transport av farleg avfall frå hushald, viss mengda ikkje overstig den grensa som til ei kvar tid gjeld i føresegn om farleg avfall.

Føresegna gjeld også avfallsgebyr.

Styret i Renovest IKS kan gje nærmere retningsliner for gjennomføring av føresegna sine reglar.

§ 3 Definisjonar

1. **Avfall** (jf. forureiningslova § 27) er i denne føresegna kasserte lausøyregjenstandar eller stoff. Som avfall reknar ein og overflødige lausøyregjenstandar og stoff frå tenesteyting, produksjon og reinseanlegg m.m. Avløpsvatn og avgassar vert ikkje rekna som avfall. Forureiningslova delar vidare avfallet inn i kategoriane hushaldsavfall, næringsavfall og farleg avfall.
2. **Hushaldsavfall** er avfall frå private hushald (gjeld og hytter/fritidsbustader) og større gjenstandar som inventar o.l.
3. **Næringsavfall** er avfall frå offentlege og private verksemder og institusjonar.
4. **Farleg avfall** er avfall som ikkje er tenleg å handsame saman med anna hushaldsavfall eller næringsavfall fordi det kan føre til alvorleg forureining eller fare for skade på menneske eller dyr.
5. **Smitte-/risiko- og/eller problemavfall** som er smittefarleg, avfall frå sjukehus, sjukeheimar, legekontor, tannlegekontor, veterinærar og liknande. Ordningane omfattar ikkje patologisk avfall.
6. **Matavfall** er matrestar frå vanlege hushald og storhushald, dvs. avfall frå produksjon, servering og sal av mat og matvareprodukt, samt restar etter måltid.
7. **Våtorganisk avfall** er lett nedbrytbart organisk avfall, t.d. matavfall, planterestar, hageavfall, kattesand og vått hushaldspapir.
8. **Restavfall** er avfall det ikkje er oppretta eigne sorteringsordningar for. Dette er avfall som vert att etter kjeldesortering og sentralsortering av hushalds- og næringsavfall, og som skal leverast til forbrenningsanlegg eller avfallsdeponi som har løyve for mottak av slike avfall.
9. **Abonnent** er eigar eller festar av eigedom eller bueining (herunder privathushald, hytter og fritidsbustadar) som vert omfatta av denne kommunale renovasjonsordninga.
10. **Oppsamlingseining** for avfall er container, behaldar eller sekkr. Renovest vedtek val av type og utforming.
11. **Hatestad** er staden der oppsamlingseining(ar) er plassert.
12. **Kjeldesortering** er å sortere ulike fraksjonar frå kvarandre.

13. *Tømefrekvens* er talet på tömingar av oppsamlingsseininga innanfor eit fastsett tidsrom.
14. *Felles oppsamlingsutstyr* er når fleire bueiningar slår seg saman om oppsamlingsutstyr.
15. *Minibonnement* er eit abonnement med berre éin fastbuande person i huslyden.
16. *Returpunkt* er ubemannata oppsamlingsstad der publikum kan levera ein eller fleire avfallsfraksjonar, til dømes glas, papir, tøy osb.
17. *Gjenvinningsstasjon* er eit spesielt tilrettelagt område med organisert oppsamling av sortert avfall. Gjenvinningsstasjonane er bemanna.
18. *Hentesystem* er eit system der kjeldesortert avfall vert henta av godkjent avfallsinnsamlar.
19. *Leveringssystem* er eit system der publikum sjølve leverer sitt kjeldesorterte avfall til ein mottaksplass, t.d. eit returpunkt eller ein gjenvinningsstasjon.
20. *Storhushald* er hotell, restaurant/kafé, institusjonskjøkken, mindre produsent av heil- og halvfabrikata, matvareforretning, kantine o.l.
21. *Kompostering* er biologisk nedbryting og stabilisering av organisk avfall med lufttilgang.
22. *Transportveg* er veg mellom hentestad og køyerute. Slike vegar skal gje problemfri transport av oppsamlingsseiningane og vera fri for trapper og andre hindringar som syklar, barnevogner, klessnorer o.l.
23. *Hybel er bueining for utleige med eige kjøken/kjøkenkrok eller felleskjøken.*
24. *Leilegheit er bueining med stove, kjøken/kjøkenkrok og eige soverom.*
25. *Fritidsbustad* er hus som vert nytta som hytte. Gjeld også våningshus på fråflytta gardsbruk.

§ 4 Kommunal innsamling av avfall

Lovpålagt innsamling av hushaldsavfall

I kommunen er det lovpalagt innsamling av hushaldsavfall, jf. lov 13. mars 1981 nr. 6, om vern mot forureining og om avfall (forureiningslova). Alle eigedomar, **bueiningar** mv. som fell innanfor § 2 i denne føresegna er omfatta av denne avfallsordninga.

Kommunen kan etter grunngjeven, skriftleg søknad gje dispensasjon for særskilte eigedomar. Gjeldande fritaksgrunnar står i § 20 og §25.

Utan skriftleg løyve frå kommunen kan ingen samle inn hushaldsavfall i kommunen.

Det er ikkje tillate å legge frå seg avfall utanom godkjent avfallsanlegg. Det er heller ikkje tillate å brenne avfall utanom godkjent anlegg, slik at det kan føra til fare for forureining eller hygieniske ulemper for omgjevnadene. Det er heller ikkje tillate å grave ned eller legge frå seg avfall o.l. i naturen.

Kommunal renovasjon

Den kommunale renovasjonsordninga omfattar hushaldsavfall.

Renovest IKS har ansvaret for å samle inn hushaldsavfall som er omfatta av denne føresegna. Renovest IKS kan gje løyve til at andre står for gjennomføringa av renovasjonen.

Ordinær renovasjonsavgift startar ved ferdigstilling eller seinast eitt år etter at byggjeløyve er gjeve.

Bygningsavfall

Bygningsavfall som oppstår i samband nybygg og rehabilitering skal leverast til bemanna mottak.

Smitte- og risikoavfall

Det er ikkje tillate å levera smitte/riskoavfall frå helseinstitusjonar (legekontor, tannlegekontor o.l.) innblanda i anna avfall til kommunal avfallsordning, jamfør eiga føresegn. Smitte-/risikoavfallet skal kjeldesorterast og leverast separat til godkjent innsamlingsordning. Kommunen si innsamlingsordning omfattar ikkje smitte-/risikoavfall.

Farleg avfall

Renovest IKS skal syte for at det eksisterer eit dekkjande tilbod for mottak av farleg avfall frå hushald og verksemder, jamfør føresegn om farleg avfall.

For farleg avfall frå hushald tilbyr kommunen eiga innsamlingsordning eller mottak ved gjenvinningsstasjonar og bemanna mottak.

For farleg avfall frå verksemder tilbyr Renovest IKS mottak ved eigen mottaksstasjon på Brunkeberg avfallsmottak mot betaling.

§ 5 Avfall som ikkje er omfatta av kommunal innsamling

Næringsavfall er ikkje omfatta av lovpålagnat kommunal avfallsordning. Slike avfall skal leverast til lovleg avfallsmottak med mindre det skal gjenvinnast eller brukast på annan måte. Brenning av næringsavfall er berre tillate i godkjente anlegg.

Avfallseigar må sjølv syte for å levere farleg avfall og næringsavfall til godkjent anlegg for handsaming eller til anna godkjent slutthandtering.

For næringsavfall som det passar å samle inn saman med hushaldsavfall, kan Renovest IKS tilby slik innsamling.

For dei fleste avfallstypar som ikkje vert omfatta av den påbodne avfallsordninga, tilbyr Renovest IKS mottak på sine gjenvinningsstasjonar og sorteringsanlegg.

Renovest IKS kan og, der dette passar, tilby eiga innsamling av næringsavfall.

§ 6 Krav til sortering mv. av avfallet

Abonnentar som er med i lovpålagnat, kommunal avfallsordning, pliktar å kjeldesortere avfallet i dei avfallsfraksjonar Renovest IKS etablerer innsamlings- og mottaksordninga for. Avfall levert til kommunal avfallsordning, kan verta manuelt sortert/kontrollert av Renovest IKS. Abonnenten er sjølv ansvarleg for at avfall han vil halde konfidensielt er makulert.

Hentesystemet

Alle abonnentar som inngår i lovpålagnat kommunal avfallsordning, skal kjeldesortere avfallet.

Fraksjonane skal haldast skilde og leggjast i eigne oppsamlingseiningar hjå kvar abonnent.

For nærmare opplysingar om tømefrekvensar og liknande, viser ein til eigen renovasjonskalender frå Renovest IKS. Renovest IKS kan gjera endringar i utval og tal fraksjonar.

Leveringssystemet

Anna avfall skal leverast til returpunktta, eller til gjenvinningsstasjonane. Renovest IKS kan gjera endringar i utval og tal på fraksjonar på mottaka.

Hushaldsavfall som er for stort eller tungt til å kunne leggjast i oppsamlingseiningane hjå kvar abonnent skal leverast til bemanna gjenvinningsstasjon.

Farleg avfall frå husstandar som går inn i kommunal avfallsordning, kan leverast på miljøstasjonane eller ved bemanna avfallsmottak (gjenvinningsstasjon).

§ 7 Kompostering

Hage-/parkavfall går ikkje inn i hushaldsavfallet. Abonnentar som har eigen godkjent kompostbinge for kompostering av matavfall, kan inngå kontrakt med kommunen om heimekompostering. Dei abonnentar som teiknar slik kontrakt og på denne måten reduserer si eiga avfalls mengd, får ein reduksjon i avfallsgebyret, om abonnenten ikkje legg matavfall i oppsamlingseininga. Abonnenten må sjølv skaffe behaldar. Det er ein føresetnad at komposteringa skjer på ein hygienisk tilfredsstillende måte, som ikkje trekkjer til seg skadedyr, gjev sigevatn, vond lukt eller verkar sjenerande for omgjevnadane. Tilvisingar frå kommunen skal fylgjast, og det kan verta ført kontroll med at kontrakten vert etterlevd.

Heimekompostabonnement kan berre godkjennast etter skriftleg søknad og skriftleg avtale med kommunen. Abonnentar som har gjødselkjellar som er i bruk kan nytte denne som kompostbinge.

§ 8. Oppsamlingseiningar

Alle oppsamlingseiningar er Renovest IKS sin eigedom, som og har ansvar for innkjøp og utplassering. Einingane er av slik type og tilstand at avfallet er sikra mot rotter og andre skadedyr. Renovest IKS avgjer når ei eining må reparerast eller fornyast, og står for reparasjon og utskifting etter behov ved normal slitasje. Kvar einskild eining er registrert på den einskilde eigedom og fylgjer denne.

Unntak er spesialbehaldarar, som må kostast og er eigmend av abonnenten. Spesialbehaldarar må godkjennast av Renovest IKS.

Abonnentar kan av Renovest IKS verta pålagte å nytte felles behaldarar.

§ 9. Plassering av oppsamlingseininger og krav til vegstandard

Generelle vilkår

Alle oppsamlingseininger må plasserast slik at dei ikkje gjev hygieniske ulemper eller er til sjanse (dvs. praktisk og estetisk) for andre, korkje ved oppbevaring, bruk eller i samband med tøming. På hentestaden skal behaldaren plasserast lett tilgjengeleg på eit plant og fast underlag på bakkenivå. Det skal setjast av nok areal til plassering og handtering av behaldarane. Einingerne skal plasserast slik at renovatør er sikra mot ulemper frå husdyr. Dersom plasseringa av ei oppsamlingseininger utgjer ein skaderisiko, forvollar renovatøren sitt arbeidsmiljø eller fører til andre ulemper, kan Renovest IKS krevje at einingerne vert flytta eller at abonnementen set i verk tiltak for å fjerne ulempene.

Konkrete vilkår

Hentestaden skal ligge ved køyrbar veg og vera lett tilgjengeleg. I periodar med is og snø må tilkomstveg, transportveg og hentestad vera rydda for snø, strøydd og utan fare for takras. Renovest IKS kan i motsett fall påleggje flytting av oppsamlingseiningerne.

Ved tre eller fleire abonnementar, og der vegstandarden stettar krava under, skal avfallet verta henta.

Vegstandardar

- A) Vegen må vera farbar for køyretøy som stettar krav fastsett av Renovest IKS.
- B) Renovest IKS eller transportør står ikkje ansvarleg for skade på veg på grunn av dårlig standard.

Alle vegar skal godkjennast av Renovest IKS.

I periodar med is og snø må privat tilkomstveg, transportveg og hentestad vera rydda for snø og sandstrødd, og utan fare for takras o.l. Renovest IKS kan i slike periodar påleggje ei anna plassering av oppsamlingseiningerne enn det som vert kravd resten av året.

Privat tilkomstveg, transportveg, utforming av hentestad, søppelrom etc. skal godkjennast av Renovest IKS. Bruk av privat tilkomstveg skal regulerast med skriftleg avtale mellom Renovest IKS og veigeigar/dei som har vegrett.

§ 10. Bruk av oppsamlingseininger for hushald

Oppsamlingseininger må berre nyttast til oppsamling av avfall som er omfatta av denne føresegna, og skal ikkje innehalde gjenstandar som kan utsetje renovatøren for fare eller ulempa under handteringa.

Skarpe eller knuselege gjenstandar, sprøytespissar o.l. skal vera forsvarleg innpakka før plassering i behaldar/sekk. Varm oske må avkjølast heilt før ho vert emballert og lagt i behaldar/sekk.

Flytande avfall skal ikkje leggjast i behaldaren. I behaldaren må det vidare ikkje leggjast større metallgjenstandar, stein og jord, hageavfall, sand/grus eller bygningsavfall.

I behaldaren må det heller ikkje leggjast etsande, eksplosivt eller sjølvtenneleg avfall.

Farleg avfall skal ikkje leggjast i behaldaren. Opplysningar om kvar slikt avfall kan leverast kan ein få ved å vende seg til kommunen/Renovest IKS. Ein viser og til §§ 4 og 5 i denne føresegna. I tvilstilfelle skal kommunen/Renovest IKS kontaktast på førehand.

Einingar for kjeldesortert avfall skal berre innehalde den type avfall som Renovest IKS til ei kvar tid bestemmer.

Alt avfall som vert sett fram til tøming skal ligge i godkjent oppsamlingseininger som ikkje er fyldt meir enn at loket lett kan leggjast på. Sekkar skal ha ei fri fyllingshøgde på 20 cm og maksimal vekt på 20 kg.

Det er abonnementen sitt ansvar å syte for naudsynt reinhald av oppsamlingseiningerne og hentestaden. Behaldarar som er komne bort eller øydelagde utover normal slitasje, skal erstattast økonomisk av abonnement.

Abonnementen må setje fram rett behaldar til hentestaden innan kl. 07.00 tømedagen for å kunne krevje innsamling. Dette gjeld og dei abonnementane med avstand meir enn 10 meter frå køyreruta.

Renovest IKS kan påleggje den einskilde abonnementen å auke volumet på oppsamlingseininger(ane) dersom dette synest naudsynt for å sikre god nok sortering av avfallet eller for å hindre at avfallet vert oppbevart eller handtert på ein uheldig måte.

Renovest IKS er ikkje forplikta til å töme oppsamlingsseiningar som vert bruka i strid med denne føresegna.

§ 11. Bruk av oppsamlingsseiningar for hytter og fritidsbustadar

Renovest IKS skal syta for naudsynt reinhald av behaldarar og hente-/oppstillingsstad for behaldarar til bruk for hytter og fritidsbustadar.

Behaldarar som er utplasserte og merkte for fritidsbustadar/hytter, skal berre nyttast av brukarar av hytter og fritidsbustader.

Dei som leverer til hyttereturpunkt må sortere i dei einingar som det er sett ut sortering for. Større avfallsfraksjonar som møblar, kvitevarer, farleg avfall og byggje- og rivingsavfall må leverast til bemanna mottak.

Elles gjeld dei andre vilkåra i denne føresegna.

§ 12. Renovatøren sine plikter

Renovatøren er pliktig til å ta med avfall som er lagt i godkjent oppsamlingsining. Innsamling og töming skal skje slik at det fører til minst mogleg ulempe med omsyn til støv, støy, lukt o.l. Under transport skal avfallet vera sikra slik at ikkje noko fell av eller sølar til plass eller veg. Eventuelt søl frå töminga skal ryddast opp av renovatør.

Afvallet skal hentast etter gjeldande tømerutine som er fastsett av Renovest IKS og kunngjort på eigna vis.

Ved endring i tømerutinar skal abonnenten varslast i god tid og på ein tenleg måte.

§ 13. Abonnenten sine plikter

Abonnenten er ansvarleg for at plassering og bruk av oppsamlingsining skjer i samsvar med denne føresegna.

Abonnenten er og ansvarleg for naudsynt reinhald og vedlikehald av oppsamlingsseiningar og hentestad, samt for eventuelle skader på oppsamlingsseiningane på grunn av feil bruk, hærverk eller liknande.

Eigar eller festar av eigedom der det samlar seg hushaldsavfall, pliktar straks å melde frå til kommunen dersom han ikkje er i gebyrregisteret eller det vert endringar i abonnementstilhøvet.

§ 14. Gebyrplikt

Abonnentar som omfattast av vilkåra i denne føresegna skal betale avfallsgebyr.

Ved registrering av nytt renovasjonsabonnement eller endring av dette, vert gebyret gjort gjeldande frå den dato kommunen har vedteke endringa.

Storleiken på gebyr og prisar for ulike tilleggstenester vert årleg fastsette av kommunen, jf. gebyrregulativet.

§ 15. Innkrevjing og renter

Avfallsgebyr med tillegg for renter og kostnadar er sikra ved lovbestemt pant etter pantelova § 6-1. Om renteplikt ved for sein betaling og inndriving av avfallsgebyr gjeld reglane i lov av 17. desember 1976 nr. 100 om forseinka betaling § 2 tilsvarande.

Abonnenten skal betale gebyr for kvar abonnementseining, jf. § 2.

§ 16. Delegering

Renovest IKS har rett til å gjennomføre renovasjonen i samsvar med denne føresegna.

Mindre endringar i denne føresegna kan endrast av styret i Renovest IKS.

Dei fullmakter som i denne føresegna er lagt til interkommunalt renovasjonsselskap, er gjeve med heimel i forureiningslova § 83.

§ 17. Rett til å klage

Vedtak etter denne føresegna kan klagast på dersom vedtaket er eit enkeltvedtak, jf. forvalningslova § 2b og forureiningslova § 85. Klaga vert handsama etter regelverket i forvaltingslova, jf. kap. VI.

Klaga skal sendast til kommunen. Dersom klaga ikkje vert teken til fylgje, skal ho leggjast fram for klagenemnda i kommunen.

§ 18. Sanksjonar og straff

Ved manglante eller feilaktig sortering av avfallet i samsvar med vilkåra i denne føresegna, vil Renovest IKS gje melding om at dette må rettast. Ved graverande eller gjentekne overskridinger av sorteringsvilkåra, kan renovatør nekta å töme oppsamlingsseininga før avfallet er korrekt sortert. For å unngå eventuelle helsemessige problem, kan Renovest IKS for abonnementen si rekning syte for separat henting og sortering av det feilsorterte avfallet.

Ved brot på vilkåra med anna abonnement enn standardabonnement, skal det betalast full avgift frå det tidspunktet feilen vart oppdaga.

§ 19. Tilhøve til helseføresegner

Dei lokale helsestyresmaktene har ansvar for å sjå til at handtering av avfall skjer i samsvar med kommunehelsetenestelova, og kan på sjølvstendig grunnlag fastsetja vilkår som sikrar hygienisk oppbevaring og disponering av avfallet.

All handtering av avfall etter denne føresegna skal skje i samsvar med sentrale og lokale helsestyresmakter sine retningslinjer og vilkår.

Brot på denne føresegna kan utover dette verta straffa med bøter, jf. forureiningslova § 79 andre ledd.

§ 20. Dispensasjonsreglar

A. Redusert standardabonnement:

- 1) Miniabonnement – husstand som ikkje har meir enn ein person
- 2) Heimekompost

B. Det kan søkjast om fritak frå renovasjonsordninga når:

- 1) - eigedomen ikkje er i bruk
- 2) - eigedomen ligg meir enn 2 km frå køyrbar heilårsveg
- 3) - ***bustadeigedom som er fråflytta seks - 6 månader eller meir og ikkje blir nytta som fritidshusvære, kan etter søknad få tidsavgrensa fritak i to - 2 år.***

Gebyret vert gjort gjeldande frå den dato kommunen har vedteke endringa.

Del II Slam/septik

Tøming av slam frå slamskiljarar mv. gjeld jf. forureiningslova § 26

§ 21. Abonnementen sine plikter

Abonnementen skal syte for at anlegget er lett tilgjengeleg for tøming. Snø, is, jord osb. over kumloket skal fjernast av abonnementen før tøming.

Den som tömer anlegget, har rett til å plassere naudsnyt utstyr på eigedomen for å få utført tøminga.

§ 22. Renovatøren sine plikter

Den som tömer skal reise frå anlegget i lukka stand. Alle sikringsordningar skal attende på plass. Renovest IKS skal varsle huseigar dersom anlegget er uforsvarleg sikra eller sikringsordning er defekt eller vart skadd ved tøming.

§ 23. Tøming av slamskiljar mv.

Renovest IKS skal i det minste gjennom annonser i dagspressa varsle om og når det vert tøming.

Tøming av separate slamskiljarar skal skje slik:

Heilårbustad med vassklosett.	Tankvolum < 4 m ³	årleg tøming eller oftare.
Heilårbustad med vassklosett.	Tankvolum ≥ 4 m ³	tøming kvart andre år.
Heilårbustad utan vassklosett.	Tankvolum < 2 m ³	tøming kvart andre år eller oftare.

Heilårbustad utan vassklosett.	Tankvolum $\geq 2 \text{ m}^3$	tøming kvart fjerde år.
Fritidseigedom med vassklosett.	Tankvolum $< 2 \text{ m}^3$	tøming kvart andre år eller oftare.
Fritidseigedom med vassklosett.	Tankvolum $\geq 2 \text{ m}^3$	tøming kvart fjerde år eller oftare
Fritidseigedom utan vassklosett.	Tankvolum $< 1 \text{ m}^3$	tøming kvart andre år eller oftare.
Fritidseigedom utan vassklosett.	Tankvolum $\geq 1 \text{ m}^3$	tøming kvart fjerde år.

Felles slamskiljarar skal tømast minst ein gong per år, eller i samsvar med løyve.

Tette oppsamlingstankar skal tømast minst ein gong kvart år, eventuelt oftare om det er naudsynt.

I spesielle tilfelle kan kommunen påleggje ein annan tømefrekvens.

Abonnentar med gråvasstank og privat er ikkje pålagt tøming, men kan om ynskjeleg leggjast inn på fast tøming med gebyr.

Generelt

Det skal vera kyrbar tilgang til alle stoppunkt heile året, med minimum vegstandard - «skogsbilveg kl. 3», heilårs landbruksveg.

Alle slamavskiljarar skal tømast med avvatningsbil, og tette tankar med sugebil. Traktortøming skal ikkje brukast for nye anlegg godkjent etter at denne forskrifa er vedteken.

Anlegget skal etterlatast i lukka stand. Grinder, portar og dører skal lukkast, eventuelt låsast.

Alle tankar må vera slik plassert at høgdeskilnaden frå botn av kum til pumpa på bilen ikkje overstig 9 m.

Maksimalt slangeutlegg, utan tillegg i pris, er 60 meter.

§ 24. Gebyrplikt

Abonnentar som omfattast av vilkåra i denne føresegna skal betale slamgebyr.

Ved registrering av nytt slamabonnement eller endring av dette, vert gebyret gjort gjeldande frå 01.01. i året etter motteken søknad/melding.

Storleiken på gebyr og priser for ulike tilleggstenester vert årleg fastsett av kommunen, jf. gebyrregulativet.

§ 25. Dispensasjonsreglar

Det kan søkjast om fritak frå slamtøming når:

- eigedomen ikkje er i bruk.

Ved vedtak om fritak skal slamavskiljar, tett tank o.l. tømast det same året.

§ 26. Verknad

Føresegna vert gjort gjeldande frå 1. januar 2018.

Vedlegg – Gebyrføresegn / berekningsgrunnlag

Fastsett av kommunestyret i medhald av *Lov om vern mot forureining og om avfall* (forureiningslova) av 13. mars 1981 nr. 6, § 34.

(Satsane skal fastsetjast i samband med budsjettetthandsaminga i kommunane for kvart nytt kalenderår).

I. Gebyr hushaldsavfall jf. gebyrregulativet i den enskilde kommune

Renovasjonsabonnement

A0 Grunnavgift (3x 120 l dunkar + trøyesekk/plast)	kr. A0 per år.
A1 Standardabonnement (dunkar og sekks) / gjeld berre hushald	kr. A0 * 1,00 per år.
A2 Standardabonnement med heimekompost	kr. A0 * 0,75 per år.
A3 Miniabonnement / gjeld berre hushald	kr. A0 * 0,70 per år.
A4 Standardabonnement (container) / gjeld hytte/fritidsbustad	kr. A0 * 1,00 per år.

Abonnentar som treng større volum i oppsamlingsutstyret kan:

- lever ekstra hushaldsavfall til bemanna avfallsmottak
- abonnere på utvida ordning
- kjøpe ekstrasekk
- få tilbod om kostnadsfri levering av «blåsekk» til bleietrengande jf. gjevne retningsliner

Abonnentar som ynskjer å ha oppsamlingsutstyret meir enn 10 m frå køyrbar veg må betale følgjande tillegg:

B1	
10-25 m frå vegkant	Kr. y per tøming

Levering av avfall til mottak:

Prisliste vert utarbeidd av Renovest IKS.

II. Gebyr - septik jf. gebyrregulativet i den enskilde kommune

Tøming av slamskiljarar, tette tankar og feittavskiljarar:

Grunnpris ≤ 4 m ³	kr. S1 per tøming / jf. gebyrvedtak
Tillegg for > 4 m ³	kr. S2 per m ³ / jf. gebyrvedtak
Tilkøyringsgebyr (tillegg for tøming utanom rute)	kr. S3 per tur. / jf. gebyrvedtak

Verknadstidspunkt

Gebyrvedtaket gjeld frå 1. januar 2018.

Saksframlegg

Lokal forskrift om feiing og tilsyn med fyringsanlegg, samt regulering av feiegebyr.

Utval	Utvalssak	Møtedato
Hovudutval for plan og miljø	39/17	04.12.2017
Kommunestyret	54/17	14.12.2017

Endeleg vedtaksrett i saka har: Kommunestyret

Dokument og vedlegg i saka:

- Forslag til lokal forskrift om feiing og tilsyn av fyringsanlegg, samt regulering av feiegebyr for Fyresdal kommune.

Bakgrunn for saka:

Ny forskrift om brannførebygging krev at det skal gjennomførast feiing og tilsyn ved hytter/fritidsbustader i tillegg til hus med fast busetting og særskilte brannobjekt. Styret har på dette grunnlaget teke initiativ til å få utarbeida lokal forskrift som tek i vare dette kravet.

Vurdering:

Spørsmålet/saka er vurdert ut frå følgjande mål i økonomiplanen for 2017 - 2020/måla i budsjettet for 2017 i sektor for plan og teknikk der det heiter; Fokus på klima og miljøtiltak, samt trafikksikkerhet.

Forslag til lokal forskrift om feiing og tilsyn av fyringsanlegg, samt regulering av feiegebyr er lagt ved saka. Forslaget har vore ute i kommunane for kvalitetssikring og forslag til endringar som har kome inn er innarbeida i vedlagte forskrift.

Da feiing av hytter og fritidsbustader kjem i gang frå 1. januar 2018 er det viktig at denne forskriften blir vedteken av alle kommunane som deltek i det interkommunale brannvernsamarbeidet i Vest-Telemark IKS før denne tid.

Ordlyden i vedlagte forslag til lokal forskrift er likelydande for alle seks samarbeidskommunane.

Forskrifta har lege ute til høyring i dei respektive kommunar og det har ikkje kome inn høyringar som følgje av dette.

Konklusjon:

Styret i det interkommunale brannvernsamarbeidet i Vest-Telemark IKS sitt forslag til lokal forskrift om feiing og tilsyn av fyringsanlegg, samt regulering av feiegebyr godkjennast.

Innstilling frå rådmannen:

Vedlagte forslag til lokal forskrift om feiing og tilsyn av fyringsanlegg, samt regulering av feiegebyr for Fyresdal kommune godkjennast.

Handsaming i Hovudutval for plan og miljø - 04.12.2017

Samrøystes i samsvar med innstilling frå rådmannen.

Vedtak i Hovudutval for plan og miljø - 04.12.2017

Vedlagte forslag til lokal forskrift om feiing og tilsyn av fyringsanlegg, samt regulering av feiegebyr for Fyresdal kommune godkjennast.

Ketil O. Kiland	
rådmann	

Lokal forskrift om
feiing og tilsyn med fyringsanlegg, samt regulerering av
feiegebyr
for
Fyresdal kommune

Med verknad frå: 01.01.2018

Gjeld for : Fyresdal kommune

Heimel: I LOV-2002-06-14-20, FOR-2015-12-17

Heimel i lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om
brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 28, og forskrift 17. desember
2015 nr. 1710 om brannforebygging.

§ 1. Føremål

Forskrifta har som føremål å regulere gjennomføring av feiing og tilsyn av fyringsanlegg, slik at risikoen for at brann skal oppstå i fyringsanlegg og røykløp, vert redusera så mykje som mogleg.

Forskrifta skal regulere gebyrordninga for feiing og tilsyn til kommunane som er med i samarbeidet, samt tilleggstenester innan brannførebygging.

§ 2. Virkeområde

Den lokale forskrifta gjeld feiing og tilsyn av alle fyringsanlegg for brannobjekt i deltakarkommunane.

§ 3. Definisjonar

1. Brannobjekt: bustader, fritidsbustader/hytter, verksemder, konstruksjonar, anlegg m.m. der brann kan oppstå og true liv, helse og materielle verdiar.
2. Brukar: den som i eigenskap av eigar, eller i høve avtale med eigar har bruksrett og nyttar seg av denne retten.
3. Eigar: den som har grunnboksheimel til eit brannobjekt.
4. Feiing: reingjering av røykkanaalar og uttak av sot.
5. Fyringsanlegg: omn, sentralvarmekjelle eller varmluftkjelle, der varme skal verte produsert ved forbrenning av fast, flytande eller gassformig brensel, inklusiv røykkanal og matesystem for brensel.
6. Matesystem: anlegg for tilførsel av fast eller flytande brensel.
7. Røykkanal: kanal for transport av røykgassar til friluft, røykrøyr og skorstein.
8. Skorstein: vertikal del av fyringsanlegget, og kan innehalde fleire røykkanaalar.
9. Tilsyn: kontroll med at fyringsanlegget er intakt, fungerer som føresett og er tilfredsstillande sikra mot brann og anna skade. Feiar/tilsynsperson kan også få oppgåver som å kontrollere at det i brannobjektet er deteksjon (røykvarslar), sløkkeutstyr og tilfredsstillande moglegheit for rømming ved brann.
10. VTBV: Vest-Telemark Brannvesen IKS.

§ 4. Mengda av feiing

Feiing skal verte utført så ofte som naudsynt for å hindre brann eller andre skader. Det enkelte fyringsanlegg skal vurderast med omsyn til kor hyppig det er naudsynt å feie. Feiarane vurderar dette på grunnlag av erfaring frå tidligare gjennomført feiing, alder, type, tilstand til fyringsanlegget og omfang av bruken. Brannsjefen set på bakgrunn av dette opp ein rullerande plan for gjennomføring av lovpålagt feiing og tilsyn.

§ 4-1. Bustader

Feiinga skal utførast minst kvart tredje år, og tilsyn minst kvart sjette år.
Feiing og tilsyn av bustader kan utførast på same dag.

§ 4-2. Fritidsbustader /hytter

Det vert lagt opp til at denne tenesta i fyrste omgang skal gjelde fritidsbustader/hytter som ligg nær bilveg.

Feiinga skal utførast minst kvart tredje år, og tilsyn minst kvart sjette år.
Framtidig frekvens vil bli bestemt etter at fyrste feie- og tilsynsrunde er gjennomført.
Feiing og tilsyn av fritidsbustader/hytter kan utførast på same dag.

§ 5. Mengda av tilsyn

Tilsyn med fyringsanlegg skal utførast ved behov, men minst ein gong kvart sjette år.
Etter brann eller eksplosjon i eller i tilknyting til fyringsanlegget, skal det utførast tilsyn.

Kommunen v/VTBV skal utføre tilsyn med fyringsanlegg i fritidsbustader etter plan utarbeidd av brannsjefen.

§ 6. Varsling

Eigar eller representant for eigar av fyringsanlegg skal varslast skriftleg eller elektronisk med dato for gjennomføring av feiing/tilsyn, og kan verta pålagt å varsle andre brukarar av vedkomande bygg.

Bustader

Feiing/tilsyn vert varsla seinast 3 - 7 dagar før, slik at eigar eller representant for eigar kan legge forholda til rette for at feiing/tilsyn kan verta gjennomført.

Fritidsbustader /hytter

Feiing/tilsyn vert varsla seinast 14 dagar før, slik at eigar eller representant for eigar kan legge forholda til rette for at feiing/tilsyn kan verta gjennomført.

Førebelts tek ein ikkje høgde for å gje gebyr for manglande oppmøte/tilrettelegging frå huseigar, der feiar må gjere ny avtale for feiing/tilsyn, men om dette vert ei utfordring vil ein måtte legge inn gebyr for ny avtale/oppmøte. Dette for å dekke ekstrakostnadane ein slik ekstratur vil medføre.

§ 7. Feie- og tilsynsgebyr

Gebyret vert fastsett av kommunestyret sjølv og blir kravd inn for alle bueiningar/bygg etter kommunanes innkrevjingsrutiner.

Gebyr for drift av feiarvesenet vert kravd inn etter sjølvkostprinsippet.

Det skal vere gebyr for alle bueiningar/bygg som har ein eller fleire fast tilknytte eldstader, uavhengig av regelmessig bruk eller ikkje. Gebyret vert sett likt for kvart røykløp.

For bustader/bygg som har gassfyrt fyringsanlegg skal det vera eit gebyr som dekker tilsyn. Gebyret vert sett likt for kvar eining/bygg.

Gebyrplikta er ikkje knytt til tidspunktet for når den enkelte feiinga eller tilsynet er gjennomført, men gjeld for heile feieperioden, uansett når i feieperioden feiinga finn stad.

Dersom varsla feiing vert avbestilt og avtalt på nytt, kan det krevjast tilleggsgebyr.

Gebyr kan krevjast inn sjølv om feiing og tilsyn ikkje er utført i følgjande tilfelle:

- Feiaren finn ved inspeksjon av røykkanaalar at feiing ikkje er naudsynt
- Feiaren finn etter at det er varsla feiing eller tilsyn at han/ho ikkje får tilfredsstillande tilgang til fyringsanlegget

§ 8. Gebyrfritak

Kommunen kan etter søknad gje fritak frå å betale gebyr i følgjande tilfelle:

1. Bustaden har ikkje installert eldstad.
2. Fyringsanlegget er fråkopla, og skorsteinen er blenda.

Før fritak vert gjeven, skal feiar ha ført tilsyn med at fråkopling av fyringsanlegg og blending av skorstein er utført tilfredsstillande.

Huseigar pliktar å melde frå til kommunen som må melde vidare til VTBV, dersom fyringsanlegg/eldstad vert installert eller gjort vesentlege endringar på, vert tilkopla att, blending av skorstein er/vil bli fjerna eller bustaden vert teken i bruk att. Om huseigar/brukar let vere å melde installasjon/tilkoppling av eldstad/fyringsanlegg eller fjerning av blending, kan kommunen krevje feiegebyr etterbetalt frå det tidspunktet fritaket vart gjeve.

§ 9. Andre tenester

Eigar og brukar av fyringsanlegg som ynskjer frivillig feiing eller tilsyn utanom lovpålagt feiing eller tilsyn, fjerning av beksot, filming av røykløp og liknande, må sjølv ta kontakt med feiaren og avtale dette. Dette vert utført mot eige gebyr.

§ 10. Plikter hjå huseigar og brukar

Det er eigars sitt ansvar å halde fyringsanlegget i orden til ei kvar tid.

Huseigar pliktar å melde frå til kommunen som må melde vidare til VTBV, ved montering av ny eldstad og/eller vesentleg endring av fyringsanlegget (rehabilitering).

Eigar skal, etter å ha motteke varsel om feiing, syte for at heile fyringsanlegget er tilgjengeleg for feiing, samt utstyrt og innretta slik at feiing kan verta utført på ein fagleg tilfredsstillande måte, utan fare for liv og helse.

Eigar pliktar å syte for at stige er lagt fram og tilgjengeleg for feiar i nærleiken av takstige/trinn, som eit signal på at det er klart for feiing. Tilkomst til tak skal vere sikra mot utgliding.

Typegodkjent takstige skal vera festa til tak i samsvar med monteringsrettleiing.

Der feiing ikkje skjer frå tak, skal eigars/eigarrepresentant syte for at feiaren har tilfredsstillande tilkomst til røykløp.

Eigar/eigarrepresentant skal syte for tilfredsstillande tilkomst til sotluke eller tilsvarande egna innretning for sotuttak.

Det er opp til feiaren å avgjere om tilgangen til fyringsanlegget er tilfredstillande.

Ved innvending tilkomst for feiing skal eigars/eigarrepresentant vere til stades under feiing.

§ 11. Plikter hjå feiaren

Feiinga skal utførast på ein fagleg tilfredsstillande måte med minst mogleg ulempe for bebuarane. Etter avslutta feiing skal feiaren syte for at sot vert fjerna, anten av feiaren sjølv eller av byggeigar/brukar, og frakta til eigna stad.

Feiaren skal under feiing og tilsyn vurdere tilhøve ved fyringsanlegget som kan ha fylgle for branngryggleiken eller tilkomsten. Ved avvik som ikkje kan verta retta på staden, skal feiaren gje skriftleg tilbakemelding om tilhøvet til byggeigaren, eller representant for eigaren. Denne skal innehalde ein frist for retting eller tilbakemelding om når retting vert utført.

Dersom rettinga ikkje vert gjennomført, skal tilsynsmyndet gjeve pålegg.

Feiarvesenet skal ha oppdaterte data og historikk på fyringsanlegga.

Dersom nokon nektar eller legg hindringar i vegen for feiing eller tilsyn, skal brannsjefen varslast.

§ 12. Handheving og sanksjonar

Lokalt tilsyn, handheving og sanksjonar skal utførast i samsvar med forskrift 17. desember 2015 nr. 1710 om brannførebygging § 6 og § 17, samt kapittel 7 i brann- og eksplosjonsvernlova.

§ 13. Klage

Vedtak gjort av lokalt tilsynsmynde i medhald av denne forskrifta kan klagast etter brann- og eksplosjonsvernlova § 41, andre ledd. Klaga skal framsetjast skriftleg til det interkommunale brannvernsamarbeidet i Vest-Telemark ved brannsjefen.

Ved klage på gebyr med meir, jamfør § 28 i brann og eksplosjonsvernlova, skal klaga sendast Fyresdal kommune.

Sakshandsaminga ved klager fylgjer avgjerd i medhald av brann- og eksplosjonsvernlova, samt lov om sakshandsaming i forvaltningssaker (forvaltningslova) og reglement for delegering av mynde i Fyresdal kommune.

§ 14. Endringar

Styret får fullmakt til å gjere mindre vesentlege endringar i forskrifta.

§ 15. Forskrifta trer i kraft

Forskrifta trer i kraft 1. januar 2018.

Forskrifta vert utøvd av Vest-Telemark Brannvesen IKS og Fyresdal kommune.

Vedteke av kommunestyret i Fyresdal

Sak:
Dato:
Sign.

Saksframlegg

Opptak av lån til investeringar 2017

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	55/17	14.12.2017

Endeleg vedtaksrett i saka har: Kommunestyret

Dokument i saka:

Finansreglementet
Tilbud frå Kommunalbanken
Tilbud frå KLP

Bakgrunn for saka:

I opprinnleg budsjett for 2017 var investeringsbudsjettet finansiera med 3 millionar i låneopptak. Så gjorde kommunestyre i sak 28/17 vedtak om å kjøpe industribyg på Molandsmoen, dette vart også finansiera med låneopptak i K-sak 35/17 med kr 4,9 millionar.

Førespurnad om innlån på kr 7,9 millionar vart sendt til KLP og Kommunalbanken, som begge leverte tilbud innan fristen som var sett.

Vurdering:

Saka er vurdert ut frå følgjande mål i økonomiplanen for 2017 – 2020: ...oppretthalde den økonomiske handlingsfridomen.

Førespurnaden som vart sendt var på 7,9 millionar i serielån med 40 års nedbetalingstid og flytande eller fast rente. Då fristen hadde gått ut var det kome inn tilbod frå dei to som vart førespurt. Tilbuda er relativt like, det som skil dei to er rentesatsen på lån med tre år eller meir med fastrente. Her ligg KLP noko få prosentpoeng under Kommunalbanken.

Etter finansreglementet skal ein velje det tilbuet som har markedets gunstigaste tilbod og så må ein vurdere om ein skal ha p.t. rente, Nibor-basert eller fastrente for ulike periodar. Tilbuda har lik p.t. rente. På fastrente med 3 års bindingstid skil det 0,18%.

I finansreglementet har vi eit punkt om at vi bør ha noko av låneporfølgja på fast rente, noko vi har lite av i dag. I eit marked som nå varslar renteoppgang kan det vere gunstig å velge fastrente for ein kortare periode. Når skilnaden mellom pt.rente og 3 års fastrente ikkje er større enn 0,02% vil ein moglegvis vere tent med å velge fastrente. Rentenivået er nå så lågt at ein ser det som usannsynleg at det vil gå ytterlegare ned.

Konklusjon:

I tråd med finansreglementet bør ein nå gå for lån med fastrente på 3 år då skilnaden mellom pt.rente og fastrente er ubetydleg. Dette fører til at tilbuet frå KLP er det mest gunstige.

Innstilling frå rådmannen:

Fyresdal kommune aksepterer tilbodet frå KLP på innlån med følgjande betingelsar:
Serielån på kr 7.900.000,- med 40 års nedbetalingstid, halvårleg, og fast rente med bindingstid
på 3 år.

Ketil O. Kiland	
rådmann	Kjersti Bergland kommunalsjef økonomi og fellesstenester

Saksframlegg

Plan for trafikktryggleik, Fyresdal 2018-2021

Utval	Utvalssak	Møtedato
Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg	43/17	23.11.2017
Råd for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne	14/17	05.12.2017
Hovudutval for plan og miljø	45/17	04.12.2017
Kommunestyret	56/17	14.12.2017

Endeleg vedtaksrett i saka har: Kommunestyret.

Dokument i saka:

Vedlegg:

- 1 Referat fra møte i trafikktryggleiksutvalet 24.10.2017.
- 2 Trafikktryggleiksplan Fyresdal kommune 2018 - 2021 - revidert tiltaksliste 24.10.2017

Bakgrunn for saka:

Arbeid med trafikksikring er viktig i ein kvar kommune. Kommunen har ikkje gjeldane trafikktryggleiksplan for 2018 og framover. Ein slik plan må jamleg reviderast/ rullerast, for å få med seg nye moment i trafikksituasjonen.

Eit av krava for å få tildela midlar til trafikktryggingstiltak frå TU Telemark , Aksjon skulevegmidlar, er at kommunen har ein godkjent plan for trafikktryggleik.

Vurdering:

Spørsmålet/saka er vurdert ut frå følgjande mål i økonomiplanen for 2017 - 2020/måla i budsjettet for 2017 i sektor for Plan og teknikk, samferdsel, klima og miljøtiltak

Trafikktryggleiksutvalets medlemar:

Ann Elisabeth Dale - lensmann i Fyresdal
Anette Gustavsen- rep for born og unge i Fyresdal
Aud Lukkasen- REMNF
Øyvind Kile- hovedutval plan og miljø
Hans Kr. Sølyst – Telemark Bilruter
John Kjell Lien- plan og teknikk, Fyresdal

Det er ei utfordring i trafikktryggleiksarbeidet at det ikkje er lensmann tilstade i kommunen. Det blir sendt innkalling til oppgjeven adresse, men det har ikkje møtt nokon i dei seiste møta til trafikktryggleiksutvalet.

Trafikktryggleiksutvalets mandat :

Utarbeide ein plan for trafikktryggleik for Fyresdal kommune. Denne planen skal innehalde prioriterte punkt for trafikktryggleik, ei tiltaksliste. Planen skal godkjennast av kommunestyret. Ein godkjent kommunal plan for trafikksikring er ein føresetnad for å kunne søke Fylkets trafikksikkerhetsutvalg i Telemark - FTU om tilskot til trafikktryggleikstiltak, (Aksjon skuleveg) . Trafikksikringsutvalet har hatt 1 møte den 24.10.2017.

Det er viktig å vere klar over at Fyresdal kommune ikkje kan utføre tiltak langs fylkesvegane i kommunen. Desse vegane er det Statens vegvesen som har ansvaret for og alle tiltak langs desse vegane må skje i regi av dei.

Tiltaka i tiltakslista må handsamast og finansierast som eigne prosjekt, då dei har ein større kostnad enn ein kan take på ordinært driftsbudsjett .

Planen er handsama i trafikktryggleiksutvalet i Fyresdal den 24.10.2017, og utvalet meiner det er ein god plan som skal leggas fram til politisk handsaming.

I den nye planen er tiltakslista inkludera i plandokumentet.

Måloppnåing av førre tiltaksliste frå 2016:

Pkt 2, tiltak for dei mjuke trafikantane på Prestegardsvegen er utført. Det er bygd fortau med gateljos langs Prestegardsvegen, frå X FV355 og ned til næringshagen.

Fyresdal kommune er løyvd kr. 700.000,- til dette tiltaket frå Fylkets trafikksikringsutvalg, FTU.

Trafikktryggleiksutvalet meiner at dei resterande pkt på tiltakslista rykker fram, utan rokking.

Konklusjon:

Plan for trafikktryggleik i Fyresdal bør godkjennast slik den ligg føre, med prioritera liste frå trafikktryggleiksutvalet. Prioritera tiltaksliste er naudsynt for å søke TU-midlar i Telemark.

Innstilling frå rådmannen:

Fyresdal kommune vedtek plan for trafikktryggleik, med prioritet slik trafikktryggleiksutvalet har førelagt, og lista opp i vurderinga i saka.

Handsaming i Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg - 23.11.2017

Tilleggsframlegg frå Elisabeth Gasmann:

Nytt punkt mellom punkt 3 og punkt 4: Parkeringsplass nedom helsehuset blir skilta som parkeringsplass og det blir utarbeid ei betre løysing for gåande frå denne parkeringsplassen til barnehage/skule og helsehus.

Samrøystes i samsvar med innstillinga frå rådmannen med tilleggsframlegget frå Elisabeth Gasmann.

Vedtak i Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg - 23.11.2017

Fyresdal kommune vedtek plan for trafikktryggleik, med prioritet slik trafikktryggleiksutvalet har førelagt, og lista opp i vurderinga i saka.

Nytt punkt mellom punkt 3 og punkt 4: Parkeringsplass nedom helsehuset blir skilta som parkeringsplass og det blir utarbeid ei betre løysing for gåande frå denne parkeringsplassen til barnehage/skule og helsehus.

Handsaming i Råd for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne - 05.12.2017

John Kjell Lien orientera om arbeidet med trafikksikkerhetsplanen og søknaden om Fyresdal som ein trafikksikker kommune.

Framlegg til endringar i handlingsplanen:

- Punkt 5: punktet må endrast. Å grave i gravhaugar er ikkje aktuelt så her må ein få inn at fylkesvegen må flyttast.
- Punkt 6: skulebussen må sleppe av ungane etter skuletid på same plass som dei går på om morgonen.
- Rådet er enig i vedtaket til OKO-utvalet og ynskjer eit nytt punkt mellom punkt 3 og 4.

Samrøystes i samsvar med innstilinga frå rådmannen med endringar i handlingsplanen.

Vedtak i Råd for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne - 05.12.2017

Fyresdal kommune vedtek plan for trafikktryggleik, med prioritet slik trafikktryggleiksutvalet har førelagt, og lista opp i vurderinga i saka med følgjande endringar i handlingsplanen:

- Punkt 5: punktet må endrast. Å grave i gravhaugar er ikkje aktuelt så her må ein få inn at fylkesvegen må flyttast.
- Punkt 6: skulebussen må sleppe av ungane etter skuletid på same plass som dei går på om morgonen.
- Rådet er enig i vedtaket til OKO-utvalet og ynskjer eit nytt punkt mellom punkt 3 og 4.

Handsaming i Hovudutval for plan og miljø - 04.12.2017

Samrøystes i samsvar med innstilling frå rådmannen.

Vedtak i Hovudutval for plan og miljø - 04.12.2017

Fyresdal kommune vedtek plan for trafikktryggleik, med prioritet slik trafikktryggleiksutvalet har førelagt, og lista opp i vurderinga i saka.

Ketil O. Kiland	
rådmann	John Kjell Lien
	prosjektleiar/byggeleiar

Møtereferat

Dato: 24.10.2017

Til stades:	Annette Gustavson, Øyvind Kile, John Kjell Lien		
Forfall:	Lensmannen, Hans Kr. Sølyst, Aud K.S. Lukassen.		
Gjeld:	Referat frå møte i TS -utvalet 24.10.2017.	Sak:	2017/1353-3
Møtetid:	24.10.17	Møtestad:	Næringshagen

Sak:

1. Fyresdal kommune har teikna avtale om å bli trafikksikker kommune. Det er planen å bli dette innan 1. januar 2018. Det arbeidas med dette ute i avdelingane nå. Det må lagast rutiner og prosedyrer på det som har med trafikk å gjøre i kommunal regi. Trygg Trafikk er ein aktør her som hjelper til med å få dette på plass.
2. Det er utarbeid eit utkast til trafikktryggleiksplan for Fyresdal kommune 2018-2021. Den blei gjenge gjennom i møtet. Utvalet meinte det var ein bra plan, og ga klarsignal for politisk handsaming av planen. Den skal handsamas i alle utval og endeleg vedtakas av kommunestyre.
3. Tiltakslista over prioriteta tiltak for trafikktryggleik blei gjenge gjennom. Pkt 2 i lista, fortau/ lys på Prestegardsvegen, er under utføring og ferdigstillas innan 1. november 2018. Det er gjeve tilskot frå Fylkets trafikksikkerhetsutval til dette arbeidet. Elles meinte møtet at dei punkta som er på lista nå, rykker fram utan omrokking. For handsaming av trafikktryggleiksplanen 2018 – 2021, vil det då ligge revidera tiltaksliste i samsvar med det som er utført.

Referent

John Kjell Lien
prosjektleiar/byggeleiar

FYRESDAL KOMMUNE

PLAN FOR TRAFIKKTRYGGLEIK

2018-2021

Innhold

Bakgrunn for planarbeidet	3
Kommunalt trafikktryggleiksarbeid.....	3
Trafikktryggleksutval.	3
Formål.....	3
Visjon og mål.	4
Visjon.....	4
Hovudmålet.....	4
Delmål.....	4
Tilhøve for kommuneplan i Fyresdal.....	4
Ansvar for trafikktryggleik i Fyresdal.....	4
Dagens situasjon.....	5
Ulykkesdata, Fyresdal.....	5
Antal ulykker/ skadde.....	5
Trafikkulykke, type veg.....	6
Oversiktskart over ulykker, stadar.	6
Lokale erfaringar.	7
Skiltplan.	7
Oversikt over vegane i Fyresdal.....	7
Fylkesvegar.....	7
Kommunale vegar.	7
Vegar utanfor tettstad.....	8
Samleveg i tettstad.....	8
Tilkomstvegar i bustadområde.....	9
Skuleområde.....	9
Barnehageområde.....	9
Gang- og sykkelvegar.....	10
Driftstiltak på vegar og gang- og sykkelvegar.....	11
Haldningsskapande arbeid.	12
Tiltaksliste.....	13

Bakgrunn for planarbeidet.

Plan for trafikktryggleik for Fyresdal er laga med utgangspunkt i mål og strategiar i Nasjonal transportplan (NTP) for 2014 – 2023.

- Bedre trafiksikkerhet på veg.
- Styrket framkommelighet for lokal kollektivtransport, syklende og gående.

NTP byggjer på ein visjon om at det ikkje skal førekome ulykker med døde eller hardt skadde i transportsektoren. For å nå denne visjonen er det fastsett mål for trafikktryggleiksarbeidet både på nasjonalt og kommunalt nivå.

Denne planen inneheld også ei tiltaksliste.

Kommunalt trafikktryggleiksarbeid.

Lokalt trafikktryggleiksarbeid i kommunane er avgjerande for å nå nasjonale og regionale mål om reduksjon i tal døde og hardt skadde.

Kommunane har eit stort ansvar for trafikktryggleiksarbeidet både som vegmynde, gjennom sitt ansvar for arealplanlegging, som skule- og barnehageeigar, som transportør, transportkjøpar og som arbeidsgjevar. I tillegg har kommunen gjennom folkehelselova ansvar for å fremje folket sin helse og bidra til førebygging av sjukdom og ulykker.

Kommunens oppvekstetat har ansvar for borna sine oppvekstvilkår. Kommunen må difor mellom anna legge til rette for at born og unge får kunnskap og ferdigheter slik at dei kan bevege seg trygt på kommunen sine areal i fritid og på skuleveg. Det er viktig at kommunen legg til rette for trygg tilkomst til barnehage, skule og fritidsaktiviteter.

Trafikktryggleiksutval.

Fyresdal kommune skal ha eit trafikktryggleiksutval. Representantar i utvalet er:

- 1 frå rådet for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne.
 - 1 politiker utnemnd av kommunestyret.
 - 1 frå Telemark Bilruter.
 - 1 som representerar born og unge i Fyresdal.
 - 1 frå Plan og teknikk i Fyresdal kommune. (er også referent).
- Lensmannen i Fyresdal.

Fyresdal kommunestyre vedtek utvalet 4. kvart år i samband med rullering av planen.

Formål.

Formålet med planen er:

- Synleggjere trafikkbilete i Fyresdal kommune.
- Synleggjere kor og kva som forårsakar ulykker.

- Få ein plan som er i samsvar med trafikktryggleiksarbeidet i Telemark og som skal vere grunnlag for søknadar om trafikktryggleiksmidlar.
- Få ein plan som grunnlag for prioritering av kommunen sine eigne midlar til trafikktryggleik.
- Vere grunnlag for drift, utvikling og utbetring av vregar.
- Plassere ansvaret for trafikktryggleik i Fyresdal.

Visjon og mål.

Visjon: Ingen døde eller hardt skadde i trafikkulykker i Fyresdal.

Hovudmålet med planen er å førebyggje trafikkulykker.

Delmål:

- Fyresdal kommune blir ein trafiksikker kommune innan 01.01.2018
- Det skal vere trygt for fotgengrarar og syklistar å ferdast i Fyresdal.
- Fyresdal kommune skal saman med foreldre, lag og organisasjonar arbeide for haldningar som gjer at fleire bruker kroppen mellom heim og skule, fritidsaktivitetar og arbeid.
- Kunnskapen om trafikktryggleik hjå ungar, ungdom og vaksne skal betrast.

Tilhøve for kommuneplan i Fyresdal.

Kommuneplan for Fyresdal, samfunnsdel, er den overordna planen for Fyresdal. I planen er det fleire av punkta som omhandlar trafikktryggleik. Punkta under er henta frå planen og er førande for planarbeidet.

- Helse og omsorg med helsefremmande, førebyggande arbeid og gode levekår for alle.
- Arbeide for å sikre gode kommunikasjons- og samferdselsårer i Vest-Telemark (Fyresdal for denne planen).

Ansvar for trafikktryggleik i Fyresdal.

Fyresdal kommunestyre har det overordna ansvaret for trafikktryggleik i Fyresdal. Fyresdal skal vere ein trafiksikker kommune. Dette fører til at:

- Arbeidet med trafikktryggleik er forankra hos rådmann og ordførarar.
- Rådmann skal årleg rapportere til kommunestyret om trafikktryggleik, dette skal i praksis skje saman med rullering av tiltaksplanen (hausten).
- Trafikktryggleiksutvalet er utval med ansvar for trafikktryggleik.
- Kommunen har rutinar for avvikshandtering.
- Kommunen bør ha reglar for reiser og transport i kommunal regi.
- Kommunen bør ha reglar for kjøp av transporttenester.

- Alle areal- og reguleringsplanar vurderast med tanke på trafikktryggleik
- Kommunen bør ha konkrete tiltak for å påvirke frivillige lag og organisasjoner til å integrere retningsliner for transport i eiga verksemد.
- Trafikk og trafikkulykker bør inngå i kommunen sitt folkehelsearbeid.
- Etatsleiarane har ovanfor rådmann rapporteringsansvar for tiltak innanfor eigen sektor
- Kommunen bør ha oppdatert oversikt over trafikkulykker og trafikkuhell i kommunen

Plan for trafikktryggleik skal rullerast kvart 4. år. Tiltaksplanen skal rullerast kvart år. Tiltaksplanen skal innehalde både fysiske og haldningsskapande tiltak.

Dagens situasjon.

Det er få trafikkulykker i Fyresdal. Det er registrera 16 ulykker på dei 10 seiste åra. Det har vore 25 personar innblanda, derav 4 hardt skadde/ drepne.

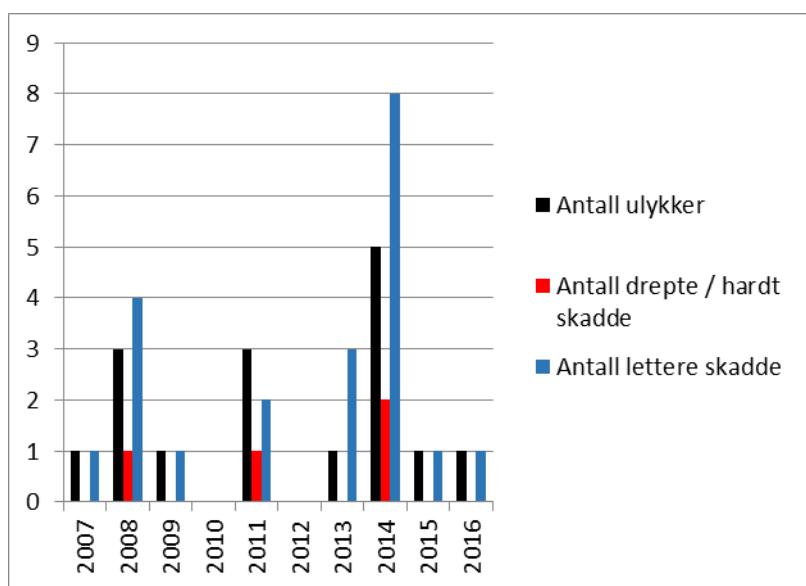
For å kunne gjere noko for å redusere tal ulykker, må en vite kva som skaper ulykker. Trafikkbiletet er samansett og det vil variere frå år til år. Det er viktig å fylgje nøye med på utviklinga, samtidig som ein ser framover og tilpassar arbeidet med trafikktryggleik til endringar i samfunnet elles.

Ulykkesdata, Fyresdal.

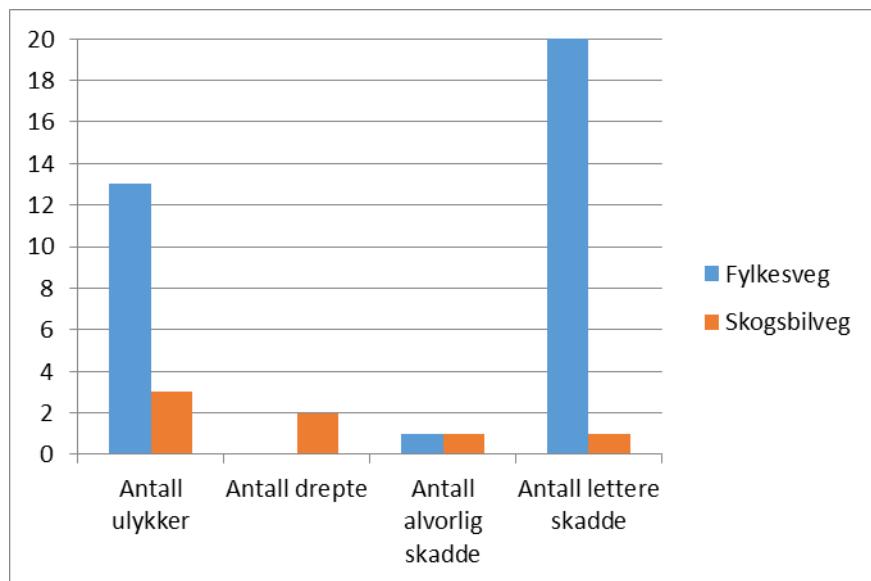
Ulykkesdata er henta frå Statens vegvesen. Kart og registreringar av trafikkulykker i Fyresdal i perioden 2007 - 2016.

Rregistreringane frå 2007 - 2016, syner desse hovudpunktene for Fyresdal:

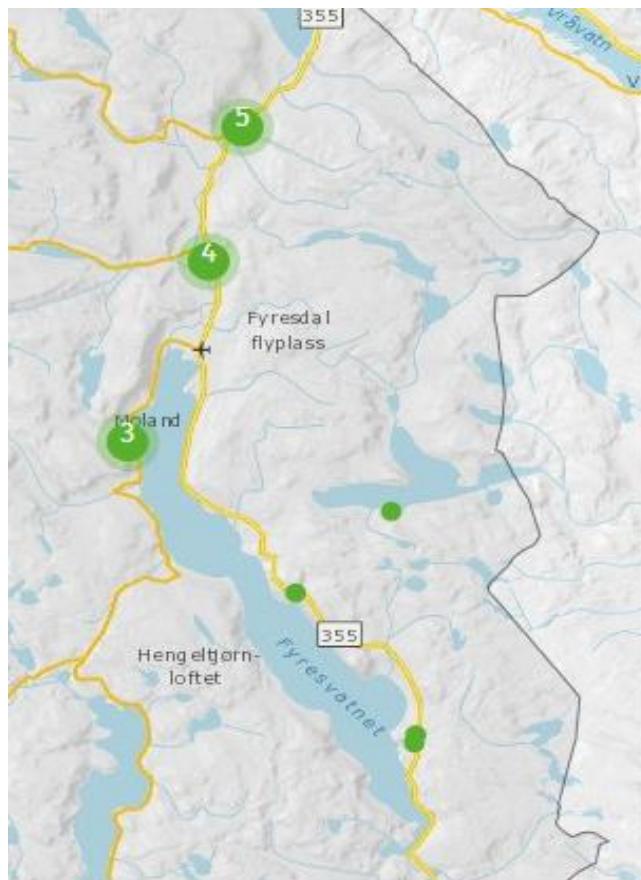
Antal ulykker/ skadde.

Trafikkulykke, type veg.

Oversiktskart over ulykker, stadar.

Lokale erfaringar.

Erfaringar med "vanskelege" punkt med tanke på trafikktryggleik i Fyresdal. Erfaringar frå utrykkingsetatar og offentlege transportaktørar.

For brannvesen kan det vere vanskeleg å kome fram på natta om vinteren. Dei må rykke ut, gjerne kl. 02.00 om natta, og då er ikkje vegane sandstrødde eller brøyta for sno.

Tilbakemelding frå Telemark Bilruter er at dei opplever trafikkbilde ved skule som oversiktleg og grei. Dei har større utfordring der dei slepper skulelevar av bussen på heimreise, med at det er dårlege plassar for avstiging. Særleg med tanke på at elevane må krysse vegen.

Innspela som er komne til planarbeidet seier noko om kva folk meiner er utfordringane i trafikken i Fyresdal.

Skiltplan.

Det skal vere ein godkjent skiltplan for Fyresdal kommune, minimum for Fyresdal sentrum. Skiltplanen skal revideras og oppdateras ved endringar i trafikksituasjonen.

Oversikt over vegane i Fyresdal.

Jmf veglista til Statens vegvesen.. Det er også fleire mil med private skogsbilvegar i Fyresdal.

Fylkesvegar.

FV 355	Skreosen – Kilegrend (Fyresdalsvegen)
FV 401	Verpe – Øvre Birtedalen (Birtedalsvegen)
FV 402	Løkedalen – Aust- Agder grensa (Nesvassvegen)
FV 404	Hegglandsgrend- Libru (Kleivgrendsvegen)
FV 405	Øyane – Aslestad (Fjellgardsvegen)

Kommunale vegrar.

KV 1004	Glomfossvegen
KV 1012	Skomdalsvegen
KV 1027	Gamleveg
KV 1051	Borggrendsvegen
KV 1107	Åslandsvegen
KV 1142	Foldsævegen
	Sitjevegen
	Øvrige kommunale vegrar, byggefelt mm.

Vegar utanfor tettstad.

Fleire fylkesvegar og kommunale vegar er viktige for ferdsel mellom grondene og Fyresdal sentrum. Langs desse vegane er det fleire direkte tilkomstar til bustad og gardsbruk. Desse vegane blir også bruka av trafikkantar til og frå hyttene i kommunen. Det er få stader med gang- og sykkelveg eller alternative ruter for fotgjengarar. Folk går eller syklar i vegkanten.

Telemark fylkeskommune er eigar av fylkesvegane. Driftsansvar har Statens vegvesen.

Dette er vegane:

Fylkesvegane og dei kommunale vegane Borggrendsvegen, Åslandsvegen , Foldsævegen, Glomfossvegen og Skomdalsvegen.

Private skogsbilvegar må ein legge i denne kategorien.

Døme på tiltak for vegar utanfor tettstad:

- Fyresdal kommune må koordinere og samarbeide med Telemark fylkeskommune og Statens vegvesen om tiltak på fylkesvegane.
- Rydde vegetasjon langs vegane for å betre sikta.
- I radius 4 km frå skulen etablere gangveg eller gjere andre fysiske tiltak (utvide skulderbredda, utbetre farlege punkt, vurdere fartsreduserande tiltak).
- Tilpasse fartsgrensa.
- Fyresdal kommune bør samarbeide med foreldreutval (FAU) ved skulen for å kartlegge, merke og drifta alternative ruter som kan fungere som skuleveg.

Samleveg i tettstad.

Definisjonen på samlevegar er vegar inn til større bustadfelt eller hovudvegar mot sentrum. Dette er vegar som er innanfor 4 km frå skule, slik at vegane er viktige skulevegar. Det er mykje interntrafikk på vegane. Det er ikkje ynskjeleg å blande biltrafikk med mjuke trafikkantar. Det er varierande grad av etablerte fortau.

Dette er vegane:

- Sitjevegen.
- Svalestogvegen
- Gamleveg.

Døme på tiltak for samleveg i tettstad.

- Fotgjengarar må sikrast fortau, gangveg eller andre snarvegar. Dersom dette ikkje er mogleg, må ein sikre og skilte alternative gangtrasear eller redusere farten.
- Tilpassa fartsgrense
- Fyresdal kommune skal årleg sjå til at alle gangfelt i kommunen, er skilta og merka på forsvarleg måte og i samsvar med forskrift/ skiltplan.

Tilkomstvegar i bustadområde.

Dette er interne tilkomstvegar i bustadfelt. Vegane er gjerne blindvegar og bustadhus har direkte tilkomst til vegen. Vegane har blandingstrafikk. Vegane skal vere trygge som gangveg og opphaldsareal.

Dette er vegane:

Øvrige kommunale vinar i bustadområde i Tøddebakkane/ sentrum, Grunnvik og Hauggrend.

Døme på tiltak for tilkomstvegar i bustadområde:

- Fartsgrense 30 km/t, jf skiltplan.
- I nye bustadfelt planlegge veggbreidde og kurvatur slik at farten blir låg.
- Vurdere fartsreduserande tiltak om fartsgrensa ikkje blir respektera.
- Sette opp skilt med born leikar etter søknad til sektor for plan og teknikk.

Skuleområde.

Trafikkbilde er nokså greitt ved skulen. Det er tilrettelagt for bussar med eigen av- og påstigingsområde. Område er organisera som rundkøyring, slik at ein slipp rygging i området. Ein må også i framtida tenke på trafikktryggleik her, i evt framtidige omleggingar i området. Det er god tilkomst frå gang/ sykkelvegar til skulen frå nord, men därlegare for dei som kjem frå sørssida.

Døme på tiltak ved skuleområde:

- Innan 1.1.2018 skal skulen vere godkjent som trafikksikker skule.
- Det skal oppmodast og leggjast til rette for at born skal gå til og frå skulen.
- Det skal vere trygge gangvegar inn mot og i skuleområda.
- Bilbruken må, om mogleg, reduserast i skuleområda.
- Ein må sikre tilkomstvegar og parkeringsplassar for funksjonshemma ved skulen.
- Universell utforming er eit overordna prinsipp.
- Parkeringsareal til tilsette (kan vere utanom området).

Barnehageområde.

Barnehagen ligg i same område som helsehuset. Dette er ei utfordring med tanke på trafikken, då det er noko ulike trafikkbehov til desse institusjonane. Ein må sjå på område som eit område og tilrettelegge med tanke på eit samla trafikkbilde.

I barnehageområde er det mykje biltrafikk som fylgje av levering om morgenon og henting om ettermiddagen. Føresette er ofte travle i desse tidene for å rekke jobb eller andre av- og påstigingsområde er organisere som ei rundkjøring, men med noko liten kapasitet. I tillegg må det vere tilstrekkeleg plass for parkering for tilsette, utanfor område.

Det må også leggjast til rette for dei som går til og frå barnehagen og for barnehagane sine utflukter i nærområdet.

Her er det viktig med informasjon og haldningsskapande arbeid for føresette og tilsette.

Døme på tiltak ved barnehageområde:

- Det skal leggjast til rette for gangtrafikk inn til barnehagen.
- Parkeringsplassane må planleggast slik at dei vert oversiktlege.
- Tilsette sin parkering må vike i sentrale areal for å leggje til rette for trygg foreldrelevering/ henting.
- Ein må sikre tilkomstvegar og parkeringsplassar for funksjonshemma ved barnehagane
- Universell utforming er eit overordna prinsipp.

Gang- og sykkelvegar.

I plan for trafikktryggleik er det vektlagt at skulevegar skal prioriterast. Born og unge er utsatte i trafikken, dei er uerfarne og sårbare som gåande og syklande.

Som hovudregel vil Fyresdal kommune at born og unge sjølv skal kunne gå eller sykle til og frå skulen og fritidsaktivitetar. Dette er viktig ut i frå eit folkehelseperspektiv, men også fordi skulevegen er ein viktig sosial arena. I Fyresdal er grensa for rett til skyss 4 km. For 1. klasse er grensa 2. km. Der skulevegen er definert som farleg får elevane skuleskyss.

Om ikkje skulevegen vert opplevd som trygg, vil foreldre velje å køyre borna til skulen. Separate gang- og sykkelvegar er det beste alternativet til skuleveg. I Fyresdal har vi ein ny gang- og sykkelveg frå Molandsmoen til sentrum, ein strekning på omlag 2 km. Men ut i frå økonomi og fysiske tilhøve er dette ikkje mogleg å få til over alt. Då er nedsett fartsgrense, rydding og merking av snarvegar og andre fysiske tiltak eit alternativ. Farten må tilpassast slik at born og unge kan bruke vegen på lik line med andre på vegen.

I Fyresdal kommune er det mange som er avhengig av skuleskyss pga store avstandar eller pga trafikkera veg. Desse er avhengig av trygge busshaldeplassar og vegen fram til desse.

Mange born deltek på aktivitetar på fritida.

Mange blir koyrd til og frå aktivitetane. Dette skaper stor trafikk rundt skule, fotballbane og samfunnshus. Dette skaper uthygge situasjonar for dei som går.

Også vaksne vert oppmoda om å gå eller sykle til jobben og daglege gjeremål. Mindre bilkøyring er viktig både i eit klima-, helse- og ulykkesperspektiv. Den tidsklemma som ofte er ei årsak til at vaksne nyttar bil kan ein ikkje direkte gjere noko med. Men ulike kampanjar og aksjonar kan bidra til betre haldningar og mogeleg endring.

Døme på aktuelle tiltak :

- Det skal leggjast til rette for at born og unge kan gå eller sykle til skulen og til fritidsaktivitet.
- Sikre at born som trengs skuleskyss skal kunne vente på buss/drosje på trygge haldeplassar, dvs haldeplass utanfor vegbanen og gjerne med lys.
- Sikre trygge gang- og sykkelvegar inn mot aktivitetsområde.
- Haldningskapande arbeid og aksjonar for å redusere foreldre sin bilbruk ved skular og aktivitetsstader.
- Lærarar, trenrarar eller andre førebilete bør oppmode born og unge om å gå/sykle mellom heim og aktivitet.

Driftstiltak på vegar og gang- og sykkelvegar.

I Fyresdal kan rekne at det er vinter om lag 6 månader i året og då er det viktig å ha gode rutinar for drift/ vedlikehald av vegane og gangvegane. Generelt er glatte og därleg brøyta vegar eit trafikktryggleiksproblem. For Fyresdal sin del, må ein seie at det er godt vintervedlikehald på dei fleste vegar som blir trafikkera av born/ unge i ulike samanhengar.

Døme på generelle tiltal for drift/ vedlikehald av vegar og gang- og sykkelvegar:

- Sikre at brøytekantar ikkje vert så høge at dei hindrar sikt for dei som skal krysse vegen.
- Brøyte overgangen mellom gangveg og fotgjengarfelt.
- Halde siktlinjer i kryss reine for kratt.
- Rydde skog inn mot vegane for å betre sikten.
- Sandstrøing.
- Sikre autovern.
- Gatelys.
- Fartshumper.
- Måle og skilte fotgjengarfelt.
- Måle og skilte parkeringsplassar.
- Feie vegar, gang- og sykkelvegar for laus grus.

Haldningsskapande arbeid.

Haldningsarbeid handlar om å påverke atferd og gi kunnskap om tiltak som er med på å redusere ulykker. Vaksne er viktige rollemodellar for born. Både føresette og vaksne som møter ungar elles har ansvar for å vise gode haldningars i trafikken.

Trygg Trafikk har både informasjon- og opplæringsmateriell retta mot ulike grupperingar i befolkninga. Dei held også kurs.

I det haldningsskapande arbeidet er **Trygg Trafikk** ein viktige støttespelar. Vidare må politietaten og Statens vegvesen vere synlege og gjennomføre kontrollar og skulebesøk.

Det er gjeve tilbakemeldingar om at ein bør prioritere haldningsskapande arbeid med tanke på promillekjøring med bil og snoskuter.

Døme på generelle tiltak i det haldningsskapande arbeidet:

- Gjennomføre kampanjar og aksjonar som kan medverke til kunnskap og gode haldningar.
- Systematisere trafikkopplæringa (trafiksikker skule og barnehage) slik at alle går gjennom den same opplæringa.
- Tydeleggjere foreldreansvar for trafikkopplæring gjennom infoskriv og foreldremøter.
- Informasjon om, og opplæring i sikring av born i bil.
- Systematisk opplæring og fokus på trafikktryggleik i lag og organisasjoner.
- Arbeidsplassen kan stimulere til «kameratkjøring» og bilfrie dagar.
- Informasjon på heimesidene til kommunen om gang- og sykkelvegar og snarvegar til skulen.

Tiltaksliste.

Tiltaksliste revidera 24.10.2017.

Punkt 1 :

Haldningsskapande arbeid på tvers av etatane der politi, barnehagen, Gimle skule og kommunen er med. Det har alt blitt utført mykje godt arbeid over fleire år, der politi, barnehagen og Gimle skule har samarbeida om opplæring av born og unge, slik at dei ferdast tryggast mogleg i trafikken. Det er viktig at vi prioriterar dette arbeidet og har fokus på til dømes trafikk med moped, traktor, snøscooter, bil og sikring av born i bil. Ein må "alltid" ha tankar omkring dette og fokusere på samarbeid mellom etatane.

Punkt 2 :

Forlenge G/S veg langs FV355 frå Landstadvegen(bankkrysset) og til Prestegardsvegen.
Ansvar: Statens vegvesen

Punkt 3:

Revidere skiltplan for Fyresdal sentrum. Dette må ein ha for å kunne håndheve skilting.
Ansvar: Fyresdal kommune
(stipulera kostnad: kr. 80.000,-)

Punkt 4 :

Ynskje om forhøgna fotgjengarfelt og 40 km/t fartsgrense ved X FV355/ Meieribakken/ Prestegardsvegen. Same tiltak som i "bankkrysset".
Ansvar: Statens vegvesen

Punkt 5:

Trafikktihøva ved Hegglandsgrend daglegvare. Her er sikten mot nord svært dårlig. Det er bare flaks at det ikkje har skjedd fleire ulykker her. Sikten nordover ville blitt svært mykje betre dersom ein kunne ta litt av den haugen som ligg nord for forretningen. For å få løyve til dette må ein gå om kulturminneavdelinga hjå Fylkesmannen.

Ansvar : Fyresdal kommune kontaktar kulturminneavdelinga hjå Fylkesmannen.
Statens vegvesen vurderar om det skal setjast opp eit fareskilt nord for avkøyringa, samt om det kan setast opp spegel frå utkøyring butikk.

Punkt 6:

Merking/ skilting for kryssande skuleborn i Hauggrend og på Veum.
Ved kryssingsplassar av FV 355 for på-/ avstiging av skulebuss.
Ansvar: Statens vegvesen.

Punkt 7 :

Generelt om skulekøyring : Skulebussen skal ikkje stoppe på bakketoppen ved Lislestog i Hegglandsgrend for å ta på skulelevar. Elevane skal enten gå på bussen i vegskillet til Taraldlien eller ved Vollane (syd for Lislestog). Bussjåførane, Gimle skule og aktuelle foreldre skal orienterast om dette.
Ansvar : Fyresdal kommune.

Ved Håsumbrua skal Statens vegvesen vurdere om det kan byggjast eit kantstopp, (ei mindre lomme som personar kan nytte ved av og påstiging) på austsida av Fylkesveg 355.

Ansvar : Statens vegvesen.

Punkt 8:

Gamleveg frå Sentrum til Berglandskrysset :

Legge til rette for mjuke trafikantar.

- Vegljos. (stipulera kostnad: kr. 1,3 MNOK for 1,8 km veg).

Ansvar : Fyresdal kommune

Punkt 9:

Kåsegrendvegen frå Århuskrysset og fram til avkøyringa ved Tøddestogene :

- Vegljos. (stipulera kostnad: kr. 300.000,- for 400 meter veg).

Ansvar : Fyresdal kommune.

Punkt 10:

Forlenge dagens 60 km/t sone langs fylkesveg 355 til nord for avkøyringa til Molandsmoen industriområde.

Ansvar : Statens vegvesen. Dei vurderar dette.

Punkt 11:

Ljospunkt ved busskuret i krysset til Kleivgrendsvegen langs fylkesveg 355.

(Statens vegvesen ynskjer ikkje å sete opp vegljos som enkeltpunkt langs sine vegar. Men dei er positive til å montere eit ljospunkt inne i sjølve busskuret. Dei skal vurdere om dette lar seg gjere).

Ansvar : Statens vegvesen.

Punkt 12:

Generell rydding av siktsoner langs offentlege vegar og avkøyringar.

Ansvar : Statens vegvesen langs fylkesvegane.

Fyresdal kommune langs dei kommunale vegane.(stipulera kostnad: Avhenging av kor stor mengde som blir utført. Kr 40-60.000,- pr år.

Saksframlegg

Plan for kulturbrygg, idrett- og friluftsliv, handlingsprogram 2018-2021

Utval	Utvalssak	Møtedato
Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg	34/17	12.10.2017
Råd for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne	12/17	17.10.2017
Formannskap	27/17	18.10.2017
Kommunestyret	57/17	14.12.2017

Endeleg vedtaksrett i saka har kommunestyret

Dokument i saka:

Plan for kulturbrygg, idrett og friluftsliv, 2015-2022

Vedlegg:

1 Handlingsprogrammet 2018-2021 vedtak idrettsrådet

Bakgrunn for saka:

Plan for kulturbrygg, idrett og friluftsliv 2015-2022 vart revidert i 2015, og det er den årlege rulleringa av handlingsprogrammet som skal handsamast no. Handlingsprogrammet er ein del av planen og den skal rullerast kvart år. Dersom ein skal søkje om spelemidlar til eit anlegg, er det eit krav at anlegget er med i handlingsprogrammet som er ein del av vedteken plan for kulturbrygg, idrett- og friluftsliv.

Saka vart handsama i Fyresdal idrettsråd 20.09.2017.

Deira vedtak ligg som vedlegg i saka, det er idrettsrådet sitt framlegg som vert lagt fram og kommentert i saka. Rådet for menneske med nedsett funksjonsemne (REMNF), utvalet for oppvekst, kultur- og omsorg (OKO) og formannskapet skal gjere sin prioritering, før saka skal handsamast i kommunestyret. Det er kommunestyret sin prioritering som blir endeleg vedtak i saka.

Dei seiste åra har det vore sendt mange søknadar frå Fyresdal kommune, til dømes uteareal på Gimle, ridebane Hugljufur og seist i 2015 Hamaren Aktivitetspark og rehabilitering av skytebanen på Hagedalshavet.

Dei seiste to åra har idretten samla seg rundt prioritering av ein fleirbruksstall, det ligg derfor ingen søknadar inne på spelemidlar til andre tiltak no.

Eg vil kort kommentere kvart prioriterte punkt i handlingsprogrammet.

1. Fleirbruksstall/samfunnshus, Fyresdal kommune – ordinært anlegg:

Dette er heilt klart 1. prioritet frå idrettsrådet, og har vore det i mange år.

Det er laga eit skisseprosjekt på fleirbruksstall, plassert på parkeringsplassen til eksisterande kommunehus, kostnadsrekna til kr 38 millionar, 26,7 millionar i kommunal del og 11,3 millionar i

spelemidlar. Hallen har ferdig idrettsfunksjonell førehandsgodkjenning, det betyr at kulturdepartementet har godkjent teikningar og romfordeling. Når kommunestyret endeleg vedtar bygging, er alt klart til å sette spaden i jorda, og søknadar om spelemidlar kan sendast. Saka om fleir brukshall er grundig drøfta i plan for kulturbrygg, idrett- og friluftsliv der ny fleir brukshall og tilpassing av samfunnshus til kulturhus var prioritert nummer 1.

Punkta omtalt nedanfor syner ytterlegare ynske om tiltak og anlegg i Fyresdal frå idrettslag sin side. Som de kan sjå av handlingsprogrammet har dei tenkt dette finansiert med spelemidlar og eigne midlar, og ingen kommunale midlar. Dette for å gje klare signal til kommunen om at dei ynskjer fleir brukshallen som prioritert ein.

Fyresdal kommune og Hjartdal kommune er dei einaste som ikkje har fleir brukshall i Telemark. Alle idrettslag inkludert skyttarlaget står samla bak ei slik prioritering.

2. Sprintbane friidrett – Fyresdal Idrettslag - nærmiljøanlegg:

Friidretten blei nedprioritert i idrettsorganisasjonane og skulane på 70 talet, men har no ein renessanse, og det byggjast anlegg i heile landet. Styret i FIL har eit ynske om ein sprintbane rundt fotballbanen, t.d. 110 meter langt løpefelt med fire baner og ei lengdegrop i forlenging av ytre bane.

I plan for kulturbrygg, idrett- og friluftsliv 2015-2022, har dette vore omtalt som behov som kom fram under eit folkemøte i samband med arbeid med planen, punkt 8.1. inspel s. 18 i planen. Dei tenker som sagt finansiering med spelemidlar og eigeninnsats/eigenkapital.

3. Snokanon, Veum skiskyttararena, Fyresdal skiskyttarlag – ordinært anlegg:

Skiskyttarlaget er tydelege på at dei må ha betre snotilhøve for at utøvarane skal ha eit fullverdig treningstilbod. Ein ser at skiskyting i stor grad har blitt ein heilårsidrett, og tidleg sno for skitreining er avgjerande. Eit snokanonanlegg er ikkje vanskeleg å byggje, ei heller avskrekkjande dyrt, men det er enormt ressurskrevjande å drifta. Pr. i dag er skiskyttarlaget svært usikre på om dei kan ta slikt på seg, dei er redd for å "drepe" dugnadslysten i laget. Dei har no testa ut eit par sesongar med å køyre løypemaskina opp til skogsbilvegen ved Aslestad. Det fungerer etter måten bra. Dei vil likevel ha snokanonanlegg stå på handlingsprogrammet litt fram i tid (2020).

3. Ridehall og stall på Dynja, Hugljufur Islandshestforening – ordinært anlegg:

Hugljufur Islandshestforening har stor vekst og utvikling på fleire hald og er no oppe i eit medlemstal på 50. Etter etablering av ridebane på Dynja ser dei behov for stallplassar og ridehall her for å utvikle klubbtilbodet vidare.

Dei har og tankar om å få til eit samarbeid med Vest-Telemark Vidaregåande skule om ein toppidrettsline for dei som driv med hest, treningsbase skal i så fall vere Fyresdal. Dette kan og vere viktig tiltak i samband med Skeidet, og ikkje minst rekruttering.

Komande moglege anlegg:

Hamaren aktivitetspark er gjennomført og spelemidlar utbetalt. I 2017 har det kome friske tilskotsmidlar frå kulturdepartementet til "Nyskapande aktivitetsarenaer". Her er ein i gang med skisseprosjekt og tankar om vidareutvikling av Hamaren aktivitetspark. I samband med dette kan ein sjå for seg ein mogleg søknad om ordinære spelemidlar, til utviding noverande turveg i Hamaren, nordover mot Øysteinsodden og evt. Stykkjlevika. Her har ein kome for kort i prosessen til å få det inn i handlingsprogrammet for i år. Det er likevel greitt å nemne, slik at ein veit kva som "rører seg", og som mogleg kan kome på handlingsprogrammet neste år.

Handlingsprogrammet for perioden 2018-2021 er bindande, og bør implementerast i økonomiplanen for same perioden.

Innstilling frå idrettsrådet:

Handlingsprogrammet for kulturbrygg, idrett og friluftsliv 2018-2021 blir vedtatt slik det ligg føre.

Vurdering:

Spørsmålet/saka er vurdert ut frå følgjande mål i økonomiplanen for 2017 - 2020/måla i budsjettet for 2017 i sektor for kultur og oppvekst.

Handlingsprogrammet er handsama av idrettsrådet, som er fagleg organ for idrettslag i Fyresdal. Deira prioriteringar bør vektleggjast når kommunen skal prioritere handlingsprogrammet.

Konklusjon:

Handlingsprogrammet for kulturbrygg, idrett og friluftsliv 2018-2021 blir vedtatt slik det ligg føre.

Handsaming i Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg - 12.10.2017

Samrøystes i samsvar med innstillinga frå idrettsrådet

Vedtak i Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg - 12.10.2017

Handlingsprogrammet for kulturbrygg, idrett og friluftsliv 2018-2021 blir vedtatt slik det ligg føre.

Handsaming i Råd for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne - 17.10.2017

Samrøystes i samsvar med innstillinga frå idrettsrådet. Det må rettast opp i tabellen under anleggstype:

Fleir brukshus/samfunnshus, her skal samfunnshus ikkje vera med

Vedtak i Råd for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne - 17.10.2017

Handlingsprogrammet for kulturbrygg, idrett og friluftsliv 2018-2021 blir vedtatt slik det ligg føre.

Handsaming i Formannskap - 18.10.2017

Tekst på prioritering 1 skal vere Fleir brukshall og totalkostnaden må prisjusterast.

Planen sendast tilbake til administrasjonen for justering. Det forutsettast at ein i samband med budsjetthandsaminga i haust finn rom for finansiering av investeringa og drift før endeleg vedtak i kommunestyret.

Samrøystes.

Vedtak i Formannskap - 18.10.2017

Tekst på prioritering 1 skal vere Fleir brukshall og totalkostnaden må prisjusterast.

Planen sendast tilbake til administrasjonen for justering. Det forutsettast at ein i samband med budsjetthandsaminga i haust finn rom for finansiering av investeringa og drift før endeleg vedtak i kommunestyret.

Ketil O. Kiland	
rådmann	Hilde Martini Momrak
	kulturkonsulent

Prioritert handlingsprogram 2018-2021

Vedtak idrettsrådet 20.09.2017

Anleggstype	Eigar	Stad	Pri- oritet	Byggje- start	Drift pr. år	Kostnad Anlegg	Finansiering (i 1000 kr)																
							2018			2019			2020			2021							
							km	sm	pm	km	sm	pm	km	sm	pm	km	sm	pm					
Fleir brukshus/samfunnsh.	Fyresdal komm	Sentrum	1	2018	1200	37850	26650	5000		6200													
Sprintbane friidrett nærmiljø	Fyresdal IL	Gimle	2	2019		5	1200			600	600					633	1267						
Snokanon	Skiskytтарlaget	Veum	3	2020			1900									1000	2000						
Ridehall/stall	Hugljufur Isl.f	Dynja	4	2020		10	3000																
Sum						43950	26650	5000	0	0	6800	600	0	1633	3267	0	0	0					
Uprioritert handlingsprogram 2022-2025							Finansiering (i 1000 kr)																
Anleggstype	Eigar	Stad		Byggje- start	Drift pr. år	Kostnad Anlegg	2021			2022			2023			2024							
							km	sm	pm	km	sm	pm	km	sm	pm	km	sm	pm					
km=	kommunale midlar																						
pm=	private midlar																						
sm=	spelemedilar																						
N=	nærmiljøanlegg																						
Alle beløp i 1000 kr																							

Saksframlegg

Økonomiplan 2018 - 2021 og årsbudsjett 2018

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap	31/17	08.11.2017
Arbeidsmiljøutvalet	13/17	22.11.2017
Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg	44/17	23.11.2017
Administrasjonsutvalet	13/17	29.11.2017
Hovudutval for plan og miljø	42/17	04.12.2017
Råd for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne	15/17	05.12.2017
Kommunestyret	58/17	14.12.2017

Endeleg vedtaksrett i saka har: Kommunestyret

Dokument og vedlegg i saka:

1 Økonomiplan 2018 - 2021 og budsjett 2018, formannskapet framlegg av 8.11.17

Bakgrunn for saka:

Etter §§ 44 og 45 i kommunelova skal kommunestyret kvart år vedtak årssbudsjett for neste kalenderår og økonomiplan for dei neste fire åra.

Grunnlaget for neste års budsjett er inneverande års opprinnelige budsjett og dei langtidsmåla som ligg i samfunnsdelen av kommuneplanen.

Vurdering:

Saka er vurdert ut frå følgjande mål i økonomiplanen for 2017 – 2020: ... vi opprettheld og brukar det økonomiske handlingsromet.

Budsjettarbeidet har i år vore gjennomført på fylgjande måte:

- Rådmannen si leiargruppe har vore med i heile prosessen.
- Tillitsvalde har vore informert gjennom heile prosessen.
- Formannskapet har også kome med signal om kva ein skal prioritere.
- Formannskapet legg fram si innstilling i november.
- Innstillinga skal handsamast i ulike organ.
- Kommunestyret gjer endeleg vedtak i desember.

Generelle føresetnader for budsjett 2018 og økonomiplan 2018 – 2021:

- Kommunestyret vedtek nettorammer for kvar sektor
- Hovudutvala vedtek deretter avdelingsvise nettorammer og administrasjonen utarbeider detaljbudsjett.
- Langsiktig del av kommuneplanen og mål for økonomiplanperioden har lege til grunn
- Innsparingstiltak vedteke i 2015 og 2016 innarbeidast etterkvart som dei får effekt

- Det må utvisast stor respekt for budsjetttrammene av den enkelte sektor
- Drift i kvar enkelt sektor SKAL tilpassast vedtekne rammer. Dette kan føre til at dagens kvalitet og tilbod vil bli noko redusera.

Driftsbudsjettet:

Driftsrammene for kvar sektor vert dei same som føregåande år med nokre justeringar:

- Fast løn er budsjettera i samsvar med heimelsoversikt
- Pensjonspremie for ansatte er budsjettera med 18%
- Refusjon for sjuke-/fødselsløn er lagt inn og samtidig auka vikarlønsbudsjett
- Gjennomføring av selskapskontrollar
- Auka utgifter avlastningstiltak i pleie og omsorg
- Oppretting av 100% stilling til ny avdelingsleiar i sektor helse og omsorg
- Psykologteneste i Vest Telemark
- Auk i tilskot og opphaltsbetaling innan pleie og omsorg
- Ny tilsynsordning ved sal av tobakksvarer
- Reduksjon i midlar til folkehelsearbeid. Ansvaret blir lagt til ny avdelingsleiar/OKO-utvalet
- Auke i foreldrebetaling i barnehage
- Auk med 50% logopedstilling som vert utleidt til anna kommune
- 70% midlertidig stilling dekt av annan instans
- Auk i energibudsjett
- Utleige av arbeidskraft til anna kommune
- 5 % auk i vassavgifter
- 10 % auk i kloakkavgifter
- Reduksjon i renovasjon-, slam- og feiegebyr i tråd med endringar i føreskrifter
- Reduksjon i konsesjonskraftinntekter gjev lågare avsetning til fond.
- Auk i rente- og avdragskostnader etter auka låneopptak.

Investeringsbudsjett:

- Gang- og sykkelveg – rest langs FV 355.
- Opprusting lagerhall på flyplassen
- Ferdigstille uteområde barnehagen

Økonomiplan 2018 – 2021:

Oppgradering brannstasjonen og bygging av fleir brukshall er dei store investeringane i økonomiplanperioden. I tillegg har vi lagt inn noko småinvesteringar, tømmestasjon for bubilar og fiberutbygging.

Dei økonomiske utsiktene for perioden er heller dystre. Slik det ser ut nå vil kraftinntektene og statlege overføringer bli redusera i åra framover. Dette gjev oss mindre handlerom til investeringar og drift av investeringane i ettertid.

Konklusjon:

Fyresdal kommune er inne i ein krevjande periode økonomisk. Dette gjeld både drift, investering og satsing på næringsutvikling, busetting og arbeidsplassar. Store investeringar med påfølgjande driftsoppgåver vil påvirke andre driftsområder og føre til at ein må redusere på andre tenester. På lang sikt vil kraftinntektene og statlege overføringer bli redusert.

Sjølv med redusert investeringstakt må ein gjere tiltak som reduserer driftsnivået. Det er fortsatt ynskjeleg med eit kvalitativt høgt tenestenivå. Dette skal oppretthaldast, men ein må redusere belastninga det er, med å leve over evne. Dette kan føre til noko meir venting for å få dei tenestetilboda ein har rett på, og at ein i ventetida får andre forsvarlege tilbod. I tillegg vil ein sjå på administrativ organisering i tråd med tidlegare vedtak.

Innstilling frå formannskapet:

Økonomiplan 2018 – 2021 og årsbudsjett 2018 for Fyresdal kommune vert vedteke slik det ligg føre. Nettorammene for kvar sektor i driftsbudsjettet vert som fylgjer:

Sektor	Utgift	Inntekt	Netto
Fellestenesta	16.988.000	3.197.000	13.791.000
Helse og omsorg	59.622.000	17.232.000	42.390.000
Kultur og oppvekst	41.870.000	5.881.000	35.989.000
Plan og teknikk	29.065.000	14.870.000	14.195.000
Finans	20.022.000	126.387.000	-106.365.000

Det vert nedsett arbeidsgruppe for å sjå på den administrative organiseringa. Oppretting av ny avdelingsleiar innan helse og omsorg blir teke stilling til i forbindelse med gjennomgang av organiseringa.

Handsaming i Arbeidsmiljøutvalet - 22.11.2017

Rådmannen orienterte om dei punkta i budsjettsaka som omhandlar arbeidsmiljøet.

Innspel frå Utdanningsforbundet – arbeidsmiljø, gymsalen er ikkje ein god plass for elevar og tilsette.

Kommunalsjef Arild Metveit; - krav frå Arbeidstilsynet om ombygging av brannstasjonen er utsett til 2019 og 2020. Brannbil, "framskutt enhet" er strøken heilt frå budsjettet.

Meiner at dette ikkje er forsvarleg, tek ikkje arbeidsmiljøet og avviket frå Arbeidstilsynet på alvor. Ynskjer difor desse postane inn att i budsjett for 2018, finansierast med låneopptak.

Fagforbundet v/Rita T. Metveit støttar kommunalsjefen i dette og les opp eit eige skriv frå verneomboda, Fagforbundet, Delta, Utdanningsforbundet.

Dette skrivet blir sendt alle kommunestyremedlemmar.

Diskusjon rundt overforbruk i pleie- og omsorg, vi må gjere noko for å komme ut av dette mønsteret.

Utdanningsforbundet ynskjer at tillitsvalde, administrasjon og politikerar kunne ha jobba saman om å utforme måla i budsjettet.

Framlegg frå Fagforbundet v/Rita T. Metveit på vegne av verneombod, Fagforbundet, Delta og Utdanningsforbundet:

Kommunestyret i Fyresdal kommune

Arbeidsmiljøutvalet

Administrasjonsutvalet

Fyresdal 22.11.2017

HELSERISIKO BRANNMENN I FYRESDAL – UTTALE FRÅ DELTA, FAGFORBUNDET, UTDANNINGSFORBUNDET OG VERNEOMBOD.

I samband med budsjetthandsaming for 2017 er Verneombod, Fagforbundet og Delta, blitt kjent med fylgjande:

Viktig og lovpålagde tiltak for å redusere kjemisk eksponering for brannmenn, er tatt vekk frå årets budsjett, og/eller skuvd fram i tid.

Dette gjeld

Kjemisk helsefare – tiltak for å hindre /redusere kjemisk eksponering i branntasjonen,

Budsjettet kostnad kr 1.800.000,-

Framskutt enhet – uthyrningsbil kr 1.000.000,-

Sum tiltak kr 2.800.000,-

Verneombod, Fagforbundet og Delta vil på vegne av tilsett og medlemer krevje dette tilbake på budsjettet for 2018, og at tiltaka iverksetjast snarast.

Bakgrunn:

I tilsyn av 21.06.2016 har Arbeidstilsynet pålagt kommunen å lage ein plan med tiltak for å hindre/redusere kjemisk eksponering. Her har det blitt gitt dispensasjonar og utsettingar, men seiste pålegg og brev er av 30.06.2017. Pålegga er heimla i Arbeidsmiljølova § 18-6.

Brannstasjonen må byggjast om, med mellom anna ny ventilasjon, rein og urein sone, moglegheit for vask av klede og utstyr. Fram til i fjor sat dei på teknisk å spiste matpakka si kloss opp til bruk av branntekstilar/røykdykkarutstyr. Vi har og ein problematikk med frakt av skittent utstyr etter uthyrning, kor våre brannmenn har sett seg i eigne bilar med slikt utstyr før ein får skifta, t.d. i kalde periodar.

Dette er heilt uakseptabelt, og fører til at ikkje bare brannfolka sjølv, men og deira familie blir eksponert for kjemiske stoffer som er svært usunne. Med ein eigen uthyrningsbil, framskutt enhet, vil denne risikoene falle bort.

I dag veit vi at brannmenn har økt hyppighet av ulike kreftformer, 50% auka risiko, og tiltaka frå arbeidstilsynet er eit ledd i å redusere slik risiko. Dette er ein landsomfattande aksjon.

Tiltak for å redusere risiko for alvorlege sjukdomar er ikkje postar ein utsett eit år eller to på budsjettet. Dersom det ikkje er økonomi til å ta dette frå investeringsbudsjettet, må det låna pengar.

Fyresdal brannvesen har 16 brannmenn som er løna i 1,4% stilling. Dei går alltid med brannvarslar, og er såleis alltid tilgjengelege. Det er ikkje noko vakt ordning slik nesten alle våra nabokommunar har. At dei, som jobbar for vår tryggleik i Fyresdal, skal unødvendig utsettast for ytterlegare helsefare enn naudsynt, er svært urovekkjande.

Med denne informasjon reknar vi med at kommunestyret finn pengar til tiltak for å redusere helserisiko for brannmenn, sum tiltak tidlegare framlagt av administrasjonen kr 2.800.000,-.

Mvh

Delta, Fagforbundet, Utdanningsforbundet, verneombod

Vedtak i Arbeidsmiljøutvalet - 22.11.2017

Arbeidsmiljøutvalet tek rådmannens innstilling til vitande, med tillegg til samråystes vedtak om å støtte framlegget frå Rita T. Metveit.

Handsaming i Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg - 23.11.2017

Samråystes i samsvar med innstillinga frå formannskapet.

Vedtak i Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg - 23.11.2017

Økonomiplan 2018 – 2021 og årsbudsjett 2018 for Fyresdal kommune vert vedteke slik det ligg føre. Nettorammene for kvar sektor i driftsbudsjettet vert som fylgjer:

Sektor	Utgift	Inntekt	Netto
Fellestenesta	16.988.000	3.197.000	13.791.000
Helse og omsorg	59.622.000	17.232.000	42.390.000
Kultur og oppvekst	41.870.000	5.881.000	35.989.000
Plan og teknikk	29.065.000	14.870.000	14.195.000
Finans	20.022.000	126.387.000	-106.365.000

Det vert nedsett arbeidsgruppe for å sjå på den administrative organiseringa. Oppretting av ny avdelingsleiar innan helse og omsorg blir teke stilling til i forbindelse med gjennomgang av organiseringa.

Handsaming i Administrasjonsutvalet - 29.11.2017

Rådmannen orienterte kort om endringar som har kome til etter at innstillinga i saka var ferdig.

Olav Gisle Noraberg kom med fyljande framlegg:

Som innstilling frå formannskapet med fyljande endring:

Investeringsdel

Brannstasjon/mannskapsbil prioriterast med kr. 1.750.000,- i 2018 og kr. 650.000,- i 2019, totalt kr. 2.400.000,-. Alt finansiert med lån.

Rita T. Metveit kom med fyljande framlegg:

Som innstilling frå formannskapet med fyljande endring:

I samband med budsjetthandsaming for 2017 er Verneombod, Fagforbundet og Delta, blitt kjent med fylgjande:

Viktig og lovpålagde tiltak for å redusere kjemisk eksponering for brannmenn, er tatt vekk fra årets budsjett, og/eller skuvd fram i tid.

Dette gjeld

Kjemisk helsefare – tiltak for å hindre /redusere kjemisk eksponering i branntasjonen,	
Budsjettert kostnad	kr 1.800.000,-
Framskutt enhet – uthyrningsbil	kr 1.000.000,-
Sum tiltak	kr 2.800.000,-

Verneombod, Fagforbundet og Delta vil på vegne av tilsett og medlemer krevje dette tilbake på budsjettet for 2018, og at tiltaka iverksetjast snarast.

Bakgrunn:

I tilsyn av 21.06.2016 har Arbeidstilsynet pålagd kommunen å lage ein plan med tiltak for å hindre/redusere kjemisk eksponering. Her har det blitt gitt dispensasjonar og utsettingar, men seiste pålegg og brev er av 30.06.2017. Påleggja er heimla i Arbeidsmiljølova § 18-6.

Brannstasjonen må byggjast om, med mellom anna ny ventilasjon, rein og urein sone, moglegheit for vask av klede og utstyr. Fram til i fjor sat dei på teknisk å spiste matpakka si kloss opp til bruk branntekstilar/røykdykkarutstyr. Vi har og ein problematikk med frakt av skittent utstyr etter uthyrning, kor våre brannmenn har sett seg i eigne bilar med slikt utstyr før ein får skifta, t.d. i kalde periodar.

Dette er heilt uakseptabelt, og fører til at ikkje bare brannfolka sjølv, men og deira familie blir eksponert

for kjemiske stoffer som er svært usunne. Med ein eigen utrykkingsbil, framskutt einheit, vil denne risikoene falle bort.

I dag veit vi at brannmenn har økt hyppighet av ulike kreftformer, 50% auka risiko, og tiltaka frå arbeidstilsynet er eit ledd i å redusere slik risiko. Dette er ein landsomfattande aksjon.

Tiltak for å redusere risiko for alvorlege sjukdomar er ikkje postar ein utsett eit år eller to på budsjettet. Dersom det ikkje er økonomi til å ta dette frå investeringsbudsjettet, må det lånast pengar.

Fyresdal brannvesen har 16 brannmenn som er løna i 1,4% stilling. Dei går alltid med brannvarslar, og er såleis alltid tilgjengelege. Det er ikkje noko vakt ordning slik nesten alle våra nabokommunar har. At dei, som jobbar for vår tryggleik i Fyresdal, skal unødvendig utsettast for ytterlegare helsefare enn naudsynt, er svært urovekkjande.

Med denne informasjon reknar vi med at kommunestyret finn pengar til tiltak for å redusere helserisiko for brannmenn, sum tiltak tidlegare framlagt av administrasjonen kr 2.800.000,-.

Innstillinga frå formannskapet fekk ingen stemmer. Framlegg frå Olav Gisle Noraberg vart sett opp mot framlegget frå Rita T. Metveit. Framlegg frå Olav Gisle Noraberg vart vedteke med 3 mot 2 stemmer.

Vedtak i Administrasjonsutvalet - 29.11.2017

Som innstilling frå formannskapet med fyljande endring:

Investeringsdel

Brannstasjon/mannskapsbil prioriterast med kr. 1.750.000,- i 2018 og kr. 650.000,- i 2019, totalt kr. 2.400.000,-. Alt finansiert med lån.

Handsaming i Hovudutval for plan og miljø - 04.12.2017

Som innstillinga frå formannskapet med nytt framlegg til vedtak frå arbeidarpartiet v/ Nils Vidar Pettersen.

Investeringsdel

Brannstasjon/mannskapsbil prioriterast med kr. 1.750.000,- i 2018 og kr. 650.000,- i 2019, totalt kr. 2.400.000,-. Alt finansiert med lån.

Årsbudsjett

Driftsbudsjett aukast med minimum 50 % av auk i inntekter for vatn og kloakk for å dekke avgiftsauk på kommunale bygg.

Eventuell prisjustering kontor næringshagen må justerast for.

Avtale med utleige av landbruksfagleg kompetanse aukar inntektene med inntil 200.000.

Ved avstemming blei nytt framlegg til vedtak samrøystes vedteke.

Vedtak i Hovudutval for plan og miljø - 04.12.2017

Som innstillinga frå formannskapet med tillegg

Investeringsdel

Brannstasjon/mannskapsbil prioriterast med kr. 1.750.000,- i 2018 og kr. 650.000,- i 2019, totalt kr. 2.400.000,-. Alt finansiert med lån.

Årsbudsjett

Driftsbudsjett aukast med minimum 50 % av auk i inntekter for vatn og kloakk for å dekke avgiftsauk på kommunale bygg.

Eventuell prisjustering kontor næringshagen må justerast for.
Avtale med utleige av landbruksfagleg kompetanse aukar inntektene med inntil 200.000.

Handsaming i Råd for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne - 05.12.2017

Orientering om budsjettframlegget v/ Kjersti Bergland, Inga-Britt Kjellevold Haugen og Anne Veum.

Rådet tek budsjettet til orientering men ynskjer fylgjande endringar:
Sansehagen /uteområdet ved POS bør prioriterast omarbeid i tråd med ynskje frå pleie og
omsorg, kostnadsrekna til omlag kr 70.000,-.

Det settast igang arbeid med reguleringsplan for å kunne byggje sentrumsnære leilighetar for
eldre.

Vedtak i Råd for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne - 05.12.2017

Rådet tek budsjettet til orientering men ynskjer fylgjande endringar:

Sansehagen /uteområdet ved POS bør prioriterast omarbeid i tråd med ynskje frå pleie og
omsorg, kostnadsrekna til omlag kr 70.000,-.

Det settast igang arbeid med reguleringsplan for å kunne byggje sentrumsnære leilighetar for
eldre.

Ketil O. Kiland	
rådmann	Kjersti Bergland
	kommunalsjef økonomi og fellesstenester

Fyresdal kommune

Økonomiplan 2018 - 2021 og budsjett 2018

Framlegg frå formannskapet 08.11.2017

FYRESDAL – GJER DRAUMEN LEVANDE

Gjennom handlekraft, fleksibilitet og utradisjonelle løysingar, skal Fyresdal vere ein framifrå stad å bu og virke

- Auke folketalet for å trygge offentlege og private tilbod
- Handlekraft og kreativitet skal prege næringsarbeidet i Fyresdal slik at nåverande og nye bedrifter får lyst og mot til å satse
- Arealforvaltninga skal ta omsyn til busetjing, næringsliv og naturkvalitetar
- Helse og omsorg med helsefremmande, førebyggande arbeid og gode levekår for alle
- Kultur og oppvekst skal spele ei nykelrolle i utvikling av kommunen
- Arbeide for å sikre gode kommunikasjons- og samferdselsårer i Vest-Telemark
- Fyresdal kommune skal vere blant dei beste i landet på folkehelse

Mål for økonomiplanperioden 2018 - 2021

Mål for service og kundekontakt

- Vi skal opptre som gode tenesteytarar til innbyggjarane, der vi legg vekt på ei open, ærleg og positiv adferd, og der respekt skal prege møte og samhandling med innbyggjarane
- Vi skal skape eit godt omdømme ved å levere gode resultat og formidle dei
- Vi skal legge til rette for nye innbyggjarar

Mål for leiing og medarbeidarutvikling

Vi skal ha godt kvalifiserte, tydelege og synlege leiarar som saman med medarbeidarane sine gjer til at:

- vi kan behalde godt fagpersonell og rekruttere nye
- vi gjennomfører planar og når vedtekne mål
- arbeidsplassane vert ein aktiv læringsplass for auka kompetanse
- vi brukar det økonomiske handlingsromet
- medarbeidarsamtale vert ein god arena for personalutvikling
- ressursane nyttast på tvers av avdelingar i samhandling med innbyggjarane

Mål for arbeidsmiljø

Vi skal ha eit godt og trygt arbeidsmiljø, prega av gjensidig respekt, fleksibilitet og fellesskap.

Vi har tru på at vi blir betre saman ved at:

- alle tilsette er myndiggjorte og tek ansvar for å skape eit godt arbeidsmiljø
- alle tilsette bidreg til å skape trivsel og gode mellommenneskelege tilhøve
- vi har ei aktiv satsing på helse, miljø og sikkerhet (HMS)
- vi legg til rette for tilsette i alle livsfasar
- sjukefråværet vert redusera til maks 6%.

Sektormål som er knytt opp til tenesteproduksjon 2018 - 2021

Næring

- Satsing på kompetansearbeidsplassar
- Ein betre utnytting av skog- og naturressursar
- Utvikling av industriarbeidsplasser
- Utvikle Fyresdal som ein attraktiv arrangementsplass, med hovudvekt på bruk av flyplassområdet.

Sektor for økonomi og fellesstenester

- Vere ein digital døgnopen kommune
- Auke den digitale kompetansen

Sektor for helse og omsorg

- Ingen omsorgstrengande skal bli i institusjon etter ferdigbehandling
- Innbyggjarane skal oppleve heilskaplege helse og omsorgstenester, gjennom utstrekta fagleg samarbeid
- Avdekke utfordringar så tidleg at born og unge unngår varige problem
- Balansere omsorgstilbodet innanfor gitte fysiske og økonomiske rammer

Sektor for kultur og oppvekst

- Arbeide for eit styrka heilskapsperspektiv 0-16 år
- Arbeide for å unngå frafall i utdanningsløpet
- Rørsle, ernæring og ei god psykisk og fysisk helse skal prege kvardagen
- Fokus på rusførebyggande arbeid
- Born og unge prioritert i kultursatsinga

Sektor for plan og teknikk

- Vere positive til busetting i alle delar av kommunen, der tilhøva ligg til rette
- Legge til rette for gode kommunale bustader
- Drifte den kommunale eigedomsmassen på ein ressurseffektiv måte
- Fokus på trafikksikkerhet

Investeringsdel

UTGIFTER	2018	2019	2020	2021	SUM
Avdrag startlån	300	300	300	300	1 200
Egenkapitalinnskot KLP	400	400	400	400	1 600
Fleirbrukshall		20 000	29 000		49 000
Gang- og sykkelveg	2 000				2 000
Lagerhall Flyplassen	400				400
Brannstasjon		1 550	250		1 800
Ferdigstille uteområde barnehage	150				150
Tømmestasjon bobil/breiband			800		800
Til disposisjon				1 550	1 550
SUM	3 250	22 250	30 750	2 250	58 500
INNTEKTER	2017	2018	2019	2020	
Avdrag startlån	150	150	150	150	600
Mva-kompensasjon	0	4 000	5 750	0	9 750
Konsesjonskraft	0	0	0	0	0
Konsesjonsavgift	2 100	2 100	2 100	2 100	8 400
Lån	0	16 000	10 500	0	26 500
Tilskudd	1 000	0	12 250	0	13 250
Overført frå drift	0	0	0	0	0
SUM	3 250	22 250	30 750	2 250	58 500

Oversikt over renter og avdrag i økonomiplanperioden

Inng.saldo	Rentesats	Avdrag 18	Renter 18	Avdrag 19	Renter 19	Avdrag 20	Renter 20	Avdrag 21	Renter 21	Innfrielsedato
01.01.2018										
339 343	1,60 %	18 000	6 000	18 000	5 000	18 000	5 000	18 000	4 000	01.04.2033
394 200	0,62 %	131 400	1 500	131 400	1 000	131 400	500	0	0	01.11.2020
769 898	1,62 %	156 000	13 000	156 000	10 000	156 000	7 000	156 000	5 000	01.11.2022
13 133	1,62 %	13 333	0	0	0	0	0	0	0	01.06.2018
159 719	1,62 %	45 636	3 000	45 636	2 000	45 636	1 000	23 630	1 000	01.03.2021
100 000	1,60 %	40 000	2 000	40 000	1 000	20 000	500	0	0	30.06.2020
100 296	1,60 %	28 656	2 000	28 656	2 000	28 656	1 000	14 328	1 000	01.06.2021
1 087 500	1,60 %	75 000	18 000	75 000	17 000	75 000	16 000	75 000	15 000	01.05.2032
825 000	1,60 %	50 000	13 000	50 000	12 000	50 000	12 000	50 000	11 000	01.05.2034
1 425 000	1,60 %	50 000	24 000	50 000	23 000	50 000	23 000	50 000	22 000	01.05.2046
2 450 000	1,50 %	490 000	35 000	490 000	32 000	490 000	30 000	490 000	28 000	30.12.2022
7 499 950	4,66 %	333 340	360 000	333 340	350 000	333 340	340 000	333 340	330 000	01.07.2040
23 000 000	1,50 %	1 000 000	340 000	1 000 000	325 000	1 000 000	310 000	1 000 000	300 000	20.06.2040
7 200 000	1,50 %	400 000	105 000	400 000	100 000	400 000	95 000	400 000	90 000	09.06.2035
6 800 000	1,49 %	400 000	100 000	400 000	95 000	400 000	90 000	400 000	85 000	01.12.2035
2 030 000	1,49 %	290 000	30 000	290 000	28 000	290 000	26 000	290 000	24 000	01.12.2025
6 825 000	1,87 %	175 000	126 000	175 000	120 000	175 000	115 000	175 000	110 000	09.12.2057
10 000 000	Nye lån	250 000	160 000							
71 019 039		3 946 365	1 338 500	3 683 032	1 123 000	3 663 032	1 072 000	3 475 298	1 026 000	

Mål for 2018 i sektor for økonomi og fellesstener

næring

- Skape nye arbeidsplassar gjennom etablering av nye verksemder og utvikling av eksisterande, ved sterkt fokus på gjennomføring av omstillingskommuneprogrammet.
- Utvikling av bustader for både tilflyttarar og fastbuande, gjennom tilrettelegging av attraktive tomter.

økonomi og fellesstener

- Vidareutvikle elektroniske kommunikasjonsskanalar
- Utvikle heimesida og kommuneinformasjonen digitalt
- Utføre god service både eksternt og internt
- Tilby tenester til andre

Endringar frå 2017 til 2018

Tekst	Utgift	Inntekt
Fast løn	100 000	
KLP	18 000	
Arb.gj.avgift	17 000	
Revisjon/kontrollutval	50 000	
SUM	185 000	0

Mål for 2018 i sektor for helse og omsorg

- Dreiling av ressursbruk og aktiv bruk av velferdsteknologi for at pleietrengande kan bu lengre heime og avstemme dette mot talet på plassar
- Revidere omorganiseringss prosessen frå 2013 og iverksette nødvendige justeringar
- Ny avdelingsleiar i sektoren
- Innføre ny turnusplan
- Sikre godt kvalifisera tilsette på alle nivå i sektoren
- Innføre 4. hovudmåltid på POS
- Innføre felles journalsystem ved avdeling helse
- Sikre høg kvalitet på fysisk og psykososialt arbeidsmiljø
- Sikre heilhetlege tenester gjennom tverrfagleg samhandling og god kommunikasjon
- Sikre barn- og ungdomshelse
- Vidareutvikle rus- og psykiatritenesten
- Auke fokus på aldersgruppa 18 – 30 år med behov for forebyggande/behandlende tilbud

Endringar frå 2017 til 2018

Tekst	Utgift	Inntekt
Fast løn	659 000	
KLP	119 000	
Arb.gj.avgift	83 000	
Avdelingsleiar	700 000	
Interkommunal psykologteneste	150 000	
Opphaldsbetaling		400 000
Tilskot ressurskr. Brukerar		1 300 000
Tilsynsordning – tobakksal	15 000	
Folkehelsemidlar	-200 000	
Vikarløn – refusjon	522 000	600 000
SUM	2 198 000	2 300 000

Mål for 2018 i sektor for kultur og oppvekst

Kultur

- Oppretthalde godt samarbeid med lokale lag og organisasjonar
- Vidareføre eit godt kulturskuletilbod
- Vidareutvikle fritidstilbodet for born og unge
- Vere aktive medspelar i å skaffe eksterne midlar til vidare utvikling
- Legge til rette for eksterne og eigne kulturarrangement
- Biblioteket skal, med høgt bibliotekfagleg nivå, vere ein aktiv og inkluderande møteplass som stimulerer til leseglede, kunnskap, sosial samhandling og utvikling
- Biblioteket skal prioritere tilbod til born og unge, med særskild fokus på auk i lesenivå

Skule

- Skulen skal kontinuerleg jobbe for eit aktivt og inkluderande skulemiljø, jfr. Opplæringslova kap. 9A
- Skulen skal samarbeide på tvers av stega for å auke elevens læringsutbytte og gje dei den beste prosesjonen i læringsløpet
- SFO skal ha eit inkluderande fellesskap og stimulere til leik og sosial utvikling
- Fokus på samarbeidet mellom skule og skulehelsetenesta
- Oppretthalde samarbeidet mellom skule og barnehage
- Innarbeide felles kriterier for undervegsvurdering
- Alle elevar skal få gode og rettmessige tilbod

Barnehagen

- Vi skal ha hovudfokus på leik, og skal heve kompetansen på området
- Vi skal arbeide med overgangar for å auke barna si læring og prosesjon
- Vi skal auke tilsette si kompetanse på dei minste
- Vi brukar metoden SMART til å styrke sosial kompetanse, språkmiljø og integrering
- Fokus på samarbeid mellom barnehagen, skule og helse
- Vi skal auke den digitale kommunikasjonen med heimen
- Vi skal oppgradere og ferdigstille uteområdet, å sjå det i samanheng med aktivitetsparken og nærmiljøet
- Vi skal bli kjent med nærmiljøet og styrke kunnskapen om bygda vår

Endringar frå 2017 til 2018

Tekst	Utgift	Inntekt
Fast løn	924 000	
KLP/SPK	150 000	
Arb.gj.avgift	114 000	
Foreldrebetaling barnehage		50 000
50 % logoped – samarb. Kviteseid	350 000	350 000
Vikarløn – refusjon	500 000	600 000
70% assistent – dekt av andre	400 000	400 000
SUM	2 438 000	1 400 000

Mål for 2018 i sektor for plan og miljø

Endringar frå 2017 til 2018

- Prioritere ressursar til førebyggande vedlikehald. (Dette gjeld både i forhold til bygningsmassa inkl utomhusareal, vatn og avløpsanlegg og kommunale vegar).
- Prioritere ressursar til fullføring av matrikkel og adresseprosjekt.
- Arbeide vidare med ledningskartverk
- Ta SMS-varsling i bruk

Tekst	Utgift	Inntekt
Fast løn	309 000	
KLP	56 000	
Arb.gj.avgift	39 000	
50% fagarbeider	290 000	290 000
Energi	400 000	
Sal av tenester		150 000
Husleiger		50 000
5% auk vatn		
10% auk kloakk		
29% reduksjon hushaldningsavfall		
43% auk renovasjon fritidsbustad		
66% reduksjon feieavgift		
25% reduksjon slamavgifter		
SUM	1 094 000	490 000

Finans

Finansområdet omfattar næringsfond, skatt, rammetilskot, renter og avdrag samt avsetjingar til fond og investeringar.

Dette er inntekter og utgifter som ikkje naturleg høyrer inn under nokon sektor, men er felles for alle.

Det er rådmannen som er ansvarleg for sakshandsaming og det politiske ansvaret ligg til formannskapet/kommunestyret.

Endringar frå 2017 til 2018

Tekst	Utgift	Inntekt
Konsesjonskraft		- 1 500 000
Konsesjonsavgifter		100 000
Rammetilskot		-430 000
Eigedomsskatt		250 000
Skatteinngang		3 000 000
Naturressursskatt		155 000
Avdrag	950 000	
Renter	300 000	
Avsett til fond	-1 400 000	
SUM	-150 000	1 575 000

Avgifter og leiger 2018

Oversikt over kommunale bustader og husleiger pr månad:

Bustad	2016	2017	2018
Tøddebakkane 5 – bustad	5 900,-	5 950,-	5 950,-
Tøddebakkane 5 – hybel	3 240,-	3 250,-	3 250,-
Tøddebakkane 6 – bustad	5 900,-	5 950,-	5 950,-
Tøddebakkane 6 – hybel	3 240,-	3 250,-	3 250,-
Tøddebakkane 13 – bustad	6 400,-	6 450,-	6 450,-
Tøddebakkane 23 – bustad	5 900,-	5 950,-	5 950,-
Tøddebakkane 23 – hybel	2 950,-	2 960,-	2 960,-
Huset på Prærien leilegheit 1	4 470,-	4 500,-	4 500,-
Huset på Prærien leilegheit 2	4 470,-	4 500,-	4 500,-
Prærien I	5 900,-	5 950,-	5 950,-
Prærien III	5 900,-	5 950,-	5 950,-
Prærien IV	5 900,-	5 950,-	5 950,-
Lærarbustad Hauggrend	5 900,-	5 950,-	5 950,-
Vestly	6 400,-	6 450,-	6 450,-
Leilegheit Hegglandsrend	3 000,-	3 020,-	3 020,-
Trygdebustader	4 970,-	5 000,-	5 000,-
Tøddebakklia 3	6 100,-	6 200,-	7 000,-

Betalingssatsar pr 01.01.18

Barnehagen:

	5 d/v	4 d/v	3 d/v	2 d/v
Under kr 405.000	500,-	400,-	300,-	200,-
Kr 405.000 – kr 462.000	1 650,-	1 320,-	990,-	660,-
Over kr 462.000	2 910,-	2 328,-	1 746,-	1 164,-

Syskenmoderasjon med 30 % reduksjon for andre barnet og 50 % reduksjon for tredje og påfylgjande barn.

Kulturskulen:

Eineundervisning	kr 3 100,-
Undervisning i grupper inntil 4 barn	kr 2 400,-
Undervisning i grupper frå 5 og fleire	kr 2 000,-
Det blir gjeve 50 % syskenmoderasjon.	

Skulefritidsordninga:

Kr 35,- pr. time. Betaling for 10 månader i året. SFO utover faste tilbod, blir fakturerert med kr 35,- pr. time 2 gonger i året.
Opphold i sommarferie kr 250,- pr. dag. SFO er stengt i juli månad, planleggingsdagar og i jola. Det blir gjeve 50 % syskenmoderasjon.

Samfunnshuset:

	Veslesalen med kjøkken.	Storsalen med kjøkken	Bare kjøkken	Heile huset
Private arrangement	500,-	500,-	500,-	1000,-
Lag/foreiningar	200,-	200,-	200,-	400,-

Prisane gjeld for 1 dag/kveld. I enkelte høve kan det vere aktuelt å stelle til eit arrangement kvelden før det skal vere, dette må då avtalast særskilt med sentralbordet.

Gimle skule:

	Kantine med kjøkken	Kantine	Skulekjøkken	Sløydsal, tekstil, musikk	Klasserom
Private arrangement	700,-	500,-	500,-	300,-	300,-
Lag/foreiningar	350,-	200,-	200,-	150,-	150,-

Symjehallen:

Dagspris:	2015	2016	2017
Barn	10,-	10,-	10,-
Vaksne	30,-	30,-	30,-

Sesongkort:	Vaksne	Barn
Oktober- april	700,-	200,-

Gebyr etter plan og bygningsloven/forskrift om gebyr i jord- og skogbruk	2016	2017	2018
Reguleringsplan § 12-8, inntil 10 tomter	15 850,-	16 000,-	16 000,-
Tillegg over 10 tomter, pr. tomt etter §12-8	150,-	150,-	150,-
Mindre endringar av godkjent plan § 12-14	6 550,-	6 700,-	6 700,-
Byggesaker etter § 20-1, søknad om løyve til tiltak	7 900,-	8 000,-	8 000,-
Endring av gjeve løyve/godkjenning etter § 20-1	680,-	700,-	700,-
Andre byggjesaker § 20-2, bruksendring, riving, skilt og liknande	2 700,-	2 800,-	2 800,-
Meldingsaker § 20-2, landbruksbygg og mindre byggearbeid	1 500,-	1 600,-	1 600,-
Godkjenning av føretak § 22-3	2 600,-	2 700,-	2 700,-
Godkjenning ansvarsrett §§ 23-3 og 13-4	680,-	700,-	700,-
Større bygg pr. m ²	12,-	13,-	13,-
Dispensasjon etter reglane for enkeltsaker § 19-1	1 500,-	1 600,-	1 600,-
Delingssaker § 12, forskrift om gebyr jord- og skogbruk	1 500,-	1 600,-	1 600,-
Saker etter både jordloven § 12 og plan og bygningsloven §§ 20-1 og 26-1	2 500,-	2 500,-	2 500,-
Konsesjon for ubebygd eigedom under 100 da	2 500,-	2 500,-	2 500,-
Annan konsesjon	5 000,-	5 000,-	5 000,-

Med byggeren sitt samtykke, engasjere særskilt kontrollør til kontroll av statiske berekningar, ventilasjon, heisar, grunntilhøve og vurdering av branntekniske forhold. Gebyr blir tilsvarende faktisk utgift.

Gebyr etter matrikkelloven § 32, forskriftene § 16

	2016	2017	2018
Oppretting av matrikkeleining			
Oppretting av grunneigedom, areal frå 0 – 2000 m ²	16 200,-	16 500,-	16 500,-
Oppretting av grunneigedom, areal frå 2001 m ² , auk pr påbegynt da - Der markarbeid ikkje er påkrevd	1 200,- 7 000,-	1 200,- 7 500,-	1 200,- 7 500,-
Matrikulering av eksisterande umatrikulert grunn	3 500,-	3 600,-	3 600,-
Oppmåling av uteareal pr eigarseksjon, areal frå 0 – 2000 m ²	10 600,-	11 000,-	11 000,-
Oppmåling av uteareal pr eigarseksjon, areal frå 2001 m ² , auk pr påbegynt da	1 200,-	1 200,-	1 200,-
Opprettning av anleggseigedom, volum frå 0 – 2000 m ³	5 200,-	5 300,-	5 300,-
Opprettning av anleggseigedom, volum frå 2001, auk pr påbegynt 1000 m ³	500,-	500,-	500,-
Registrering av jordsameige, faktureras etter bruka tid – 1,2 promille av årsløn			
Grensejustering			
Grunneiged.; areal for invol. egedomar just. med inntil 5 % av eged. areal, areal frå 0 – 500 m ² (maks)	7 000,-	7 200,-	7 200,-
Anleggseiged.; eged. Just. med inntil 5 % av anleggseigedomens volum frå 0 – 250 m ³	2 600,-	2 700,-	2 700,-
Anleggseiged.; eged, just. med inntil 5 % av anleggseigedomens volum frå 251 m ³ – 1000 m ³ (maks)	5 200,-	5 300,-	5 300,-
Arealoverføring			
Grunneigedom, festegrunn og jordsameige, areal frå 0 – 500 m ²	10 600,-	10 800,-	10 800,-
- arealoverføring pr nytt påbegynt 500m ² , gjev ei auk i gebyret	500,-	500,-	500,-
Anleggseigedom, volum frå 0 – 500 m ³	3 500,-	3 600,-	3 600,-
- volumoverføring pr nytt påbegynt 500 m ³ , gjev ei auk i gebyret	500,-	500,-	500,-
Klarlegging av eks. grense der grensa tidl. er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning			
Inntil 2 punkt	3 500,-	3 600,-	3 600,-
For overskytande grensepunkt, pr punkt	300,-	300,-	300,-
Klarlegging av eks. grense der grensa ikkje tidl. er koordinatbestemt/klarlegging av rettighetar			
Inntil 2 punkt	7 000,-	7 200,-	7 200,-
For overskytande grensepunkt, pr punkt	600,-	600,-	600,-
Gebyr for klarlegging av rettighetar faktureras etter medgått tid			
Privat grenseavtale			
Inntil 2 punkt eller 100 m grenselengde	1 200,-	1 200,-	1 200,-
For kvart nytt punkt eller påbegynt 100 m grenselengde	100,-	100,-	100,-
Utskriving av matrikkelbrev			
Inntil 10 sider	190,-	190,-	190,-
Over 10 sider	390,-	390,-	390,-

Gebyr for utsleppsløyve	2016	2017	2018
0 – 15 pe	1 500,-	1 500,-	1 500,-
16 – 49 pe	3 600,-	3 600,-	3 600,-
50 – 2000 pe	15 400,-	15 500,-	15 500,-
Hjelp kommunen yter med analyse av grusprøve i samband med utsleppsløyve	Ikkje lenger ei utført teneste	Ikkje lenger ei utført teneste	Ikkje lenger ei utført teneste
Gebyr vavn	2016	2017	2018
Gebyr bustad	4 135,-	4 135,-	4 344,-
Gebyr fritidseigedom tilknytt vavn	4 135,-	4 135,-	4 344,-
Årsgebry pr. m ³	17,-	17,-	18,-
Tilkoplingsgebryr – store anlegg pr.m ²	135,-	135,-	135,-
Gebyr tilkoppling	25 750,-	26 000,-	26 000,-

Gebyr kloakk	2016	2017	2018
Gebyr bustad	7 026,-	7 730,-	8 502,-
Gebyr fritidseigedom tilknytt kloakk	7 026,-	7 730,-	8 502,-
Årsgebry pr. m ³	28,-	29,-	32,-
Tilkoplingsgebryr – store anlegg pr.m ²	135,-	140,-	140,-
Gebyr tilkoppling	25 750,-	26 000,-	26 000,-

Slamtømingsgebryr	2016	2017	2018
Slam med tank større/lik 4 m ³ , pr. tøming	2 984,-	3 700,-	2 800,-
Slam med tank mindre enn 4 m ³ , pr. tøming	2 984,-	3 700,-	2 800,-
Tett tank større/lik 4 m ³ , pr. tøming	2 984,-	3 700,-	2 800,-
Tett tank mindre enn 4 m ³ , pr. tøming	2 984,-	3 700,-	2 800,-
Større tank pr. m ³ pr. år	532,-	660,-	530,-

Årsgebyr renovasjon	2016	2017	2018
Standard abonnement bustad	2 996,-	2 996,-	2 140,-
Standard abonnement med heimekompostering	2 247,-	2 247,-	1 630,-
Redusera standardabonnement bustad	1 497,-	1 497,-	2 140,-
Minibonnement	2 097,-	2 097,-	1 496,-
Høgstandard hytte	2 097,-	2 097,-	2 140,-
Standard hytteabonnement	1 497,-	1 497,-	2 140,-
Redusera hytteabonnement	599,-	599,-	
Utleieghybler med kjøkken	1 497,-	1 497,-	2 140,-

Feiegebyr	2016	2017	2018
Ordinær feie-/tilsynsgebyr	714,-	730,-	250,-
Gebyr utover første pipa på same hus, (feiing)	395,-	400,-	250,-
Feiegebyr for feiing utover feierute, pr feiing	817,-	830,-	500,-
Feiing på fritidsbustad, pr feiing	817,-	830,-	Overført ordinært gebyr

Andre satsar som gjeld renovasjonsordninga går fram av prislista til Renovest IKS.

Gebyr byggesaker og oppmåling er ikkje avgiftsbelagt.

Oppgjeven pris er inklusiv mva på dei andre gebyra.

Heimehjelp pr. mnd.	2016	2017	2018
< 2G	190,-*	200,-*	205,-*
2-3G	530,-	550,-	560,-
3-4G	850,-	890,-	910,-
4-5G	1 160,-	1 220,-	1 250,-
> 5G	1 480,-	1 550,-	1 590,-
Timesats u/abonnement	Lik som <2G	Lik som <2G	Lik som <2G

Det skal vere same prosentvise auk på alle inntektsnivå som auk i *.

Korttidsopphald på pleie og omsorgsenteret	2016	2017	2018
Pr. døgn	150,-*	155,-*	160,-*
Pr. dag/natt	80,-*	80,-*	80,-*

*= Dette er satsar som kommunen ikkje kan bestemme over sjølve jfr. forskrifter.

Kaup av mat for heimebuande eldre	2016	2017	2018
Middag heimebuande eldre	70,-	75,-	80,-
Alle måltid pr. dag	120,-	125,-	130,-

Egenbetaling trygghetsalarm	2016	2017	2018
Egenbetaling pr. månad	100,-	100,-	100,-
Egenbetaling pr. månad med GSM-abonnement			200,-

Betaling for tenester frå legekontoret fyljer fastlegetariffen.

Betaling for tenester for fysioterapi fyljer forskrift om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi.